

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

Magisterská diplomová práce

**Divadelní festival
Dream Factory Ostrava**

Bc. Jana Nováková

Katedra divadelních, filmových a mediálních studií

Vedoucí práce: doc. PhDr. Tatjana Lazorčáková, Ph.D.

Studijní program: Teorie a dějiny dramatických umění

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem magisterskou práci na téma Dream Factory Ostrava vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Olomouci

.....

Jana Nováková

Děkuji za odborné vedení práce, podnětné rady a cenné připomínky
doc. PhDr. Tatjaně Lazorčákové, Ph.D.

NÁZEV:

Divadelní festival Dream Factory Ostrava

AUTOR:

Bc. Jana Nováková

KATEDRA:

Katedra divadelních, filmových a mediálních studií

VEDOUCÍ PRÁCE:

doc. PhDr. Tatjana Lazorčáková, Ph.D.

ABSTRAKT:

Diplomová práce se zaměřuje na divadelní festival Dream Factory Ostrava, který od roku 2009 prezentuje tvorbu novodobé linie site specific a divadla v industriálním prostoru. Naším cílem bylo postihnout pět již proběhlých ročníků festivalu, zaznamenat základní dramaturgické tendence a jejich vývoj, festival žánrově vymezit, popsat jeho specifické znaky a zařadit ho do současného českého divadelního kontextu. V práci se také zabýváme inspiračním zdrojem festivalu – provedeme komparaci s déle existujícím pražským festivalem 4+4 Dny v pohybu, pokusíme se postihnout vzájemnou inspiraci obou událostí.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Dream Factory Ostrava, festival, industriální prostor, alternativní divadlo, činoherní divadlo, site specific

TITLE:

Theatre festival Dream Factory Ostrava

AUTHOR:

Bc. Jana Nováková

DEPARTMENT:

Department of Theatre, Film and Media Studies

SUPERVISOR:

doc. PhDr. Tatjana Lazorčáková, Ph.D.

ABSTRACT:

This diploma thesis is focused on the theatre festival Dream Factory Ostrava presenting the production of the contemporary line of site specific and the theatre in the industrial space since 2009. Our goal was to follow past five seasons of the festival and to describe basic dramaturgical tendencies and their development. We also aimed to define the festival according to the genre, describe its specific features and also to put it into the modern Czech theatre context. In the thesis we also deal with the inspirational sources of the festival. We compare it to the Prague festival 4+4 Dny v pohybu (4+4 Days in Move) and we try to find mutual inspiration of both events.

KEYWORDS:

Dream Factory Ostrava, festival, industrial space, alternative theatre, dramatic theatre, site specific

OBSAH

ÚVOD	7
1. FESTIVAL JAKO POJEM.....	16
1.1. Stručné dějiny české festivalové kultury.....	20
2. GENEZE A CHARAKTERISTIKA DREAM FACTORY OSTRAVA...	24
3. ČESKÉ DIVADELNÍ FESTIVALY – KONTEXT, SPOLEČNÉ RYSY.	33
3.1. Divadelní Flora Olomouc	34
3.2. Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů	36
3.3. Společné rysy festivalů Dream Factory Ostrava, Divadelní Flora Olomouc a Divadlo evropských regionů.....	39
4. VÝVOJ FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA	48
4.1. Dream Factory Ostrava 2009	48
4.2. Dream Factory Ostrava 2010	64
4.3. Dream Factory Ostrava 2011	76
4.4. Dream Factory Ostrava 2012	86
4.5. Dream Factory Ostrava 2013	92
5. KOMPARACE FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA A FESTIVALU 4+4 DNY V POHYBU	108
6. SPECIFICKÉ RYSY FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA .	114
ZÁVĚR.....	117
ZDROJE	120
Literatura.....	120
Prameny	122
INTERNETOVÉ ZDROJE	127
Literatura.....	127
Prameny	127
TEXTOVÁ PŘÍLOHA	142
Programy	142
Reporty z posledního ročníku festivalu	152
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	164
Fotografie.....	164
Logo festivalu	174

ÚVOD

Každoročně se po celém světě najde řada kulturních nadšenců, kteří neváhají a třeba pro radost zakládají nejrůznější festivaly. Jedná se však většinou o žánrově hudební nebo filmové akce. Divadelní festivaly jsou mezi těmito projekty méně časté. Jejich organizace je totiž produkčně a finančně náročná. V rámci přípravy musí pořadatelé vykonat řadu důležitých kroků – je potřeba získat dostatečné množství financí (dotace, granty, příspěvky), je nutné vybrat, oslovit a přepravit jednotlivé divadelní soubory (taktéž jejich kulisy a kostýmy), připravit prostory, kde se bude festival odehrávat, zařídit fungující technické zázemí, propagaci, atd. V médiích jsou divadelní festivaly málo propagované a většinovou populací nenavštěvované. Zařazují se totiž na seznam méně reflektovaných kulturních událostí, organizátoři se tak možná bojí jejich pořádání právě z důvodů přehlížení kritiků, recenzentů a poměrné většiny obyvatelstva.

Proč jsou reflexe divadelních festivalů v médiích nedostatečné? Důvodů může být hned několik. Jedním z hlavních je ale nejspíše fakt, že festivalové programy nenabízejí mnoho novinek, divadelních premiér. Takovéto akce jsou totiž většinou koncipovány jako přehlídky – jsou na nich uváděny jen a pouze ty inscenace, které byly za poslední divadelní sezonu v určitém kraji, regionu, městě či státě nastudovány. Recenzenti tedy nemají potřebu psát znovu o totožných inscenacích, které se již jednou někde odehrály a

na které už jednou byla řada kritik publikována. Mnozí z nich se však právě v tomto mýlí. Nejen, že existuje nepatrné množství festivalů, které uvádí jedinečné neopakovatelné projekty, ale také řada dávno premiérováných inscenací se právě uvedením na festivalu zásadně mění. Divadelní atmosféra, odlišné publikum i jiný prostor – to vše jsou faktory, které každoročně zapříčiňují jedny z největších transformací předem dokonale nastudovaných divadelních inscenací.

Tématem předkládané magisterské diplomové práce je divadelní festival Dream Factory Ostrava, který od roku 2009 prezentuje tvorbu novodobé linie site specific a divadla v industriálním prostoru. Naším cílem bude postihnout pět již proběhlých ročníků festivalu, zaznamenat základní dramaturgické tendence a jejich vývoj, festival žánrově vymezit, popsat jeho specifické znaky a zařadit ho do současného českého divadelního kontextu. V práci se dále zaměříme na inspirační zdroje festivalu – provedeme komparaci s déle existujícím pražským festivalem 4+4 Dny v pohybu, pokusíme se postihnout vzájemnou inspiraci obou událostí.

Práci jsme rozdělili do několika kapitol. Nejprve považujeme za nutné vymezit pojem festival a v krátkosti představit stručný kontext divadelních festivalů, přičemž východiskem budou získané poznatky z dostupných odborných publikací. Následně se zaměříme na festival Dream Factory Ostrava. Zachytíme jeho genezi,

provedeme charakteristiku a zařadíme ho do kontextu současných českých divadelních festivalů. V hlavní části pak za pomoci dostupných pramenů a autopsie zrekonstruujeme charakter každého ročníku sledovaného festivalu Dream Factory Ostrava. Zaměříme se na jednotlivé festivalové programy a významné divadelní soubory, které na festivalu za posledních pět let účinkovaly. Z tohoto poté budeme schopni určit, kam přesně organizátoři festival směřovali, a pokusíme se zachytit, vysledovat dramaturgické tendence. V závěru práce festival srovnáme s dalším déle trvajícím festivalem 4+4 Dny v pohybu, který je ostravské akci podobný využíváním nedivadelních prostor k uměleckým produkcím. Na základě komparace Dream Factory Ostrava a 4+4 Dny v pohybu zjistíme, do jaké míry jsou si tyto festivaly podobné.

Při úvodním definování pojmu „festival“, vymezení jeho základních funkcí a charakterizaci, využíváme odborné zahraniční literatury. Primárně vycházíme z textu Alessandra Falassiho *Festival: Definition and Morphology*.¹ U vymezení pojmu „divadelní festival“ pracujeme s příspěvky, které vznikly v rámci konference 13th International Symposium of Theatre Critics and Scholars v Srbsku. Jedná se o dokumenty *Theatre Festivals: Towards a Bigger Theatre*

---

¹ FALASSI, Alessandro. Festival: Definition and Morphology. In: *Time Out of Time: Essays on the Festival*. Albuquerque: University of New Mexico Press, 1987. 1-10 s.

*Audience*² (autor János Zoltán Szabó) a *A Slovak Experience with the Contemporary Drama Festival*³ (autorka Vladislava Fekete). Z českého prostředí jsme v této části práce využili publikaci Jana Dvořáka *Malý slovník managementu divadla: příručka pro organizátory, producenty, manažery, produkční, studenty a adepty studia divadla, kultury a umění*,⁴ která nám napomohla při popisování přehledné historie festivalové kultury na našem území.

V dalších kapitolách už využíváme především četných pramenů. Jedny ze stěžejních jsou pro naši diplomovou práci reporty, které vycházely již od prvního ročníku festivalu Dream Factory Ostrava a které popisovaly jednotlivá představení a celkovou atmosféru festivalu. Z prvního ročníku jsou dostupné reporty Václava Bartoše publikované v divadelní sekci kulturního internetového časopisu *Nekultura*. Autor se bohužel nezabýval festivalem celým, a tak jsou na výše zmíněném webovém portálu dostupné pouze tři

---

² SZABÓ, János Zoltán. *Theatre Festivals: Towards a Bigger Theatre Audience* [online]. Pozorje.org.rs [cit. 13. 3. 2014]. Příspěvek na: 13th International Symposium of Theatre Critics and Scholars. Dostupné z WWW: <<http://www.pozorje.org.rs/2009/symposium/s-JanosZSzabo.pdf>>.

³ FEKETE, Vladislava. *A Slovak Experience with the Contemporary Drama Festival* [online]. Pozorje.org.rs [cit. 14. 3. 2014]. Příspěvek na: 13th International Symposium of Theatre Critics and Scholars. Dostupné z WWW: <<http://www.pozorje.org.rs/2009/symposium/s-VFekete.pdf>>.

⁴ DVOŘÁK, Jan. *Malý slovník managementu divadla: příručka pro organizátory, producenty, manažery, produkční, studenty a adepty studia divadla, kultury a umění*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 2005. 304 s. ISBN 80-86102-49-1.

reflexe mapující dva festivalové dny. Problematickými – co se reportů a celkově četnosti pramenů týče – jsou následující dva ročníky festivalu, které se uskutečnily v letech 2010 a 2011. Například o druhém ročníku vyšlo v českých tištěných médiích pouze jedenáct zpravodajských textů. Následující třetí ročník se pak poptávka po informacích týkajících se Dream Factory Ostrava nepatrně pozvedla. Vyšlo celkem čtrnáct ohlasů, ze kterých jsou pro tuto práci nejdůležitější reporty Jana Havleny (*Ostravablog*) a Bány Křížové (*Divá báze*). Ačkoliv ani jeden z autorů nepsal reporty denní, informačně jsou zcela dostačující. Jejich obsahy vypovídají o většině festivalových představení a o netradiční, jedinečné atmosféře, která na festivalu panovala. Tito dva autoři pokračovali ve své práci také následující – čtvrtý – ročník. Ovšem zatímco Jan Havlena psal pouze zpravodajské reflexe, Bára Křížová vytvářela podrobné denní reporty. V těch se však omezila na hereckou a hudební složku jednotlivých inscenací, zatímco jejich prostorové ztvárnění skoro pominula. Poslední ročník festivalu Dream Factory Ostrava (rok 2013) denně paralelně sledovaly hned dva české divadelní servery – a to internetová verze *Divadelních novin* a *Divá báze*. Na prvním jmenovaném webu vyšla série reportů Matěje Antoše, která informovala o festivalu a rozebírala jeho jednotlivá divadelní představení (herectví, prostorové řešení, atd.). Autor se ve svých textech nezaměřoval na všechny divadelní inscenace uvedené na programu, pouze si některé vybíral (cca dvě představení denně/na

článek). Až se budeme v této práci dále zabývat zmiňovaným pátým ročníkem Dream Factory Ostrava, budeme primárně vycházet z denních reportů, které vyšly na serveru Divá báze. Dalším zdrojem pro nás také bude „novinka“ pátého ročníku festivalu – magazín s názvem Snář z továrny, který vycházel denně. Zpravodaj nám však bohužel neposkytl dostatek informací týkajících se jednotlivých představení, spíše byl zaměřen na zábavné zprávy – obsahoval fejetony, rozhovory s organizátory či dokonce četné články o historii Ostravy. Pro festival ho připravovali Vojtěch Varyš, Kryštof Pavelka, Ivan Motýl, Ilona Smejkalová a Lukáš Horký.

Pro naši práci jsou také důležité recenze, které se zabývaly jednotlivými festivalovými představeními a které vycházely na serverech *Rozrazilonline*, *Nekultura*, *Ostravablog* a *Divá báze*. Autoři v nich analyzovali jednotlivé složky daných inscenací (režie, zvuk, hudba, herectví) a prostorové řešení v netradičním, industriálním prostoru. Každoročně však byla takto podrobněji analyzována maximálně tři festivalová představení. Neexistují tedy žádné kompletní reflexe. Festival je nejspíše ještě natolik mladý, že jej recenzenti a teoretické prostředí částečně ignorují, ačkoliv za několik posledních let jeho prestiž rapidně vzrostla. Problémem může být i umístění festivalu. Ostrava je město ležící na severovýchodě České republiky poblíž hranice s Polskem, je tedy velmi pravděpodobné, že „pragocentrická“ média, kritici a teoretici tak velkou dálku kvůli jednomu festivalu nepojedou. Možná je zde stejná paralela, jako

s ostravskými divadly, na jejichž inscenace taktéž většina recenzentů a kritiků mimo festival *Ost-ra-var* nejezdí.

Z dalších pramenů, se kterými jsme se během svého bádání setkali, zmíníme ještě tištěnou verzi *Divadelních novin*. Ta, přestože by měla podrobněji mapovat českou divadelní scénu, každoročně o festivalu jen krátce informovala zpravodajskou formou. Desetiřádkové sloupky psal Vladimír Hulec. Naopak větší prostor věnovaly festivalu *Literární noviny*. Autor Otto Hejnic ve dvou rozsáhlých reportážích podává velmi důkladné shrnutí prvního ročníku – dozvíme se z nich např. o podnětech, které vedly organizátory k uspořádání festivalu, o působivosti jednotlivých inscenací a o využití netradičních prostor.

Pouze doplňujícími prameny budou pro tuto diplomovou práci články z celostátních či krajských deníků a reportáže z českých televizních a rozhlasových médií. V *Mladé frontě Dnes* se festivalem kontinuálně zabývá kulturní redaktor Martin Jiroušek. V deníku *Právo* sledují ostravské festivalové dění autoři hned dva – divadelní kritik Jiří Pavel Kříž a redaktor Aleš Honus. Zprávy týkající se festivalu Dream Factory Ostrava vycházejí každoročně také v *Moravskoslezském, Opavském a Hlučínském deníku*. Veškeré výše zmíněné články, které během pěti let vycházely v tištěných médiích, mají zpravodajský charakter. Jednotlivé zprávy jsou napsány v základní nebo rozšířené podobě. Čtenář se od jejich

autorů dozvídá pouze základní informace týkající se festivalu (vyskytují se zde odpovědi na otázky: co, kdy, kde, popřípadě jak a proč). Naopak televizní a rozhlasové reportáže, které byly během pěti let odvysílány v České televizi a na Českém rozhlase, v sobě nesou prvky publicistiky. Česká televize např. skrze pořady *Divadlo žije!*, či *Kulturama* přinášela jedinečný pohled do zákulisí festivalu, dále např. nabídla rozhovory s organizátory. Těmito prostředky se tak snažila poukázat na specifičnost, kterou ostravský festival Dream Factory disponuje.

V použité terminologii vycházíme z odborných teoretických spisů *Postdramatické divadlo*⁵ Hanse-Thiese Lehmana a *Estetiky performativity*⁶ Eriky Fischer-Lichte. Dále jsme využili *Teatrologického slovníku*⁷ Petra Pavlovského a kol., knihy *Alternativní divadlo*⁸ autora Jana Dvořáka, společné publikace *Příští vlna - Antologie alternativy*⁹ Vladimíra Hulce a Jana Dvořáka. Pojmy

---

⁵ LEHMAN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Divadelní ústav : Bratislava, 2007. 365 s. ISBN: 978-80-88987-81-9.

⁶ FISCHER-LICHTE, Erika. *Estetika performativity*. 1. vyd. Mníšek pod Brdy : Na konáři, 2011. 334 s. ISBN 978-80-904487-2-8.

⁷ PAVLOVSKÝ, Petr (ed.). *Základní pojmy divadla*. 1. vyd. Praha : Libri, 2003. 348 s. ISBN 80-7277-194-9.

⁸ DVOŘÁK, Jan. *Alt. divadlo – slovník českého alternativního divadla*. Praha : Pražská scéna, 2000. 260 s. ISBN 80-86102-13-0.

⁹ DVOŘÁK, Jan, HULEC, Vladimír. *Příští vlna - Antologie alternativy, okraje undergroundu v českém divadle 90.let*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 1996. 296 s. ISBN 80-901671-3-6.

z oblasti site specific jsme zase načerpali z publikace *Site specific*¹⁰
Denisy Václavové, Tomáše Žižky a kolektivu.

Diplomová práce bude doplněna o přílohu ve formě obrazové i
textové dokumentace.

Pozn. pro úsporné účely, budeme v následujícím textu
používat pro označení festivalu Dream Factory Ostrava zkratku DFO.

---

¹⁰ VÁCLAVOVÁ, Denisa (ed.). *Site specific*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 2008.
324 s. ISBN 970-80-86102-44-3.

1. FESTIVAL JAKO POJEM

V předkládané diplomové práci se budeme věnovat festivalu DFO – jeho založení, charakterizaci, historickému vývoji, zařazení do kontextu české festivalové scény. Než však přikročíme k tomuto vymezenému problému, pokládáme za důležité předložit v úvodu stati teoretický background zabývající se samotným slovem festival. Definováním tohoto pojmu totiž získáme podstatné poznatky, které nám napomohou při vymezení a určení funkcí námi sledovaného festivalu. Dále považujeme za vhodné také vypracovat přehledný, krátký historický nástin festivalové produkce v České republice, abychom si později mohli lépe uvědomit, do jaké festivalové tradice poměrně mladý festival DFO vstoupil.

Pojem festival byl poprvé definován v roce 1589 Johnem Harperem. V jeho pojetí se jednalo o jakékoliv lokální oslavy.¹¹ V průběhu dalšího vývoje se významová stránka slova proměňovala. Na přelomu 19. a 20. století proběhl tzv. antropologický posun, na jehož základě si vědci u oslav tohoto druhu začali všímat primárně lidského společenství.¹² V roce 1997 přišel teoretik Alessandro Falassi s další, pozměněnou definicí. Festivaly podle jeho slov představují: *„pravidelné oslavy složené z velkého počtu rituálních forem a událostí, které přímo či nepřímo ovlivňují všechny členy komunity a explicitně nebo implicitně ukazují základní hodnoty,*

---

¹¹ SZABÓ, cit. 2, bez paginace.

¹² Tamtéž.

*ideologii a světonázor, který je pro danou společenskou komunitu typický a který představuje základ jejich sociální identity.*¹³ V tomto pojetí se už tedy nejedná pouze o nepravděpodobné oslavy, ale slovem festival jsou nyní označovány konstantě se opakující akce, v rámci nichž je uskutečňována řada různorodých událostí. Tyto akce zároveň vypovídají o základních hodnotách dané lidské společnosti nebo národa. Festivaly takto definované mají vícero podob (profesionální, amatérské, soutěžní, nesoutěžní, mezinárodní, nadnárodní, lokální atd.) a zaměření (kulturní, kulinářské, oděvní atd). Falassiho pojetí festivalu můžeme ještě následně doplnit o slova Vladislavy Fekete: *„Festivaly jsou především místem, kde se dávají dohromady odlišné divácké skupiny. Festival sdružuje odborníky, milovníky umění a příležitostné kolemjdoucí. Ti všichni festival navštěvují bez ambic, že by mohli hlouběji zasahovat do jejich segmentů.*“¹⁴ Definice festivalu je tak obohacena o ještě hlubší sociální rozměr – v základu je zdůrazněna komunikace, poznávání a propojení odlišných sociálních skupin obyvatelstva.

---

¹³ Srovnej: *„Periodic celebration composed of a multiplicity of ritual forms and events, directly or indirectly affecting all members of a community and explicitly or implicitly showing the basic values, the ideology, and the worldview that are shared by community members and are the basis of their social identity.”* FALASSI, cit. 1., s. 1. Z anglického originálu volně přeloženo autorkou práce.

¹⁴ Srovnej: *„Festivals are primarily a place where different audience groups come together . A festival regroups experts , art lovers, and casual passers by who attend festivals without any ambition to get deeper into some of their segments.“* FEKETE, cit. 3, bez paginace. Z anglického originálu volně přeloženo autorkou.

Odkloníme-li se nyní od všeobecných definic a zaměříme-li se pouze na festivaly divadelní, nalezneme několik dalších pojetí. Pojmeme „divadelní festival“ se obecně zabýval například János Zoltán Szabó, který na 13. Mezinárodním sympóziu divadelních kritiků a teatrologů v Srbsku vymezil několik jeho základních funkcí. Festivaly dle něj představují to nejlepší z různých uměleckých oblastí, pomáhají hospodářskému oživení a rozvoji infrastruktury, mají funkci revitalizační, podporují profesionální uměleckou produkci a kooperaci, dávají také příležitost neprofesionálním uměleckým projektům, jsou to jedinečné svátky, okamžiky přinášející jiné činnosti na vyšší úrovni, festivaly podporují místní jedinečnost atd.¹⁵ Szabó svými myšlenkami zdůrazňuje především sociální stránku festivalu.

V českém kontextu se setkáme například s definicí teatrologa Jana Dvořáka v publikaci Malý slovník managementu divadla. Dle jeho

---

¹⁵ Srovnej: „Community experience; The festival equals people (visitors); Festivals collect the „best of“ in different artistic fields; Festivals strengthen tolerance of different people, cultures, and subcultures; Festivals involve local people into a community experience which reflects their identity; Festivals promote local uniqueness against global uniformisation; Festivals often offer a mix of heavy and easy (valuable and less valuable) genres of arts. A festival sandwich may sell valuable productions to a wider public. This is the taste forming or educational role of festivals; Feast, pleasure and uniqueness. Festivals are unique moment in time, that bring everyday activities on a higher level; A festival organisation requires the co-operation of many local, regional and national and international organisations. Co-operation and synergy fiction; Festivals give floor to amateur art expressions; Festivals promote professional artistic co-productions and co-operations; Festivals help the economic recovery and infrastructural development. Revitalisation function.“ SZABÓ, cit. 2, bez paginace. Z anglického originálu volně přeloženo autorkou práce.

slov je festival: „*velmi rozšířená podoba atypického divadelního projektu, určitá forma setkání a soutěže (kompetice), interakce, komparace a konfrontace*“.¹⁶ Jedná se tedy o specifickou akci, která se opakovaně koná v předem určeném čase na domluveném místě (právě teď a tady) a která slouží návštěvníkům jako platforma pro sociální setkávání a komunikaci. Na takto pojmenované události dochází k představování a porovnávání odlišných uměleckých forem a druhů, může dojít i k vzájemné inspiraci. Festival je socio-kulturní událostí, která má schopnosti formovat lidské myšlení a prohlubovat jejich vzdělání.

---

¹⁶ DVORÁK, cit. 4, s. 82.

1.1. Stručné dějiny české festivalové kultury

Ve světovém měřítku jsou za vůbec první divadelní festivaly pokládány už antické Dionýské slavnosti konané v rámci uctívání boha Dionýsa, tzv. Velké Dionýsie.¹⁷ Tyto akce, u obyvatelstva velmi uznávané a oblíbené, se konaly každoročně koncem března v několika málo dnech.¹⁸ Jednalo se o náboženské a občanské slavnosti, které byly přístupny všem vrstvám obyvatelstva a které sloužily k představení toho nejlepšího z athénské kultury.¹⁹ V té době byly festivaly silně navázány na náboženské rituály. Za přímé předchůdce současných festivalů, můžeme pokládat až akce vznikající na přelomu 19. a 20. století.²⁰ V té době se totiž rozvíjela měšťanská společnost, která umělecké akce tohoto typu velmi podporovala. Festivaly byly pořádány na počest a z popudu samotných divadelních umělců. Mezi první významné patřily například v roce 1876 Richardem Wagnerem založený Bayreuther Festspiele, shakespearovský festival ve Stradfordu nad Avonou (1879), Salzburger Festspiele, či v roce 1947 založený Avignon.²¹

---

¹⁷ SZABÓ, cit. 2.

¹⁸ BROCKET, Oscar G. *Dějiny divadla*. 8. vydání. Praha: Lidové noviny, 2008. 948 s. ISBN 978-80-7008-225-6.

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ SZABÓ, cit. 2.

²¹ DVORÁK, cit. 4, s. 254.

Největší rozvoj festivalů následoval po druhé světové válce, kdy se organizace těchto slavností dostaly i mimo evropský kontinent.²²

V českém kontextu je za skutečně první divadelní festival považován Maifestspiele (Pražské májové slavnosti), pořádaný již v roce 1906 v prostorách dnešní Státní opery.²³ Na počátku výrazného množstevního růstu divadelních festivalů však stojí až Jiráskův Hronov. Tento amatérský festival byl založen k osmdesátým oslavám narozenin dramatika Aloise Jiráska v roce 1931. Za vznikem a produkcí festivalu stála Ústřední Matice divadelního ochotnictva československého. Festival, jako jediný v České republice, probíhal každý rok nepřetržitě od svého založení. Byl dokonce pořádán v období druhé světové války. V roce 2014 se uskuteční už jeho 84. ročník. Díky této „dlouhověkosti“ je Jiráskův Hronov považován za nejdéle trvající amatérský festival na světě. Od roku 1994 nese statut celostátní mezidruhové přehlídky amatérského divadla s mezinárodní účastí. Jedná se o přehlídku nesoutěžní, která otevírá prostor pro představení všem divadelním žánrům, druhům divadla, progresivním inscenačním postupům, stylům a poetikám.²⁴ V současné době jej pořádá Národní informační a poradenské středisko Ministerstva kultury ČR. Další z akcí podobného charakteru, které také stojí za

---

²² Tamtéž.

²³ LUDVOVÁ, Jitka. *Neues deutsches Theater in Prag* [online]. Host.divadlo.cz. [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://host.divadlo.cz/art/clanek.asp?id=5342>>.

²⁴ *O festivalu* [online]. Jiráskův Hronov [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW <<http://www.jiraskuvhronov.cz/jh/clanky.php?id=6370>>.

zmínku, byly ve třicátých letech dvacátého století Jarní festivaly tvorby Burianova divadla D. (květen 1937, pokračování pod názvem Pražské baroko v roce 1938).²⁵

Výraznější rozvoj divadelních festivalů na území České republiky ale přišel až po druhé světové válce, kdy vznikl například Jihočeský divadelní festival v Českém Krumlově a zámeckém parku, či Divadelní žatva.²⁶ Zrodily se také výrazné hudební festivaly Pražské jaro a Smetanova Litomyšl. Ty stále fungují. Oba každoročně uvádějí, v rámci své divadelní produkce, nové a významné nastudování oper a operet. V sedmdesátých letech se mapa české festivalové produkce dále rozrůstala – založení Mezinárodního festivalu pantomimy v Divadle Na zábradlí, Neumannových Poděbrad, Šrámkova Písku, Skupovy Plzně, Festivalu na hranici v Českém Těšíně, Divadla v pohybu brněnské Husy na Provázku atd. Většina z výše jmenovaných festivalů nadále funguje, jsou každoročně pořádány.²⁷

Dalším zlomovým létem byl rok 1989. V Československu v té době proběhly významné společensko-politické změny, které vnesly do kulturní politiky nové skutečnosti. Byla umožněna produkce některých do té doby zakázaných inscenací. Do České republiky

---

²⁵ DVOŘÁK, cit. 4. s 256.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Tamtéž.

mohli přijet umělci z celého světa a přestavit tak zde svou tvorbu. Česká populace se seznamovala s novými uměleckými formami, které nebyly do té doby příliš známé, nebo které se z důvodů politických rozvíjely na okraji společnosti. Opět vzniká celá řada nových, progresivní festivalů, např. Československý festival pouličního divadla, Pražský karneval, Tanec Praha, Víkend pouličního divadla (pražské Výstaviště), Akademické Brno, Kašparův kolínský memoriál, Divadlo v Plzni, Divadlo evropských regionů v Hradci Králové, 4+4 Dny v pohybu, Pražský festival německého jazyka.²⁸

V současné době je podle statistik pražského Divadelního ústavu na území České republiky pořádáno na sedmdesát divadelních festivalů a přehlídek různých zaměření²⁹ a forem.³⁰

---

²⁸ Tamtéž, s. 257.

²⁹ V hlavním programu festivalu převažuje jeden divadelní žánr – festivaly mohou být činoherní, taneční, hudební, festivaly nového cirkusu, pantomimy, fyzického divadla apod.

³⁰ *Přehled divadelních festivalů a přehlídek v roce 2014* [online]. Institut umění – Divadelní ústav [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-ustav.cz/cs/prehled-divadelnich-festivalu-a-prehlidek-v-roce-2-2>>.

2. GENEZE A CHARAKTERISTIKA DREAM FACTORY OSTRAVA

Divadelní umění je v Ostravě provozováno už po několik staletí. V počátcích města zde utvářely kulturní život kočovné divadelní společnosti, profesionální německé i české. Progres nastal v roce 1881, kdy byl ve Staré stělnici vybudován první kamenný divadelní sál.³¹ Do oblastí Moravské Ostravy v té době začaly proudit další, vysoce uznávané divadelní soubory, uváděny byly nově operety i opery. V roce 1894 byl otevřen Národní dům s divadelním sálem (nynější Divadlo Jiřího Myrona), o rok později zahájil provoz německý Deutsches Haus.³² Dalším významným milníkem v kulturní historii Ostravy je rozhodnutí o vystavění prvního Městského divadla (dnešní Divadlo Antonína Dvořáka). Slavností otevření proběhlo 28. září 1907.³³

V současné době se v Ostravě nachází celkem tři zavedená profesionální divadla – Národní divadlo moravskoslezské (hraje na scénách Divadla Antonína Dvořáka a Divadla Jiřího Myrona), Divadlo Petra Bezruče a Komorní scéna Aréna. Amatérskou scénu už téměř třicet let vytváří Bílé divadlo³⁴ a o necelou generaci mladší

---

³¹ ŠTEFANIDES, Jiří. Divadlo jako diagnóza města. In: *Bílá kniha: 17 příběhů z historie ostravské kultury*. 1. vyd. Ostrava : Statutární město Ostrava, 2009, s. 68. ISBN 978-80-254-6362-8.

³² Tamtéž, s. 70.

³³ Tamtéž.

³⁴ Založeno roku 1982 Janem Číhalem. Tamtéž, s. 79.

studentský soubor, občanské sdružení Dividlo (založen roku 1987).³⁵ Každoročně se také v Ostravě pořádá řada kulturních festivalů, přehlídek a mnoho dalších nedivadelních uměleckých akcí. Co se týče výlučně divadelních událostí, setkáme se zde s přehlídkou ostravských činoherních divadel Ost-ra-var (primárně určenou divadelním kritikům, teatrologům, divadelním profesionálům a studentům), a s mezinárodním loutkovým bienále Spectaculo Interesse. V roce 2008 se také do Ostravy poprvé dostal dlouholetý, komerční festival Letní shakespearovské slavnosti, na kterém se odehrávají představení her anglického dramatika Williama Shakespeara a který se od té doby odehrává každým rokem v létě na Slezskoostravském hradě. Divadelní produkce je také součástí další celosvětově uznávané kulturní akce Colours of Ostrava. V rámci jeho doprovodného programu mohou diváci navštívit řadu představení. Na festivalu hostují inscenace Divadla Vosto5, Jiřího Jelínka, Divadla DNO apod. V roce 2013 zde bylo např. uvedeno představení inscenace hry Milana Uhdeho Balada pro Banditu z produkce brněnského Divadla Husa na provázku v režii Vladimíra Morávka. Colours of Ostrava však není festivalem výlučně zaměřeným na divadlo. Jeho doménou jsou produkce hudební.

Ostrava je tedy, z výše popsaného, už několik desetiletí městem kulturním. Není tedy žádným překvapením, že se zde rodí

---

³⁵ *O nás* [online]. Ostravské amatérské divadlo Dividlo [cit. 11. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://dividlo-ostrava.ic.cz/>>.

stále nové kulturní akce. Jednou z takových je v roce 2009 založený, tudíž už pět let probíhající, divadelní festival DFO, který zaplnil prázdné místo na „ostravské festivalové mapě“.

Zakládajícími členy DFO byli manažer Divadla Petra Bezruče Tomáš Suchánek, bývalá lektorka dramaturgie téže scény Zuzana Mildeová a student magisterského ročníku produkce DAMU David Mírek. Myšlenka vytvořit v Ostravě nový festival se prvně zrodila právě v hlavě Tomáše Suchánka. A to dávno před tím, než byl oficiálně zahájen nultý ročník DFO v roce 2009. Jak samotný Suchánek dodává, stalo se tak už při jeho vysokoškolských studiích: *„Dlouhou řadu let jsem jezdíval po různých festivalech, už jako student, ta atmosféra mě bavila. Ať už to byl „český Avignon“ v Hradci, který jsem objevoval jako student Univerzity Palackého nebo festival Na hranici (nyní Bez hranic) v mém rodném Těšíně. K němu jsem tíhnul jednak proto, že byl nejstarší, a jednak proto, že tam byly nádherné věci. A potom olomoucká Flora, kde jsem jednou měl možnost být ještě jako student v redakci. Viděl jsem ty začátky a to, jak se festival podařilo Petrovi Nerušilovi vyprofilovat. V uvozovkách jsem mu záviděl. A vždycky jsem si říkal, proč to tady nemůžeme mít v Ostravě?“*³⁶ Tomáš Suchánek tedy dlouhou dobu přemýšlel nad vznikem nového festivalu, který by byl podobného charakteru jako

---

³⁶KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – O festivalu Dream Factory Ostrava s ředitelem Tomášem Suchánkem* [online]. Diva báze [cit. 11. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/rozhovory/58-rozhovory/728-toma-suchanek-je-to-posledni-ance-jak-ostrav-divadlo-komedie-pedstavit.html>>.

Divadelní Flora Olomouc či Divadlo evropských regionů. V té době však ještě neměl prostředky ani nápady na to, jak své plány proměnit ve skutečnost. Reálné kroky k organizaci a založení nového festivalu podnikl až v momentě, kdy se setkal se Zuzanou Mildeovou a Davidem Mírkem. V roce 2009 spolu tito tři výše zmínění založili občanské sdružení OVArt, které bylo po čtyři ročníky pořadatelem festivalu DFO.³⁷ Sdružení dodnes působí v Moravskoslezském kraji, nemá však vlastní prostory. Jeho základní činností je organizace kulturních akcí a napomáhání s revitalizací a oživením ostravských technických památek.³⁸ S asociací spolupracuje řada ostravských kulturních, příspěvkových organizací a soukromých subjektů.³⁹ V roce 2012 převzalo produkční záštitu nad pořádáním festivalu další nově vzniklé občanské sdružení s názvem Dream Factory Ostrava, navázalo na OVArt, taktéž mělo ve svém čele výkonného ředitele Tomáše Suchánka. Hlavní činností tohoto sdružení je už však jen pořádání stejnojmenného festivalu.⁴⁰

Ve stejném roce, kdy bylo založeno sdružení OVArt, tedy rok 2009, proběhl nultý ročník DFO. Nultý byl nazván proto, že si

---

³⁷ ROŽNOVSKÁ, Stanislava. *Krizový management divadelního festivalu*.

Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykova Univerzita. Brno : Masarykova Univerzita, 2013, s. 72.

³⁸ OVArt, OSTRAVA.cz [online]. Nová síť, umění vzdělávání networking art advokacie [cit. 20. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.novasit.cz/cs/partneri.php?id=33>>.

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

organizátoři nebyli jisti následujícím vývojem. Nevěděli, jaká bude odezva od místních obyvatel, zda bude dobrá návštěvnost, jaké budou ohlasy v médiích, jestli dostanou další finanční dotace apod. Ostrava však jako „město kultury“ nezklamala. Festival se nejenom doposud každoročně odehrává, ale také se nečekaně rozrostl a mediálně proslavil.

Než se pustíme do komparace s některými dalšími českými festivaly, pokusme se nyní festival v krátkosti představit, charakterizovat.

Organizátoři si nepřáli, aby byl DFO dalším, nazvěme to „obyčejným“ festivalem. Chtěli ho udělat něčím výjimečným. Vyšli tedy ze samotné podstaty města, kde se měla akce podle jejich vize odehrávat. Ostrava, po celé České republice známá jako průmyslová oblast, nabídla pořadatelům svoji „jedinečnost“, industriální prostředí. Zuzana Mildeová, v těch letech lektorka dramaturgie Divadla Petra Bezruče, ke vzniku DFO říká: *„Rozhodli jsme se, že festival zorganizujeme. Ostrava má výborné divadelní zázemí. Jsou zde skvělá divadla i skvělí diváci... Divadlo nechceme zavírat do klasických prostor. Chceme, aby divadlo přišlo za diváky. Důl Hlubina může být právě zajímavým místem setkávání se lidí a prostoru, ...“*⁴¹

Pořadatelé tedy využili přímo města Ostravy, jeho charakteru a specifičnosti. Ostravské historické industriální památky však nebyly pouhou kulisou jednotlivých pořádaných představení, ale staly se

---

⁴¹ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

jedním z „hlavních aktérů“ samotného festivalu. Mnoho návštěvníků si totiž zakoupilo lístek na jednotlivá představení právě z důvodů onoho specifického místa konání.

Většina uváděných představení byla a stále je situována do prostor Národní kulturní památky Dolu Hlubina v Dolní oblasti Vítkovic. Hraje se také v kamenných ostravských divadlech, kulturním prostoru Cooltoure, v Domě kultury města Ostravy, v otevřených prostorách (na Masarykově náměstí, na prostranství před Domem kultury města Ostravy), v prvních dvou ročnících byl využit prostor solných jeskyní Halos. David Mírek, další z organizátorů, se k netradičnosti hracího prostoru vyjadřuje takto: *„Hledám prostor pro nové divadlo, které se na klasických jevištích nedá hrát. Co dělá Ostravu Ostravou je industriální minulost. Zdejší hutě a doly se zavřely, přestaly být rentabilní, ale prostor zůstal. Jde nyní o to, dát mu nový obsah. Hledáme novou budoucnost, která by ale na minulost navazovala, proto pod těžní věží nebo v „koupelce“ hrajeme divadlo. Ostrava bývala nazývána ocelovým srdcem republiky. Náš festival Dream Factory 2009 by měl přispět k tomu, aby mohla v roce 2015 kandidovat na Evropské hlavní město kultury.“*⁴² Organizátoři tak chtěli výběrem nedivadelních, industriálních prostor upozornit na historii Ostravy. Chtěli, aby si

---

⁴² HEJNIC, Otto. *Dream factory po nulté* [online]. Literárky [cit. 22. 9. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.literarky.cz/predplatne/945-dream-factory-po-nulte>>.

návštěvníci uvědomili podstatu města a aby se dokázali zamyslet nad jeho budoucností, objevit v něm další skrytý potenciál. DFO byl rovněž projektem navázaným na kandidaturu Ostravy na Evropské hlavní město kultury 2015.

Když se zaměříme na hlavní hrací prostory, Národní kulturní památku Důl Hlubina, kde se DFO odehrává, mohli bychom jednoduše festival označit za industriální či site specific. To bychom ovšem až přespříliš generalizovali a nepřesně hovořili. Určité množství představení, která se uskutečňují v rámci festivalového programu, totiž probíhá i na mnoha dalších divadelních místech (např. v Divadle Petra Bezruče), nejenom v prostorách industriálu. Charakter pořádaných akcí také ve svém základu nenese rysy site specific umění. Většina inscenací, které jsou na DFO uváděny, byly předem nastudovány v klasických kamenných divadlech, na kukátkovém jevišti. Do industriálních prostor jsou tedy jenom přeneseny. Jejich potenciál tkví v tom, že se mohou odehrávat kdekoliv. Zatímco specifickým znakem site specific projektů je právě fakt, že se mohou odehrávat jen a pouze na tom místě, kde byly nastudovány. Jsou totiž vytvářeny v „komunikaci“ se samotným prostorem, a tudíž je nemožné jejich přenesení a

adaptace do jiných, divadelních místností. Proto DFO nemůžeme označit ani jedním z výše uvedených přívlastků.⁴³

Festival se od svého založení profiloval jako představitel různorodých divadelních forem. Uváděly se zde jak klasická kukátková představení z produkcí českých a zahraničních divadel, tak i performance, pantomimy, improvizace, loutkové, studentské a autorské divadelní projekty, fyzické divadlo, koncerty atd. Žánrově tedy můžeme označit festival jako alternativní a činoherní. Organizátoři chtěli uspokojit co nejširší okruh diváků. K původní dramaturgické koncepci Zuzana Mildeová říká: „*Chceme, aby se diváci nebáli slůvka alternativní – to neznamená nepřístupné. Pantomima nebo pohybové divadlo může být divákům bližší než činohra,...*“⁴⁴ Dramaturgie se nebála málo hraných, divácky méně atraktivnějších forem divadla. Na festivalový program zařazovala ojedinělé projekty v České republice málo uváděné.

V počátcích bylo hlavní myšlenkou přivést do Ostravy význačné, kritiky i diváky oceňované inscenace. Organizátoři rovněž

---

⁴³ NOVÁKOVÁ, Jana. *Současné ostravské industriální divadlo*. Bakalářská práce, Filozofická fakulta UPOL Olomouc. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, s. 35.

⁴⁴ VLASAKUDIS, Dimitrios. *Ostrava má nový festival. Startuje zítra a s mezinárodní účastí* [online]. Nekultura.cz [cit. 30. 11. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/ostrava-ma-novy-festival-startuje-zitra-a-s-mezinarodni-ucasti/>>.

chtěli uvádět divadelní produkce zahraničních souborů. Festival měl nenásilnou formou přibližovat široké veřejnosti současné trendy v oblasti divadelního umění, důležitý byl také edukativní význam.

Z výše uvedeného můžeme sestavit krátkou profilovou charakteristiku DFO – jedná se o mezinárodní, nesoutěžní přehlídku zaměřenou na činoherní a alternativní divadlo, která ke svým produkcím využívá jak divadelních, tak industriálních a netradičních prostor.

Na závěr kapitoly se ještě zběžně podíváme, zda akce DFO splňuje podmínky pro označení slovem „festival“. Vezmeme nyní námi výše zpracovanou charakteristiku a vztáhneme ji na funkce, které by měl podle Jánosze Zoltána Szaboa plnit festival. Společné protnutí nalezneme v těchto bodech – DFO uvádí to nejlepší z divadelního umění v České republice, napomáhá finančnímu oživení města, jeho revitalizaci, podporuje mladé umělce a neprofesionály, a vyzdvihuje jedinečnost Ostravy. Můžeme tedy říci, že DFO je skutečně akcí, která si zaslouží být označována slovem festival.

3. ČESKÉ DIVADELNÍ FESTIVALY – KONTEXT, SPOLEČNÉ RYSY

Je velmi obtížné zařadit DFO do kontextu českých divadelních festivalových produkcí. Jedním z důvodů je masivnost pořádání těchto kulturních akcí. Podle posledních údajů Institutu umění – Divadelního ústavu proběhlo v roce 2013 na území České republiky celkem sedmdesát divadelních festivalů a přehlídek.⁴⁵ Kdybychom tedy zkoumanou oblast ohraničili zeměpisně, pouze Morava a Slezsko, a jako jeden z předpokladů bychom si vytyčili ohlas v televizním veřejnoprávním vysílání, dostali bychom se na číslo daleko menší. Námi takto stanovené podmínky by splňovaly pouze festivaly následující: Divadelní Flora Olomouc, Týden improvizace, Mezinárodní divadelní festival Bez hranic (Český Těšín), bienále Spectaculo Interesse (Ostrava), Setkání/Stretnutie (Zlín), Letní shakespearovské slavnosti (Ostrava, Brno), Divadelní svět Brno a Setkání-Encounter. Každá z těchto zmíněných kulturních akcí se však dramaturgicky i produkčně liší. Spectaculo Interesse je například mezinárodní divadelní přehlídkou loutkového divadla, brněnské Setkání-Encounter je zase festivalem divadelních škol. K bližšímu zkoumání a následnému srovnání jsme vybrali pouze dva festivaly, které v rozhovoru pro *Divá bázi* označil současný ředitel DFO Tomáš Suchánek jako své největší inspirační zdroje, jedná se o

---

⁴⁵ PETRMICHOVÁ, Radka. *Přehled divadelních festivalů a přehlídek 2013* [online]. Institut umění – Divadelní ústav [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.idu.cz/cs/prehled-divadelnich-festivalu-a-prehlidek-v-roce-2>>.

Divadelní Floru Olomouc a Mezinárodní festival divadla evropských regionů v Hradci Králové.

3.1. Divadelní Flora Olomouc

Festival měl být původně jen „velkou“ přehlídkou inscenací moravských vícesouborových kamenných divadel. První ročník proběhl pod záštitou Moravského divadla Olomouc v roce 1997. Tehdy stál v čele ředitel Moravského divadla Václav Kožušník. Roku 2000 převzal vedení režisér Petr Nerušil. Od roku 2009 je festival pořádán občanským sdružením Divadlo Konvikt, ředitelem nadále zůstává Petr Nerušil.⁴⁶

Divadelní Flora Olomouc je jednou z největších a nejnavštěvovanějších kulturních akcí Olomouckého kraje. Koná se každoročně v polovině měsíce května. Festival navštíví na 10 000 diváků a v rámci bohatého programu se odehraje na sedmdesát divadelních představení a mnohé další doprovodné umělecké produkce (koncerty, workshopy, atd.).⁴⁷

Dramaturgie festivalu je veskrze eklektická. V programu nalezneme jak klasické činoherní inscenace kamenných souborů, tak pohybové, nonverbální a taneční projekty, nový cirkus, pantomimu,

---

⁴⁶ *O festivalu* [online] Divadelní Flora Olomouc [cit. 2. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelniflora.cz/2007/ofestivalu.php>>.

⁴⁷ *V Olomouci začala Divadelní Flora, nabídne na 70 produkcí* [online]. České noviny [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-olomouci-zacala-divadelni-flora-nabidne-na-70-produkci/936456>>.

improvizace, performance a mnohé další formy postmoderního divadla. V několika posledních ročnících se na festivalovém programu objevily filmové projekce – jednalo se o uvádění záznamů slavných inscenací či divadelně spřízněných filmů.

Dramaturgie se nesoustředí pouze na jeden druh diváka, spíše se snaží upoutat pozornost nehomogenního, různorodého publika. Pokouší se oslovit „nového“ diváka, který není „klasickým“ návštěvníkem zdejších kamenných divadel. Jelikož je Olomouc městem univerzitním, cílí v posledních letech organizátoři festivalu především na mladší generaci. Nicméně, v rozmanitém programu si i divák starší dokáže vybrat. Na festivalu jsou uváděny kritiky oceněné inscenace předních profesionálních, někdy i neprofesionálních divadelních souborů. Velmi specifickou dramaturgickou linií, která se na festivalu v posledních letech objevuje, představuje taneční, pohybové divadlo – v rámci ní se například v 17. ročníku odehrála představení přední švédské choreografky Charlotty Öfverholm (proběhla zde i premiéra), nizozemské umělecké skupiny zaměřující se na site specific United-C, varšavského Teatr Tańca Zawiorowania a českého tanečního souboru VerTeDance. Divadelní Flora Olomouc je festivalem mezinárodním, což znamená, že zde kromě špičkových profesionálních i nezávislých českých divadelních souborů hrají i hosté z Maďarska, Německa, Ruska, Slovenka, Francie, Belgie, Polska, Rakouska, Irska, Nizozemska atd.

Divadelní představení se odehrávají na scéně Moravského divadla, v prostorách univerzitního divadelního sálu Konvikt, v Šapitó na parkánu a ve studentském klubu S-Cube. V předchozích ročnících využíval festival také prostor Divadla hudby. Další umělecké produkce se konají ve filmovém sálu Konvikt, Jazz Tibet Clubu, v kině Metropol a na mnoha veřejných, otevřených prostranstvích v historickém centru Olomouce. Během svého sedmnáctiletého působení mohli diváci zhlédnout také představení přímo v ulicích města, např. na Horním náměstí, v kostele Panny Marie Sněžné či na nádvoří ve Wurmově ulici.

3.2. Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů

Dalším festivalem, kterým se podle slov Tomáše Suchánka inspiroval DFO, je Divadlo evropských regionů v Hradci Králové.

Festival se odehrává od roku 1995 pravidelně vždy v rozmezí deseti dnů na konci divadelní sezóny – na začátku letních prázdnin – v metropoli Královéhradeckého kraje na východě Čech, v Hradci Králové. Jedním z hlavních pořadatelů je Klicperovo divadlo o.p.s. V posledních letech se na organizaci spolupodílí také Divadlo Drak o.p.s., společnost Poco a Poco animato o.s., a Volné sdružení východočeských divadelníků. Současným (rok 2014) ředitelem festivalu je Ladislav Zeman, produkci zajišťuje Svatava Šteinerová.⁴⁸

---

⁴⁸ *O festivalu* [online]. Klicperovo divadlo Hradec Králové [cit. 28. 13. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.klicperovodivadlo.cz/festivaly.htm>>.

Každoročně festival navštíví kolem 60 000 diváků a proběhne cca 220 produkcí.⁴⁹ Festivalová dramaturgie se od svého počátku snaží nabízet různorodá představení, programová skladba není nijak žánrově omezena – uvádí se zde činoherní, loutková představení, performance, site specific projekty, jsou zde zástupci improvizovaného divadla atd.⁵⁰ Jelikož má festival přídomek mezinárodní, dočkají se diváci také divadelních představení zahraničních inscenací. Hostují zde např. soubory z Finska, Ruska, Polska, Francie, Slovinska a samozřejmě Slovenska.

Umělecké produkce se odehrávají na mnoha místech po celém Hradci Králové. Divadelní představení se uskutečňují v prostorách organizujících divadelních společností, tudíž v budově Klicperova divadla a Divadla Drak. Alternativní představení – nejrůznější performance, happeningy, pohybová divadla – probíhají na otevřených prostranstvích v historickém centru Hradce Králové.

Hlavní program festivalu Divadlo evropských regionů doplnil v roce 1999 tzv. Open Air Program.⁵¹ Jedná se o nesoutěžní přehlídku zahraničního a tuzemského umění, převážně divadelního.

---

⁴⁹ *Závěrem – Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů* [online]. Televize Hradec [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://tvhradec.cz/Reportaze/Kultura/Zaverem---XVII--MEZINARODNI-FESTIVAL-DIVADLO-EVROP.aspx>>.

⁵⁰ *O festivalu* [online]. Klicperovo divadlo Hradec Králové [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.klicperovodivadlo.cz/festivaly.htm>>.

⁵¹ *O festivalu* [online]. Open Air Program festivalu Divadlo evropských regionů [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.openairprogram.cz/festival>>.

Jednotlivé umělecké produkce představují divákům alternativní, nové umělecké formy – kabarety, storytellingy, dále chůdařská, loutková či site specific představení.⁵² Ty se každoročně odehrávají na mnoha otevřených místech přímo v historickém „jádro“ města. V roce 2013 to např. byl Open air stan a Malé šapitó umístěné v Žižkových sadech, Městská hudební síň, Atrium Radnice, Pivovarské náměstí, Palác Koménium, Gočárovo schodiště a Muzeum východních Čech. Open Air Program od roku 2010 řídí občanské sdružení Poco a Poco animato, které bylo založeno v roce 2005. Mezi jejich dlouhodobě stanové cíle se řadí např. propagace a pomoc při rozvoji mladých talentovaných lidí, pořádání slam poetry, produkování nového, alternativního, nezávislého umění či objevování a znovuožívání atypických starých a nepoužívaných budov (průmyslových továren, veřejných prostranství) prostřednictvím uměleckých forem, jako je např. divadlo a film.⁵³ Ředitelkou Open Air Programu je v současné době (rok 2014) Martina Erbsová, dramaturgickou stránku mají na starost Dominika Špalková a Zdeněk Konečný. Divadelní představení uváděna v rámci Open Air Programu jsou většinou zdarma.⁵⁴

Kromě hlavního programu a Open Air Programu mohou návštěvníci festivalu zamířit na nejrůznější doprovodné akce, které

---

⁵² Cit, 50.

⁵³ *Naše cíle* [online]. Open Air Program festivalu Divadlo evropských regionů [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.openairprogram.cz/o-nas-2>>.

⁵⁴ Cit. 50.

čítají např. výstavy obrazů a koncerty. Pořadatelé také dávají příležitosti k účasti na nejrůznějších workshopech či debatách a besedách s předními českými i zahraničními divadelními tvůrci či vzdělanými teatrology a uznávanými divadelními kritiky.

3.3. Společné rysy festivalů Dream Factory Ostrava, Divadelní Flora Olomouc a Divadlo evropských regionů

V několika následujících odstavcích se pokusíme o krátkou komparaci posledních dvou ročníků výše zmíněných festivalů s DFO. Naším cílem bude postihnout několika základních společných rysů. Zaměříme se na programové složení, prostorové řešení a shodné doplňkové PR produkty.

Cílem organizátorů DFO bylo přivést do Ostravy řadu výjimečných, kritikou kladně hodnocených inscenací, které byly vytvořeny v uplynulé divadelní sezoně.⁵⁵ Taktéž měl festival sloužit jako platforma pro rozvíjení a propagaci nových trendů v současném divadle, byla zde snaha zaujmout a přiblížit umění mladému publiku.⁵⁶ Se stejnými cíli se setkáváme i u Divadelní Flory Olomouc a Divadla evropských regionů. Programové koncepce výše zmíněných festivalů jsou v každém z ročníků velmi podobné, uvádějí se zde povětšinou oceňované inscenace, přijíždějí shodné divadelní soubory. Dramaturgie se liší hlavně v případě doprovodných

---

⁵⁵ *O nás* [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.dfov.cz/o-festivalu>>.

⁵⁶ Tamtéž.

programů, které v sobě zahrnují představení alternativních souborů. I zde však nalezneme stejná divadelní uskupení – Divadlo DNO, Vosto5 atd.

V roce 2012 se se svou dlouholetou existencí loučilo pražské Divadlo komedie. Není tedy žádným překvapením, že byly inscenace tohoto komorního divadla uváděny všude. Divadelní Flora Olomouc měla v roce 2012, tudíž ve svém 16. ročníku, rozdělenou dramaturgii na tři základní linie. Jednalo se o Power of the Visegrad Dance, Režie: Jan Mikulášek a Žádná Komedie!. Dramaturg prvně jmenované byl Jan Žůrek, druhé a třetí potom Petr Nerušil. Ohlas vzbudila sekce „Žádná komedie!“ – v rámci ní bylo na festivalu uvedeno sedm představení inscenací pražského Divadla Komedie, která měla retrospektivně představit tvorbu tohoto nevšedního komorního divadelního seskupení.⁵⁷ Divadlo evropských regionů mělo ve svém osmnáctém ročníku na programu taktéž inscenace z dílny Divadla Komedie. Na DFO 2012 byl věnován Pražskému komornímu divadlu celý jeden den. Do hlavního programu byly zařazeny tři inscenace - *Weissenstein*, *Hrdinové jako my* a *Spilání publiku*. Dále byla na všech třech festivalech shodně uvedena inscenace *Europeana* brněnského Divadla Reduta (režie Jana Mikulášek), vystupovaly zde také soubory Divadla DNO a Vosto5. V roce 2013 byla kongruence daleko menší. Zásahu na tom má

---

⁵⁷ *Dramaturgie* [online]. Divadelní Flora Olomouc [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://divadelniflora.cz/2012/index.php?page=rezie-jan-mikulasek-zadna-komedie>>.

nový poradce dramaturgie DFO Vojtěch Varyš. Opakovaně byly na festivalech odehrány inscenace *Pestré vrstvy* (Divadlo Petra Bezruče),⁵⁸ *Eyolfek* (Divadlo v dlouhé),⁵⁹ *Tichý Tarzan* (Divadlo Husa na provázku)⁶⁰ a *Nenápadný půvab buržoazie* (Divadlo Reduta).⁶¹ Z komparace posledního ročníku festivalů, z jednotlivých programových koncepcí, vyplývá, že DFO svou dramaturgii soustředilo na mladého, nekonvenčního diváka. Uváděny byly inscenace současných dramatických textů (Petr Kolečko),⁶² autorské projekty,⁶³ progresivní režijní pojetí klasických děl (Jan Mikulášek, Jan Nebeský).⁶⁴ Výjimkou mohou být inscenace *Racka* z Dejvického divadla (režie Michal Vajdička) a *Deštivé dny* Divadla Ungelt (režie

---

⁵⁸ DFO a Divadelní Flora Olomouc.

⁵⁹ DFO a Divadelní Flora Olomouc.

⁶⁰ DFO a Divadlo evropských regionů.

⁶¹ DFO, Divadelní Flora Olomouc a Divadlo evropských regionů.

⁶² Federer – Nadal (A studio Rubín Praha, režie: SKUTR), Vinnetou (Městské divadlo Kladno, režie: Ondřej Pavelka), Zakázané uvolnění (A studio Rubín, Praha). Můj romantický příběh (Buranteatr, Brno). *Program* [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 7. 3. 2014]. Dostupné z WWW: < <http://www.dfov.cz/program/>>.

⁶³ M. Orson Štědroň: Divadlo Gočár (Omnimusa Praha, režie: Jan Nebeský), Jožkalipnikjebožičlověkaneumilhát! NO. 12. (Monstrkabaret Freda Brunolda a Nová síť o.s., Praha), Pokus (Divadlo STOKA, Slovensko), Mrkev v řiti a křik (MeNe KeKeL, Zlín). Tamtéž.

⁶⁴ Tichý Tarzan (Divadlo Husa na provázku Brno, režie: Anna Petrželková), Denně (Poníci slabosti) (Divadlo Na zábradlí Praha, režie: Jan Nebeský), Eyolfek (Divadlo v Dlouhé Praha, režie: Jan Nebeský), Nenápadný půvab buržoazie (Divadlo Reduta Brno, režie Jan Mikulášek). Tamtéž.

Janusz Klimsza). Díky „hvězdnému obsazení“⁶⁵ byla představení určena všem divákům, bez ohledu na věkovou skupinu. Nicméně např. i *Deštivé dny* představovaly hru z kategorie současného dramatu. Autor Ketih Huff napsal drama s původním názvem *A Steady Rain* v roce 2007, dva roky poté mělo světovou premiéru na Broadway s Danielem Hughem a Craigem Jackmennem v hlavních rolích.⁶⁶ Divadlo Ungel bylo prvním divadlem v České republice, které zařadilo *Deštivé dny* na svůj repertoár, jednalo se tudíž o českou premiéru. Divadelní Flora a Divadlo evropských regionů cílí na širší spektrum publika, zařazení velkého množství fyzického divadla,⁶⁷

---

⁶⁵ Herecké obsazení (Racek): Jaroslav Plesl, Klára Melíšková, Veronika Kubařová, Ivan Trojan, Miroslav Krobot, David Novotný, Lenka Krobotová, Václav Neužil, Zdeňka Žádníková a další. *Racek* [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 7. 3. 2014]. Dostupné z WWW: < <http://www.dfov.cz/program/racek/>>. Herecké obsazení (*Deštivé dny*): Richard Krajčo, David Švehlík. *Deštivé dny* [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 7. 3. 2014]. Dostupné z WWW: < <http://www.dfov.cz/program/destive-dny/>>.

⁶⁶ BRANTLEY, Ben. *A Sentimental Journey Over Brutal Terrain* [online]. The New York Times [cit. 26. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <http://www.nytimes.com/2009/09/30/theater/reviews/30steady.html?_r=0>.

⁶⁷ Animalinside, režie: Jaro Viňarský. *Artemis v zrcadle*, režie: Amador Artiga a Nikola Křížková. *Simulante bande* v produkci VerTeDance. *YOUWILLDIEANDU2*, režie: Charlotta Öfverholm. *Closeness* v produkci Teatr Tańca Zawiorowania Warszawa. *Program* [online]. Divadelní Flora Olomouc [cit. 26. 12. 2013]. Dostupné z WWW:< <http://www.divadelniflora.cz/2013/index.php?page=program-2>>.

uvádění klasických dramatických autorů,⁶⁸ inscenace zavedených režisérů.⁶⁹

V roce 2013 byla podle vzoru Divadelní Flory také zařazena na program festivalu DFO Filmová sekce, konaná v prostorách Minikina. Zde se uváděly záznamy představení oceňovaných inscenací či projekce divadelně spřízněných filmů. Na Divadelní Floře Olomouc bylo promítání zavedeno v roce 2010, tehdy ještě nebyly uváděné filmy nijak spojeny s divadelním uměním. Je nutno zmínit, že Divadlo evropských regionů nemá filmovou sekci na programu vůbec zařazenu.

Všechny zmíněné festivaly se také snaží zařadit na program představení zahraničních divadelních produkcí, díky tomu vlastní přízvisko mezinárodní. Divadelní Flora Olomouc tento bod splňuje v několika posledních letech především v dramaturgické linii věnované současnému pohybovému umění. Zásahu na spolupráci význačných zahraničních souborů má dramaturg festivalu Jan Žůrek, který se tanečnímu a pohybovému divadlu věnuje několik let a který se společně se svým divadelním souborem Divadlo na cucky

---

⁶⁸ Inscenace Kalibův zločin v režii J. A. Pitinského v produkci Slováckého divadla Uherské Hradiště. *Program* [online]. Divadelní Flora Olomouc [cit. 26. 12. 2013]. Dostupné z WWW: < <http://www.divadelniflora.cz/2013/index.php?page=program-2> >.

⁶⁹ Inscenace Kalibův zločin v režii J. A. Pitinského v produkci Slováckého divadla Uherské Hradiště, Zlatá šedesátá v režii Jana Mikuláška v produkci Divadla Reduta, Višňový sad v režii Jana Mikuláška v produkci Divadla Husa na provázku, Kabaret Kafka v režii Daniela Špinara v produkci Divadla Reduta. Tamtéž.

zúčastňuje řady mezinárodních festivalů, získává kontakty. Díky jeho zásluze se tedy na Divadelní Floru podařilo opakovaně dostat například švédskou choreografku Charlottu Öfverholm. Divadlo evropských regionů se s mezinárodní účastí může mediálně propagovat již několik let. Mezi nejslavnější soubory, které zde vystupovaly, patří např. Divadlo na Tangance v roce 2011 (*Dobry člověk ze Sečuánu*, režie Jurij Ljubimov) či francouzské divadlo Compagnie Iriny Brook v roce 2012 (*Odysseus*, režie Irna Brook). Organizátoři DFO by taktéž velmi rádi na svém festivalu přivítali zahraniční tvůrce, mají ambice posunout festival v tomto smyslu na „vyšší úroveň“, ovšem narážejí na neoblíbenou problematiku financování. Ač se v posledních letech situace s penězi zlepšila, DFO bylo zařazeno mezi „významné akce s garancí finanční spoluúčasti statutárního města Ostrava pro rok 2012“,⁷⁰ tudíž Statutární město Ostrava i Ministerstvo kultury České republiky přispívají nemalou finanční částkou, peníze na nákladné přemístění a ubytování zahraničních souborů stále chybí. V posledních ročnících se však alespoň podařilo přivést do Ostravy soubory ze Slovenska (Divadlo STOKA, rok 2013) a Maďarska (Kompánia Theatre Studio, rok 2013).

Nyní se zaměříme na jeden z nejpodstatnějších společných rysů festivalů. Jsou jimi prostory, ve kterých se každoročně tyto kulturní akce uskutečňují. Inscenace prestižních českých i

---

⁷⁰ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

zahraničních souborů uvedené v hlavních programech se odehrávají v kamenných divadlech – Divadelní Flora využívá prostor Moravského divadla Olomouc (kukátkové jeviště) a Divadla K3 (komorní scéna s variabilní hrací plochou), Divadlo evropských regionů zase sálů Klicperova divadla a Divadla Drak (obě divadla mají kukátkové jeviště). V rámci DFO se však tato představení konají v prostorách pro divadlo primárně určených, kamenných budovách např. v Divadle Petra Bezruče (komorní scéna s variabilní hrací plochou), v multižánrovém centru Cooltour (není primárně určena k divadelním produkcím, ale scéna je variabilní), tak i v prostorách Národní kulturní památky Dolu Hlubina, kde festival každoročně vrcholí. Hraje se ve starých Kupelkách, kamenolomu, podzemí a v místnosti bývalé důlní ochranky nazvané Špica. Právě využitím těchto netradičních, nedivadelních prostor, této ostravské historické, do nedávna chátrající budovy Dolu Hlubina, se DFO od svých inspirátorů odlišuje, stává se výjimečným. Alternativní představení se na všech zmíněných festivalech odehrávají většinou v exteriérech. Divadelní Flora výjimečně uvádí některé projekty také v divadelním sále Divadla K3. Pro potřeby diváků jsou v parcích a na nejrůznějších nádvořích vybudovány velké hrací stany. V roce 2011 se tato tendence nově objevila i na DFO. Nová hrací plocha, tzv. Šapitó, zde ale sloužila spíše k po-festivalovému „odreagování“. Divadelní stan byl navíc zapůjčen od olomouckého festivalu a o jeho sestavení se starali technici z Divadla na cucky. V posledním ročníku

nebylo Šapitó využito vůbec. Na DFO se alternativní představení odehrávají hlavně v prostorách Dolu Hlubina a v multižánrovém centru Cooltour.

Co se doplňkových služeb a dalších doprovodných akcí týče, všechny festivaly mají ve své nabídce shodné PR produkty, každoročně se prodávají katalogy, festivalová trička a tašky. Novinkou roku 2013 bylo pro DFO zavedení vydávání festivalového zpravodaje *Snář z továrny*. Šéfredaktorem se stal Vojtěch Varyš. Divadlo evropských regionů už léta poskytuje reporty v *Hadriánovi* (denní festivalový zpravodaj) a Divadelní Flora Olomouc denně přináší *Festivalový zpravodaj* (v redakci pracují studenti teatrologických vysokých škol, např. Univerzity Palackého, FF MU Brno). Každý festival svým návštěvníkům dále nabízí doprovodné, nedivadelní akce – Divadelní Flora např. Vintage market, DFO poprvé překvapila své diváky v roce 2013 akcí Dream Fashion (ve spolupráci s Fashion Crossroad, prodejní market hand-made šperků a módy).

Po krátké komparaci, kterou jsme provedli, můžeme jednoznačně říci, že se organizátoři DFO pokouší co nejvíce přiblížit festivalům, které už mají několikaleté zkušenosti v oboru, zejména je zřetelná inspirace územně blízké Divadelní Flory Olomouc. Všechny zmíněné festivaly mají mezinárodní charakter, programově jsou zacíleny na mladší publikum, uvádějí kritiky oceňované divadelní inscenace a jejich představení se odehrávají na netradičních

místech, volných prostranstvích. Dle našeho mínění je tato shoda určena diváckou poptávkou. Ředitelé jednotlivých festivalů se snaží vyjít vstříc svému publiku. V Ostravě totiž takto zaměřený festival, který by představoval kromě činoherního divadla také alternativní větev, chyběl, diváci neměli kde uspokojovat své potřeby.

Organizátoři DFO se na rozdíl od svých inspirátorů snaží využívat své jedinečnosti, zapojení Národní kulturní památky jako jedné z hlavních hracích scén festivalu. Díky této schopnosti, každoročně pořádat představení na Dole Hlubina, je DFO jedinou takto koncipovanou divadelní akcí na Moravě a ve Slezsku. Dalším festivalem, který využívá industriálních budov k novým uměleckým projektům a divadelním představením je pražský festival 4+4 Dny v pohybu.

4. VÝVOJ FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA

4.1. Dream Factory Ostrava 2009

Nultý ročník festivalu DFO se uskutečnil od 3. do 6. června roku 2009 – délka akce byla při první realizaci nastavena na čtyři dny. Organizátoři se rozhodli neoznačit novou přehlídku přívlastkem první, ale zvolili přídomek nultý, jelikož si nebyli jistí, zda se akce bude další rok opět konat. Pro provoz festivalu byla vybrána jak místa k divadelní produkci přímo určená (Divadlo Petra Bezruče, Dům kultury města Ostravy, Dům knihy Librex), tak i prostory paradivadelní (solná jeskyně Halos a především Národní kulturní památka Důl Hlubina). Zatímco v kamenných sálech divadel a kulturních domů se uskutečnila představení profesionálních činoherních souborů, v industriálním prostředí a jeskyni Halos proběhla představení alternativní.

Hlavní program prvního ročníku DFO byl sestavený z dvaceti divadelních představení, dvou přednášek, jednoho hudebně-poetického večera a jedné komentované prohlídky Národní kulturní památky Dolu Hlubina. Festival měl také doprovodný program – čtyři inscenace ostravských divadel. Na festivalu se představily profesionální divadelní soubory zaměřené na klasickou činohru, improvizaci, alternativní, loutkové i pohybové divadlo. Také zde vystoupili studenti divadelních škol – DAMU, JAMU. Hlavními finančními partnery festivalu byly statutární město Ostrava (velká

podpora tehdejšího primátora Ing. Petra Kajnara), Nadace OKD a Nadace Hyundai – rozpočet činil 450 000 Kč.⁷¹ Patrony nultého ročníku se staly primátor statutárního města Ostravy Ing. Petr Kajnar a držitel ceny Thálie Norbert Lichý.

V následujících odstavcích se pokusíme zrekonstruovat a zmapovat ne až tak rozsáhlý festivalový program, na jehož základě později definujeme dramaturgickou koncepci.

První den festivalu se odehrály pouze tři akce. Zahajovacím představením byla poměrně nová inscenace Národního divadla Brno (premiéra se uskutečnila 8. 1. 2009) *Havel píše Husákovi*. Děj hry byl postaven na obsáhlé eseji napsané roku 1975 Václavem Havlem adresované tehdejšímu prezidentovi Gustavu Husákovi. Inscenace v režii Jiřího Honzírka využívala prvků nového cirkusu a pantomimy. Hlavními (zároveň jedinými) aktéry byli herci Jan Grundman a Pavel Gajdoš. V rámci DFO se představení odehrálo v prostorách Divadla Petra Bezruče. Jitka Šotkovská ve své recenzi s názvem *Havel, kam se podíváš* inscenaci popsala jako: „*velmi subjektivní, úzkostný, scénický výkřik*.“⁷² Autor scénáře a zároveň režisér Jiří Honzírek předložil divákovi vysoce subjektivizované životní obrazy a zároveň otevřel nepříjemné otázky týkající se současné lidské společnosti. Lyrická subjektivizace, na které byla inscenace postavena, vybízela

---

⁷¹ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

⁷² ŠOTKOVSKÁ, Jitka. Havel, kam se podíváš. *Svět a divadlo* 20, 2009, č. 2, s. 74-77. ISSN 0862-7258.

každého diváka k zamyšlení – „Schováváme se stále před něčím?“, „Jsme lhostejní, sobečtí?“, „Manipulujeme s lidmi?“. Organizátoři tak, zdá se, nevybrali tuto inscenaci k zahájení festivalu náhodně. Jedním ze stěžejních témat, které totiž také nastolila, byla konzumní společnost – život je postavený na financích, lidé „jdou v davu“, skrývají se, bojí se vybočit, aby náhodou někde nezakopli a nespadli do bídy. S podobnou myšlenkou se právě nově vzniklý festival DFO rozhodl bojovat. Svou dramaturgii nestavěl pouze na velkých činoherních produkcích v kamenných divadlech, na známých, populárních osobnostech, na uvedení klasické dramatiky, což by mu zajistilo vyprodané sály a velké finanční obnosy. Hlavní snahou festivalu bylo představit divadlo alternativní, nepravidelné, svobodné a drzé, bez ohledu na výsledné finanční benefity. Organizátoři se nebáli dát příležitost mladým začínajícím divadelním tvůrcům. Ostravským divákům také poskytli prostor k vyjádření vlastního názoru na současné středoevropské divadlo (dvě otevřené debaty). Výstižně to napsal Otto Hejnic: *„Nestandardní, alternativní atd. divadlo si může dělat, co chce! Pohybové divadlo lze hrát na ulicích, sevřenější formy v prostorách, které v sobě mají nějakou sílu a vlastní osobitost, kde herci se vyjadřují hlavě za sebe. Je to živý organismus, který reaguje na změny. Do kamenného divadla chodíme na kusy, o kterých si dopředu můžeme udělat nějakou představu, při představeních někde jinde nás čeká něco nového,*

nečekaného.⁷³ Toho se organizátoři festivalu drželi. Nechtěli stavět na holém konzumentství a „tradičním“ kukátkovém divadle. Svému divákovi hodlali zprostředkovat zajímavé, neopakovatelné zážitky bez ohledu na finanční ohodnocení. Klasické činoherní divadlo v Ostravě dávno existuje – příkladem budiž například Národní divadlo moravskoslezské – ovšem divadlo alternativní je v Ostravě nejenom upozadované, ale širokou veřejností i málo vnímané. Příkladem odvážné dramaturgie DFO bylo nasazení v programu hned druhého představení s názvem *Na konflikt*, se kterým do Ostravy přijel mladý třiačtyřicetiletý Tomáš Běhal. Inscenace se odehrála dvakrát v prostorách solné jeskyně Halos a představila ostravským návštěvníkům nové polohy loutkového divadla. Slavnostní zahájení proběhlo až na třetím festivalovém představení *Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách*. Divadlo v Dlouhé, které tuto inscenaci přivezlo, představovalo v dramaturgii DFO společně s Dejvickým divadlem, brněnským Divadlem U stolu a Divadlem Na zábradlí linii nazvěme to pracovně mainstreamovější produkce – známí herci, očekávaná představení, pro pořadatele finanční jistoty. Není divu, že organizátoři situovali představení těchto souborů do Divadla Petra Bezruče a Domu kultury města Ostravy.

Druhý den festivalu přinesl mnohem širší a barvitější program. V jednu hodinu odpoledne proběhla otevřená debata s názvem

---

⁷³ HEJNIC, Otto. Snová divadelní partie na pozadí těžních věží. *Literární noviny* 20, č. 26, s. 14. ISSN 1210-0021.

Divadlo uprostřed Evropy. Divadelní praktici, teatrologové, kritici společně s návštěvníky festivalu diskutovali na téma současné české divadlo ve středoevropském kontextu. První představením dne byla *DORA aneb Sexuální neurózy našich rodičů*. Jednalo se o hru současného švýcarského autora Lukase Bärfusse, kterou nastudovala umělecká skupina Rept a. s., což byli tehdejší studenti Janáčkovy akademie múzických umění. Inscenace vyprávěla příběh mladičké dívenky Dory, která je uzavřena v psychiatrické léčebně, a kterou její nejbližší bez lítosti zneužívají. Režisérka Alexandra Bauerová vytvořila pomocí prvků commedie dell'arte, klauniády, nadsázky, nečekaných, mnohdy až bizarních situací, nevysvětlitelných, podivných kostýmů obraz dnešního světa – roztržitého, šíleného a nepochopitelného. Tuto nejednotnost navíc podpořilo i herecké ztvárnění – kontrast stylizace s přirozeností.⁷⁴ Dalším představením dne bylo *Volně* z cyklu Rudo-květ hore nohami Slovenské divadelní společnosti Champ de tension. Champ de tension je divadelní uskupení zabývající se novými přístupy k herectví. Skupina se soustředí především na autenticitu a divácký prožitek (aktivizace, zaujetí).⁷⁵ Pro členy souboru je velmi důležité v jakém okamžiku a prostoru se dané umělecké dílo odehrává.

---

⁷⁴ SMYCZEK, Petr. *DORA: Studenti JAMU si vyzkoušeli sexuální neurózy svých rodičů* [online]. Nekultura.cz [cit. 3. 2. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-recenze/dora-studenti-jamu-si-vyzkoušeli-sexualni-neurozy-svych-rodicu.html>>.

⁷⁵ *O nás* [online]. Champ de tension [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://klaun.osoba.cz/rubriky/o-nas>>.

V čele uměleckého seskupení stojí Ján Mikuš. V představení, které měli možnost zhlédnout diváci na DFO kromě Jána Mikuše vystoupil ještě herec Ján Pole. Jednalo se o inscenaci, ve které se oba interpreti, nazvěme je spíše performery, snažili nonkonformně vyjádřit k současnému světu. Emoce a pocity projevovali umělci skrze pohyb a pantomimu.

Další dvě představení v rámci druhého festivalového dne byla divácky nejvíc žádaná. Jednalo se totiž o inscenace populární pražské scény Dejvické divadlo a brněnského komorního Divadla U stolu. Oba divadelní soubory jsou pro ostravské publikum velmi lákavé. Nejenže v nich hrají mediálně známí herci, ale příležitost ke zhlédnutí jejich inscenací je během roku velmi malá. Organizátoři je tedy do dramaturgie festivalu zařadili nejspíše právě na základě této rozšířené popularity. Nevybrali však tituly, které by byly mainstreamově nejlákavější. Dejvické divadlo mohli v té době pozvat např. s inscenací Shakespeara *Hamleta* (populární nastudování v režii Miroslava Krobota, titulní role Jaroslav Plesl) nebo se Zelenkovými *Příběhy obyčejného šílenství* (režie Petr Zelenka). Organizátoři se rozhodli pro představení odlišná.

Dejvické divadlo nakonec v Ostravě představilo inscenaci *Debris* v režii Miroslava Krobota s Marthou Issovou a Václavem Neužilem v hlavních rolích. Hra současného britského dramatika Dennise Kellyho vyprávěla o životě mladých sourozenců, bratra a

sestry. Příběh se skládal z jednotlivých monologů postav. Ty divákům postupně vyprávěly veškeré své dosavadní životní zážitky – pozná divák, co je fikce a co pravda? V Dejvickém divadle mělo toto drama svoji českou premiéru. Divadlo U stolu zase na festivalu odehrálo inscenaci s názvem *Zapomenuté světlo*. Což byla jevištní adaptace režiséra Františka Darflera přibližující tragický život básníka Jakuba Demla, v hlavní roli se představil Jan Mazák. V reportu Václav Baroše se o festivalovém představení píše: *„Mazák naplňuje citem jak subtilně podané pasáže na hranici civilnosti, tak obrovské výbuchy lidské vášně. Demlovo lyrizování a cit pro všechno krásné a živé kolem je v textu potlačen na minimum, aby vynikla dramatická rozpolcenost tvůrčího ducha a citlivě vnímající lidské bytosti. Základem jsou ironické dopisy psané Bohumilu M. Ptáčkovi a Demlovo vyprávění o návštěvě umírající tasovské selky, jeho veliké lásky, Marie Zezulové. Soustředěný Mazákův výkon byl v komorní bezručovské Márnici zvláště silný. Festivalové publikum jej ocenilo bouřlivým a emotivním potleskem.“*⁷⁶ Jak je zřejmé, u řady diváků vyvolalo představení vysoce emotivní subjektivní pocity. A bylo tomu tak především zásluhou herce Jana Mázaka, který se ostravskému publiku představil v hlavní roli a který byl za roli Jakuba Demla nominován na Cenu Alfréda Radoka v kategorii Mužský herecký

---

⁷⁶ BARTOŠ, Václav. *Subjektivní vpád: Čtvrteční večer na Dream Factory* [online]. Nekultura.cz [cit. 3. 2. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/subjektivni-vpad-ctvrtecni-vecer-na-dream-factory.html>>.

výkon roku 2008. Zařazením této inscenace na program DFO, se tak organizátoři drželi své původní myšlenky – přivést do Ostravy oceňované a kvalitní divadelní inscenace.

Poslední akcí v rámci druhého dne bylo autorské čtení na téma Divadlo jako důkaz. Ostravští umělci, především režiséři, dramaturgové a dramatici – Janusz Klimsza, Martin Františák, Tomáš Vůjtek a Marek Pivovar – představili své texty v Domě knihy Librex.

Třetí den se DFO konečně přesunul do prostor Národní kulturní památky Dolu Hlubina. Organizátoři situovali inscenace do místností Kupelky, Špica a na nádvoří, před těžební věž (plenérové divadlo). První akcí, která se v industriálním prostoru odehrála, byla diskuze na téma Realizace umění v nalezených prostorech. Stejně jako předchozí den tak dostali prostor teoretici, kritici, praktikující divadelní umělci i diváci vyjádřit osobní názor k zadanému tématu.

Prvním divadelním představením, které se na dole uskutečnilo, byla *Partie* mladého brněnského divadelního souboru Eventualité. Tři mladí herci – Petra Lorencová, Lucie Končoková a Radúz Mácha – odehráli hru o skutečné i neskutečné lásce, závažných i malicherných citových problémech. Rozehráli zkrátka „menší milostnou partii“. Režisérkou inscenace byla Barbara Herz. Dalším představením byl *Werther, Werther*. Ján Mikuš, který se ostravským divákům představil už předcházející den, znovu

vystoupil, tentokrát ovšem úplně sám – solitér – se svým autorským existencionálním monodramatem. „*Hledání rovnováhy – tělesné i duchovní – se s příchodem milostné krize mění na zápas o život, zápas se střílejší pistolí, kterou na sebe Mikušův Werther mnohokrát zamíří, aby padl k zemi a znovu vstal. Obdivuhodná byla především Mikušova pohotovost, s kterou reagoval nejen na sebou vytvářené podněty, ale také na hlasitý smích z dvora Dolu Hlubina a na samotné publikum. ... Žánrová symbióza pohybového herectví, pantomimy s mluveným slovem a klaunérií vytváří zajímavý jevištní tvar, jehož soudržnost z velké části závisí na improvizaci, naladění herce a divácké odezvě. V Hlubině to klaplo,*“⁷⁷ napsal v reportu recenzent Václav Bartoš. Ján Mikuš dokázal vybudovat divadelní inscenaci za pomoci prvků fyzického divadla, klauniády a improvizace. Ve svém osobitém ztvárnění Goetheho *Utrpení mladého Werthera* poukázal na smysl života každého z nás. Využil mystifikace diváka – Mikuš se v úvodu omluvil, že herec, který ztvárňoval hlavní roli, nemohl přijet, takže představení odehraje on, režisér – nepoučené publikum pak celé představení přemýšlí, zda mluvil herec v úvodu pravdu.

Další dvě představení, která se v ten den odehrála, zastupovala v programu DFO malé, nezávislé produkce. První

---

⁷⁷ BARTOŠ, Václav. *Páteční odpoledne na Dream Factory v Ostravě* [online]. Nekultura.cz [cit. 2. 2. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/patecni-odpoledne-na-dream-factory-v-ostrove.html>>.

vedlo pražské sdružení D.I.S.Harmonie – improvizční skupina, složená z bývalých a současných studentů DAMU, předvedla v Ostravě svoje schopnosti. Jejich vystoupení bylo uvedeno pod názvem *Kdo se holí, nesmí do lesa!*. Ihned po nich nastoupil ostravský spolek Šílený PePa – soubor absolventů Janáčkovy konzervatoře Ostrava – s představeními *Jejich pokusy o život* a *Já krát dva*.

Posledním představením dne v uzavřených prostorách bylo *Pískoviště*. Inscenaci přivezlo pražské Divadlo Na zábradlí. V hlavních rolích se představili Jan Lepšík a Zdena Hadrboľcová, režie a výtvarné ztvárnění Jiří Pokorný. Hra současného polského autora Michala Walczaka vypráví o jedinečném setkání malých dětí (ty byly v podání Divadla Na zábradlí hrány dospělými herci) na pískovišti. Kluk a holka se potkají, hrají si spolu, s dětinskou naivitou si povídají. Na povrch se dostává myšlenka, jak naivní, infantilní, nedůležité jsou rozhovory nás samých, dospělých jedinců. Marek Lollok ve své recenzi na představení odehrané v rámci DFO píše: „Vzhledem k tomu, že v podstatě celá hra se odehrává na pěníku – malém prostoru dětského pískoviště, mohla verze předvedená v prostoru haly Špica ostravského Dolu Hlubina využít neopakovatelného prostředí pouze částečně. Chránová akustika oválného sálu umožnila vyniknout originální hudbě Michala Pavlíčka; rozsáhlá plocha stropu pak byla využita ke světelným projekcím. V neobvyklých podmínkách velmi profesionálně zvládnutá inscenace

*Divadla Na Zábradlí patřila k nejlepším importům festivalu Dream Factory.*⁷⁸ Důl Hlubina dal tedy možnost mnohem lépe vyniknout už tak netradiční divadelní inscenaci, která se také v Praze odehrávala v nedivadelních prostorech, v Eliadově knihovně. Atmosféru představení podtrhla jak akustika industriální budovy, tak rozsáhlé rozpraskané stěny zchátralé budovy.

Na hlavní program festivalu se také dostal ostravský divadelní projekt s názvem *Dva pod balkónem ve Veroně*. Herci Národního divadla moravskoslezského Vladimír Polák a Petr Sýkora (produkční společnost PaS de Theater) předvedli v podvečer třetího dne festivalu autorské pouliční divadlo inspirované texty anglického dramatika Williama Shakespeara a italskou commedií dell'arte. Představení se odehrálo na nádvoří, uprostřed Dolu Hlubina. Program dne zakončoval poeticko-hudební večer Norberta Lichého a Jiřího Sedláčka s názvem *Literární výprodej aneb striptýz nitěnek*.

Čtvrtý den festivalu odstartoval komentovanou prohlídkou areálu Národní kulturní památky Důl Hlubina. Návštěvníci tak kromě divadelních zážitků mohli obdivovat krásy této industriální stavby a dozvědět se mnoho zajímavých historických faktů o Ostravě a jejím

---

⁷⁸ LOLLOK, Marek. *Nejlepší import Dream Factory - Pískoviště Divadla Na Zábradlí* [online]. Nekultura.cz [cit. 2. 2. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/nejlepsi-import-dream-factory-piskoviste-divadla-na-zabradli.html>>.

okolí. Celý poslední den se také odehrával v prostoru Dolu Hlubina. První představení ve Špice patřilo studentům DAMU, jednalo se o hru Ingmara Villqista *Helverova noc*. Na ně navázalo brněnské Divadlo v 7 a půl, autorské divadlo, v jehož dramaturgickém základu stojí práce s dramaturgií klasických světových i českých literárních děl. Zaměření divadla dokládá právě inscenace *Dohořívající svíce*, která byla uvedena v rámci DFO. Původně novela maďarského spisovatele Sándora Marai byla zdramatizována Simonou Polanskou a zinscenována mladou, nadějnou režisérkou Annou Petrželkovou. Ta si ke spolupráci přizvala herce Pavla Gajdoše, Martina Siničáka a Danu Růžičkovou.⁷⁹ Inscenace byla v Brně nastudována pro prostory bývalé Zbrojovky v Lazaretní ulici, podle dostupných pramenů se tam odehrála pouze dvakrát. Hra se zabírala problematikou přátelství.⁸⁰

Divadlo v 7 a půl vystřídalo pražské A studio Rubín s představením inscenace hry Petra Kolečka *Soprán ze Slapské přehrad* v režii Tomáše Svobody. Ta vyprávěla o mladíkovi, který se jednoho večer opil a skončil v objetí neznámé ženy. Jelikož nechtěl být chlapec nezdrvořilý, se slečnou se následující den seznámil a odjel s ní na menší dovolenou do její chalupy na Slapech. Autor Petr Kolečko se nám prostřednictvím příběhu mladého muže snažil

---

⁷⁹ KRYŠTOFOVÁ, Petra. *Divadlo v 7 a půl*. Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykova univerzita. Brno : Masarykova univerzita, 2009, s. 86.

⁸⁰ Tamtéž.

představit obraz mladé generace. Působivým a vtíravým prvkem hry byly vnitřní monology hlavní postavy.

Další představení si užily hlavně děti – pražské divadlo Mimotaurus uvedlo na nádvoří Dolu Michal inscenaci *Ztracené děcko*, která byla založena na krátkých epizodických scénkách o Bohu. Nezávislé profesionální divadlo Mimotaurus se soustředilo na dětského diváka. Snažilo se útočit na jeho fantazii a naivitu. Ve svých projektech využívalo a stále využívá prvků loutkového, výtvarného, činoherního, improvizovaného a pouličního divadla. Herci jsou všestranně nadaní, hrají na řadu hudebních nástrojů, zpívají, tančí.

Posledním odehraným představením celého festivalu byl *Život nedoceníš* pražského Rádia IVO. Jedinečný projekt předkládal divákům pohled do zákulisí tvorby rozhlasové inscenace. Herci Johana Švarcová, Petr Marek a Karel Machuča přímo na jevišti před očima diváků vytvářeli jedinečné rozhlasové dílo, důraz na teď a tady. Poslední den se měla uskutečnit ještě taneční inscenace Adély Laštovkové Stodolové *Malá smrt* režiséřského dua SKUTR, ovšem představení bylo nakonec z provozních důvodů zrušeno. Celý festival byl zakončen koncertem.

V rámci doprovodného programu se na DFO představila také všechna ostravská divadla. Komorní scéna Aréna uvedla jako první 3. června 2009 představení inscenace hry Antona Pavloviče Čechova *Višňový sad* v režii Ivana Krejčího. Další den ostravskou

štafetu převzalo Divadlo loutek Ostrava s inscenací *Krásná Isabella a tři nápadníci aneb Harlekýn* – režisér Václav Klemens na festivalu představil rozpustilou hru o lásce inspirovanou italskou commedí dell'arte. Národní divadlo moravskoslezské návštěvníky obohatilo o klasiku českého autora Karla Čapka – *Válku s mloky* s činoherním souborem nastudoval režisér Pavel Šimák. Posledním ostravským divadlem, které se na DFO představilo, bylo Divadlo Petra Bezruče. To se prezentovalo s inscenací *1984*, působivým divadelním ztvárněním románu George Orwella. Dramatizaci i režijní nastudování provedl Jan Mikulášek. Všechna představení se v rámci doprovodného programu odehrála na domovských scénách jednotlivých ostravských divadel.

Nový festival, vzniklý v roce 2009 v Ostravě, představil svým návštěvníkům ve svém prvním ročníku nejenom české, ale také zahraniční, progresivní divadelní soubory. Např. performer, mim a skvělý improvizátor Ján Mikuš zde prezentoval nejnovější divadelní tvorbu ze Slovenska.

Dramaturgové se při výběru inscenací a souborů soustředili na různorodost, novost a jinakost. Na program se dostala divadla méně známá – Rept a. s., Eventualité, D.I.S.Harmonie, Šílený PePa - ta zastupovala linii alternativní. Soubory v České republice uznávané zase byly pozvány s inscenacemi aktuálními, současná dramata a nové dramatizace – Divadlo Na zábradlí uvedlo *Pískoviště*, Divadlo U

stolu *Zapomenuté světlo*, Dejvické divadlo hru *Debris*. Aby organizátoři docílili větší popularity festivalu, zařadili na program také Divadlo v Dlouhé se *Souborným dílem Williama Shakespeara ve 120 minutách*, inscenace byla velmi populární a divácky oblíbená. Příležitost na festivalu ukázat své umění dostali i studenti Janáčkovy Akademie múzických umění v Brně a Akademie múzických umění v Praze. Na první ročníku DFO tedy nebylo uvedeno pouze divadlo profesionální, činoherní. Dramaturgové ve své koncepci kladli větší důraz na představení nových, netradičních forem divadla. Prezentovány zde byly soubory zabývající se improvizací, performance, pantomimou, fyzickým a tanečním divadlem. Co se týče dramatických žánrů, nebyl festival také ustálený – diváci mohli navštívit komedie, tragédie, frašky či večery poezie. Z výše uvedeného můžeme tedy konstatovat, že organizátoři festivalu koncipovali dramaturgii prvního ročníku směrem k alternativnějším divadelním formám. Nebáli se experimentovat a přijít s inscenacemi, které se v běžném repertoáru kamenných divadel nevyskytují. Nabídli divákům něco, co v ostravské umělecké produkci není typické. Nutno ještě dodat, že festival byl ve svém prvním ročníku opravdu málo navštěvovaný. V publiku bylo největší zastoupení kritiků, divadelních teoretiků, studentů uměleckých oborů a uměleckých praktiků (především herci a režiséři ostravských souborů). Menší zastoupení zde měli diváci neangažovaní

v umělecké oblasti. Zásluhu na tomto faktu, dle našeho názoru, měla slabší reklamní kampaň, která v Ostravě dostatečně nezafungovala.

Kritici a divadelní teoretici popsali zážitky z prvního ročníku festivalu velice podobně. Ač nebylo v konečném důsledku reflexí mnoho, většina hovořila především o nevšední atmosféře a genu loci místa, kde se festival odehrával. Vladimír Hulec například v článku pro *Divadelní noviny* uvedl: „*Kdo má smysl pro genia loci industriálních míst, musel být akcí nadšen. Krásné počasí, hrstka divadelních i důlních nadšenců, otevřené společenství herců a diváků, směs ostravských, brněnských, pražských a kdovíjakých dalších divadelníků. Denně se potkávali na plácku před ještě ne zcela opravenými budovami (důl je národní technickou památkou), popíjeli pivo, chodili na představení a dokonce – kdo měl zájem – si prošli celý areál a vylezli na důlní věž.*“⁸¹ Už jen samotné místo tedy vyprovokovalo atmosféru alternativní kultury, divadla na okraji, které není běžnému divákovi lehce dostupné. Akce konané v nedivadelních prostorech jsou méně frekventované a ještě hůř propagované. Dozvědět se o takto jedinečném představení je problematické. Festival se nebál a snažil se tyto speciální kulturní akce šířit a doporučovat dalším novým divadelním nadšencům. S další nevšedním názorem na atmosféru festivalu přišel divadelní

---

⁸¹ HULEC, Vladimír. Když odejdou horníci. *Divadelní noviny* 18, č. 13, s. 13. ISSN 1210-471X .

kritik Václav Bartoš: „Návštěvníky produkcí v Dole Hlubina upoutá bazének uprostřed dvora dolu. K němu se mi podařilo od vrátného Záruby zjistit několik zajímavých informací včetně jeho hloubky a počtu malých kapříků, žijících v bazénu. Mohu vám prozradit, že o bazén či fontánu rozhodně nejde. Vysvětlení je mnohem prostší – je to požární nádrž.“⁸² Diváky tedy jednoznačně upoutal prostor festivalu, vytržení z každodenní reality a divadelních konvencí. Industriální charakter místa podpořil celkové vyznění festivalu, uvolnil lidské emoce a v návštěvnících nabudil další umělecké myšlenky. Napomohl divákovi jinak, v některých případech možná i lépe, vnímat divadelní produkce. Místo konání festivalu je v tomto případě důležité jak pro návštěvníka, tak i pro samotnou akci. Je to něco, čím se zkrátka DFO odlišuje od ostatních festivalových produkcí.

V Ostravě vznikl nový, progresivní festival, který využíval potenciál starého industriálního města, a který se nebál prezentovat nejnovější umění, včetně alternativní a undergroundové větve.

4.2. Dream Factory Ostrava 2010

Druhý ročník DFO probíhal pouze dva dny – od 28. do 29. května 2010. Organizátoři sice měli s prvním ročníkem festivalu úspěch u diváků, ovšem sponzory na svou stranu nezískali. Hlavními partnery festivalu byl tentokrát jen Magistrát města Ostravy. Další organizace a státní instituce se rozhodly pouze pro menší finanční

---

⁸² BARTOŠ, cit. 76.

podporu – Nadace OKD, obvod Moravská Ostrava a Přívoz, statutární město Ostrava a Ministerstvo kultury. Celkově byl tedy rozpočet druhého ročníku rozpočítán na 525 000 Kč.⁸³ Záštitu nad festivalem, stejně jako minulý rok, převzal primátor Statutárního města Ostravy Ing. Petr Kajnar. Nebyl ovšem sám. Letos se k němu připojili další dva zástupci, praktikující čeští divadelníci - herci Pavla Beretová a Vojtěch Dyk z Národního divadla Praha.

Během dvou dnů se v Ostravě odehrálo dvanáct divadelních představení a jeden koncert. Převážná většina akcí byla tentokrát rovnou situována do prostředí Národní kulturní památky Dolu Hlubina. Využity byly prostory Špice a Kupelek (zde jak přízemních prostor, tak také místností v druhém patře). Některá představení (ovšem jen výjimečně) se opět odehrála v solné jeskyni Halos a v Divadle Petra Bezruče. Program byl pouze hlavní, žádné doprovodné akce pořádány nebyly. Stejně jako minulý ročník inklinovala dramaturgie festivalu spíše k alternativnímu, progresivnímu, novému divadlu. Některé divadelní soubory zde byly opětovně pozvány se svými nejnovějšími inscenacemi. Například ostravský spolek Šílený PePa, slovenský performer a klaun Ján Mikuš a A studio Rubín. Jiné měly v Ostravě svou premiéru.

Festivalový program byl zahájen představením s názvem *Zenbudhistická pohádka o dvou princích, kteří princeznu nenašli a*

---

⁸³ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

přesto byli spokojeni aneb nemáme žádné prachy, v podtitulu bylo uvedeno: *pro děti do 15 let nepřístupné nebo alespoň nevhodné*. Inscenace ostravského neprofesionálního divadelního uskupení Šílený PePa se odehrála v prostoru solné jeskyně Halos. Autory a hlavními protagonisty byli mladí herci (studenti Janáčkovy konzervatoře Ostrava) William Valerián a Šimon Pliska. Režisérem byl Petr Sedláček. Začínající umělci se v autorské pseudopohádce pokusili o vyjádření smyslu života. Existenciální myšlenky byly obsaženy v narativu, princové hledají princezny – která cesta je ta správná, existuje vůbec nějaká, má smysl se po některé vydat atp. Inscenace ke svému divákovi promlouvala skrze hudební formy punku a metalu.

Další se festivalovému publiku představilo Bílé divadlo, ostravské amatérské uskupení zaměřující se na site specific projekty, happeningy a divadlo plenérové. V jejich uměleckých produkcích můžeme vysledovat silné odkazy na druhou divadelní reformu. Na festivalu divadlo představilo sto padesátou reprízu své nejslavnější inscenace *Ty, který lyžuješ*. Představení se uskutečnilo na Dole Hlubina. Zajímavé je, že organizátoři festivalu pozvali Bílé divadlo až tento, druhý ročník. Soubor v Ostravě jako jediný reprezentuje progresivní alternativní divadelní formy, svým zaměřením by tedy spadal už do dramaturgického plánu prvního ročníku.

Oficiální zahájení festivalu proběhlo až na třetím přestavení dne. Pražské Divadlo Ungelt uvedlo v prostorách Divadla Petra Bezruče hru Edwarda Albeeho *Hra o manželství* s Chantal Poullain a Jiřím Schmitzer v hlavních rolích. Režisérem byl Ladislav Smoček. Inscenace byla založena na jednoduchém dialogu, bezchybné herecké deklamaci a emocionálním, přirozeném herectví. Dle našeho mínění ji dramaturgové festivalu na program zařadili z důvodů přitažlivého hereckého obsazení. Dalším faktorem může být fakt, že je inscenace oblíbená u diváků, v Praze se hraje už jedenáct divadelních sezón.

„Znovu objevení smutného klauna“ – i tak by se dal nazvat návrat slovenského performerera Jána Mikuše do Ostravy. Čtvrtým představením dne byla inscenace *Enter the Clown* slovenského divadelního uskupení Champ de tension, kde Ján Mikuš nejenom ztvárnil hlavní roli, ale zároveň byl podepsán pod režisérskou složkou. Hra Jána Case, Víta Vienteho a Petra Escola byla inspirovaná texty anglického dramatika Williama Shakespeara. Hlavní postavou byl klaun, kterému se nechtělo pracovat. Jeho fantazie byla nalomená, ztratil optimistický pohled na život. Za pomoci dvou divadelních techniků, a také později samotných diváků, se hlavní postava pokoušela zjistit kým je, a jaký má vůbec její život smysl. Ján Mikuš pracoval v inscenaci s prvky pantomimy a klauniády. Jeho ztvárnění nebylo založeno na příběhu, nebyl zde pevný narativ. Mikuš se spíše snažil o expresivní předvedení sebe

sama. Před diváky nestál klaun, ale herec převlečený za klauna, který neví, co se svým životem dál. Má pro něj vůbec smysl nadále hrát a klamat lidi kolem sebe? Inscenace otázku nezodpověděla. Nechala ji otevřenou.

Závěr festivalového dne patřil alternativnímu projektu z NoD Roxy Praha a kapele Nightwork. Experimentální scéna byla do Ostravy pozvána s novou, progresivní, kontroverzní inscenací *Pornohvězdy*. Muzikál Tomáše Svobody a Petra Kolečka představoval s humorem, nadhledem a ironií těžkou práci v neobyčejném průmyslu. Narativ byl založený na struktuře „telenovely“. Pornoherec, pornoherečka, režisér, zvukař a producent hledali pravou lásku, chtěli nalézt klid a prožít spokojený život. Na cestě za štěstím odhalovali dávná tajemství, zjišťovali pravdu o svém původu, skutečné příbuzenské vztahy. Hra byla doplněna o hudební (Petr Wajsar) a taneční (Rost'a Novák) čísla. Ostravské představení se odehrálo v prostorném sále na Dole Hlubina. I přes to, že patřil tento prostor k jednomu z největších na festivalu, nebyli schopni organizátoři uspokojit veškerou diváckou poptávku. Uvedení hry totiž vzbudilo nečekaný zájem u diváků. Dle našeho mínění může být důvodů k takto velké euforii vícero. Například třeba kontroverzní téma, specifický humor, průhledná kýčovitost, herecké obsazení (mladé hvězdy typu Vojtěch Dyk, Jakub Prachař, Martha Isoová, Lukáš Příkazký), forma divadla (muzikál je v současné produkci velmi oblíbený) atp. Na představení navazoval koncert skupiny

Nightwork, kde hráli dva herci z předešlého muzikálu Vojtěch Dyk a Jakub Prachař. Zakončení prvního dne bylo spojené ještě se světelnou show. Umělecký, moderní light design byl vytvářen přímo na industriální stavby Dolu Hlubina.

Druhý den se celý festival odehrál pouze na Dole Hlubina. Program byl zahájen olomouckým divadelním sdružením Divadlo na cucky, které v Ostravě představilo hru současné švédské autorky Laury de Weck *Oblíbenci*. Režisér Jan Žůrek vytvořil obraz mladé generace – snící, hledající sebe sama, upadající, ale i zachraňující se. Čtveřice herců ztvárnila ve strohém, skoro prázdném (přítomni byli je diváci, herci a technici), oprýskaném prostoru rozmary mladého života. Industriální místnost dramatickému žánru a obsahu hry prospěla. Vyprahlost jednotlivých postav se odrážela nejenom v herecké akci, ale také v samotné budově.

Další inscenaci přivezlo Divadlo Kontra ze Slovenska – *Kamenem vo vreckách*. Jednalo se o poměrně novou (světová premiéra v roce 1999) tragikomedii irské autorky Marie Jones, která se odehrávala na natáčení hollywoodského velkofilmu. Hlavními protagonisty byli herci Peter Čižmár a Miki Macala. Ti dokázali během jedné hodiny rozehrát třináct odlišných postav, charakterů.

Slovenské divadlo vystřídal český soubor. Pražské Divadlo Komédie uvedlo v Ostravě politickou inscenaci Davida Jařaba s názvem *Zajatci*. Hra vykreslovala zkonstruovaný proces (čtyř

průměrných občanů) s vrchním státním úředníkem. Dostupné prameny se k ostravskému provedení vyjadřovaly dosti nejednotně. Většina kritiků chválila téma hry, hereckou a režijní složku. Rozporuplné názory byly ovšem na zvolený industriální prostor, kde se inscenace odehrála. Například na serveru Nekultura Marek Lollok konstatoval: *„Bezskrupulózního politika-mafiána ztvárnil Martin Pechlát. Od počátku hry, kdy byl spoután s páskou na očích dovečen do doupěte únosců, v němž se má odbýt soud (zde poměrně dobře fungovaly zašlé zdi vítkovické haly, jež spolu s jednoduchou scénografií – oprýskaný gauč, disidentská křesla – evokovaly představu zašitého teroristického hnízda), sprostě nadává a vyhrožuje, že si to s dotyčnými vyřídí.“* Recenzentka Doubravka Krautschneiderová zase ve svém reportu na kulturním serveru Scéna k industriálnímu prostoru dodává: *„Nedivadelní prostor se však vymstil hercům při ostravské premiéře pražského divadla Komédie, které v odpoledních hodinách nastoupilo před diváky se schematickou moralitou ZAJATCI v autorské režii Davida Jařaba.“* Je velká škoda, že svou myšlenku nerozvedla dále, abychom zjistili, kde přesně byl v ostravském provedení problém. Každopádně představení pražského Divadla Komédie řada kritiků označila za vrchol druhého ročníku DFO. Divácká účast však této skutečnosti neodpovídala.

Další na programu druhého dne bylo pražské A studio Rubín s představením inscenace hry Petra Kolečka *Kauza Salome*. Opět

divácky velmi vyhledávané. Jednalo se o moderní parafrázi hrdinky Salome z literárních děl Oscara Wilda. Hlavní roli ztvárnila Pavla Beretová. Hra byla inspirována reality show televize MTV My super sweet sixteen.⁸⁴ Diváci se setkali s postavou bohaté dívky, která právě oslavila šestnácté narozeniny, a které na první pohled v životě nic nechybí. Ovšem ve skrytu duše ji chybí vše.

Nejlepšími inscenacemi, které byly schopné do svého provedení vtáhnout jedinečnost místa, ve kterém se Ostravě odehrávaly, byly podle recenzentů *Standartní kabaret* improvizální skupiny Vosto5 a *Země beze slov* z pražské produkce MeetFactory. Marek Lollok k využití potenciálu industriálního prostředí dodává: „*Ne všechna divadla vzala na vědomí specifické možnosti neobvyklého prostoru, jenž jim byl v rámci festivalu nabídnut. Zdivadelnit původem nedivadelní místa se dle mého názoru – kromě „na vše hrající“ Vosto5-ky, která přijela ve své silné čtyřčlenné sestavě Cihlář, Jeřábek, Prokop, Havelka – nejvíce zdařilo Ivaně Uhlířové. Snad díky zkušenosti z produkcí z rovněž industriálně pojatého pražského projektu MeetFactory, se Uhlířová v monodramatu Dey Loher Země beze slov (režie Kai Ohrem) ojediněle odváží k razantnějším, v továrním komplexu však o to působivějším gestům, jako je sprejování na zeď, monumentálnější videoprojekce a světelný design a využití hlasového syntetizátoru. Kéž by se její snahou rozhybat site*

---

⁸⁴ *Kauza Salome* [online]. A Studio Rubín [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.astudiorubin.cz/article/repertoar/kauza-salome.html>>.

*specific propříště více inspirovaly i jiné soubory, anebo také: kéž by koncepčněji byli zváni umělci (performeři), kteří o prostoru neuvažují jako o něčem sekundárním.*⁸⁵ Tvůrci představení Standartní kabaret uměli prostor využít a vřadit ho do hry velmi dobře a snadno. Jsou toho z podstaty věci velmi schopni, jelikož se skupina Vosto5 zabývá divadlem improvizacním. V základu jejich tvorby stojí okamžitá přizpůsobivost a rychlé reakce. Zato projekt pražského MeetFactory inscenace hry současné německé autorky Dey Loher *Země beze slov* byla postavena na pevném scénáři a stálém prostoru (i když v tomto případě se také jednalo o prostory industriální). Představení stálo na monologu jediné herečky Ivany Uhlířové, která ke svému vyjadřování nevyužívala jen slova. Uhlířová se nebála spolupracovat s prostorem, jež od organizátorů festivalu dostala. Využívala oprýskané stěny – videoprojekce na roztráštěné plochy podtrhovaly jejich stáří a zašlost, sprejerství zase upozorňovalo na nepozornost a lidské vandalství. Využívala také specifickou ozvěnu. Inscenace *Země beze slov* byla nejspíše tím nejlepším propojením herecké akce s nedivadelním prostorem.

Dvoudenní divadelní festival byl zakončen v jedenáct hodin večer autorským představením studentů druhého ročníku Janáčkovy

---

⁸⁵ LOLLOK, Marek. *Dream Factory Ostrava 2010 – shrnutí* [online]. Nekultura.cz [cit. 2. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/dream-factory-ostrava-2010-shrnuti.html>>.

konzervatoře a gymnázia Ostrava s názvem *Stodolní aneb West side story po našem*. Hra byla nastudována pod vedením Václava Klemense. Hlavní role ztvárnili Michal Sedláček a Pavla Gajdošíková (současní členové ostravského souboru Divadla Petra Bezruče). Muzikál napsal Petr Sedláček. Zařazením této inscenace na program festivalu, pokračovali dramaturgové v tendenci z roku minulého – poskytovat příležitost mladým umělcům k prezentování sebe sama, nové tvorby.

Druhý ročník DFO tedy nabídl divákům různorodá představení odlišných souborů pocházejících převážně z České republiky (Slovensko zde mělo jen dva své zástupce). Absence dalších evropských států je pochopitelná, z důvodů nestabilního a nevelkého množství finančních prostředků, s nimiž festival mohl manipulovat. Když se zaměříme na jednotlivé hry, zjistíme, že se jednalo o odlišné dramatické žánry (např. na programu jsme našli tragédie, komedie, tragikomedie atd.). Také druh divadla byl u každého představení rozdílný. Druhý ročník DFO nabídl, jak klasické činoherní inscenace, tak i muzikál, pantomimu, pohybové, improvizované, fyzické divadlo. Dramaturgům se tedy podařilo sestavit různorodý program. Kdybychom se pokusili najít alespoň nějaké shodné rysy tohoto ročníku, dospěli bychom k závěru, že existují maximálně dva. Tím prvním je fakt, že většina her, které byly na festivalu uvedeny, byly od současných autorů – hry Svobodovy, Wajsarovy *Pornohvězdy*, Kolečkova *Kauza Salome*, Jařabovi *Zajatci*, *Země beze slov* Dey

Loher, *Kamene vo vreckách* Marie Jones a *Oblíbenci* Laury de Weck. Dalším spojovacím prvkem jsou získaná ocenění. Inscenace, které se na festivalovém programu objevily, byly povětšinou ověřeny prestižními cenami. Například slovenská inscenace *Kamene vo vreckách* získala cenu Objev roku v anketě Dosky 2007, Jařabovi *Zajatci* zase reprezentovali na DFO Divadlo roku 2009 (Divadlo komedie) a *Kauza Salome* A studia Rubín se mohla pochlubit nominací Pavly Beretové na cenu Thálie a nominací na Cenu Alfréda Radoka v kategorii Hra roku 2009. Dramaturgie festivalu se tedy držela své původní myšlenky, a to té, že budou do Ostravy zvány divadelní soubory, o kterých se v uplynulé divadelní sezoně mezi kritiky a veřejností nejvíce hovořilo a které představovaly ve své době (konání druhého ročníku DFO) pomyslný vrchol divadelního umění v České republice. Pořadatelé také nadále umožňovali mladým začínajícím umělcům představit svou autorskou práci širší veřejnosti – divadelní spolek Šílený PePa se *Zenbudhistickou pohádkou o dvou princích, kteří princeznu nenašli a přesto byli spokojeni aneb nemáme žádné prachy* a muzikál ostravské konzervatoře *Stodolní aneb West side story po našem*. Představení mladých umělců festival symbolicky otvírala a uzavírala. Dle našeho mínění tímto chtěli organizátoři vyjádřit, jak velké vkládají do mladé začínající generace naděje a jak moc jim věří. Marek Lollok ve svém ohlédnutí se za festivalem konstatuje: „*I při druhém ročníku Dream Factory bylo znát, že se tento festival nachází ve fázi*

konstituování a hledání; zároveň je bez dalšího jasné, že se jedná o podnik unikátní, a to nejen z pohledu ryze divadelního, ale vůbec kulturního. Jeho nejvýznamnější stránkou je, a to bychom měli mít všichni na paměti, nezaměnitelný genius loci. V užším slova smyslu jej tvoří jedinečný, až pohádkově působivý železo-betonový „palác“ Vítkovických železáren, v širším celá nynější Ostrava.⁸⁶ Druhý ročník DFO dle našeho uvažování doplatil především na nedostatečné finanční zajištění. Festival musel být nekompromisně zkrácen na dva dny, což je velmi krátký časový interval, během kterého bezpochyby nemůže být představeno to nejlepší z české divadelní tvorby. I když se organizátorům podařilo dostat na program určité množství inscenací, je těžko představitelné, že by je všechny byl schopen za dva dny navštívit jeden divák. Dramaturgové zdá se měli určité představy, které nemohli bez finančních prostředků naplnit. Pozvali tedy hlavně inscenace, o kterých věděli, že budou mít u diváků úspěch. Za všechny můžeme jmenovat muzikál Pornohvězdy. A právě díky takovýmto inscenacím se podařilo festivalu mnohem více zviditelnit, média se o něj začala zajímat. Druhý ročník festivalu DFO proběhl sice jen ve dvou dnech, stále však měl své specifické kouzlo – ostravské industriální stavby, které tvořily kulisy nejenom divadelním představením.

---

⁸⁶ LOLLOK, cit. 83.

4.3. Draem Factory Ostrava 2011

Třetí ročník DFO proběhl od 8. do 11. června 2011. Délka trvání akce se tedy oproti minulému roku opět natáhla na původní čtyři dny (první ročník měl shodné časové rozpětí). Program byl tentokrát, na rozdíl od předchozího ročníku, rozdělen na hlavní a doprovodný. V rámci hlavního bylo odehráno celkem patnáct představení a jeden hudební koncert. Na doprovodný program se dostaly dvě ostravské divadelní inscenace, uspořádána byla také jedna debata. Hlavním partnerem festivalu bylo opět statutární město Ostrava a nově se k němu přidala Nadace OKD. Celkový rozpočet činil 560 000 Kč.⁸⁷

Festival se znovu odehrával v rozdílných prostorách, které se nacházely v různých částech centra Ostravy. Stejně jako minulý ročník se představení konala v Divadle Petra Bezruče a v Domě kultury města Ostravy. Festival taktéž vyvrcholil v industriálních prostorách Národní kulturní památky Dolu Hlubina. Hrál se v Kupelkách a na Špice. Nově bylo na prostranství na Dole Hlubina, v oblasti kamenolomu, vystavěno Šapitó. Také Divadlo loutek Ostrava nabídlo své prostory, byla zde provedena tři představení. Poprvé se také hrálo v místnostech multižánrového centra Cooltour.

Na úvod můžeme konstatovat, že délka festivalu byla v tomto ročníku nejspíše uměle natažena. Jelikož první den se konalo pouze jedno představení, po kterém následovala krátká ohňová show. Organizátoři klidně mohli program zkrátit na tři dny. Širší časový rozptyl akce jim však nejspíše zajistil mnohem větší mediální pozornost. Veřejnost a média si

---

⁸⁷ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

totiž mnohem více povšimnou akce s delším úsekem trvání. První den se tedy festivaloví návštěvníci dočkali pouze jedné inscenace, a to pražského Divadla v Dlouhé *Naši furianti*. Nutno podotknout, že se jednalo představení divácky velmi žádané, v předprodeji byly vstupenky během okamžiku vyprodány. Stejně jako loňský a první ročník festivalu probíhalo oficiální zahajovací představení v prostorách Domu kultury města Ostravy. Stroupežnického českou klasickou hru *Naši furianti* nastudoval v pražském Divadle v Dlouhé režisér Jan Borna. Při práci vycházel z textové úpravy Miroslava Macháčka.

„V ostře groteskní interpretaci této české klasiky není místo pro folklorní líbeznot ani ryzost charakterů. I zdánlivě kladní hrdinové mají k dokonalosti daleko. Nelítostný pohled na profánní pinožení, vyvěrající z ješitnosti a materiálních zájmů, prosvětluje muzikantská aktivita některých postav.“⁸⁸ Inscenace Divadla v Dlouhé získala nejedno ohodnocení (tři ceny na Grand festivalu smíchu pořádaného pardubickým Východočeským divadlem: hlavní cena Komédie roku, cena odborné poroty, hlavní představitelka byla oceněna za nejlepší ženský herecký výkon).

Další den se téměř celý festival odehrál v Divadle loutek. Jedinou výjimkou bylo představení *Prase aneb Václav Havel's Hunt for a Pig* brněnské Husy na provázku, které proběhlo v multižánrovém prostoru Cooltour. Jako první však byla na programu inscenace s názvem *Arktický Robinson aneb Neuvěřitelné putování Jana Eskymo Welzla*. Inscenace vznikla jako součást projektu Nová síť (2009) v produkci divadla Alfréd ve dvoře, autorem byl Vojta Švejda. Ten hru napsal na motivy knih *Třicet let*

---

⁸⁸*Naši furianti* [online]. Divadlo v Dlouhé [cit. 13. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadlodlouhe.cz/repertoar.html?repertoarId=124>>.

na *Zlatém severu* a *Ledové povídky*. Hra vyprávěla příběh cestovatele, spisovatele Jana Welzla. Divákům byla v šedesáti minutách představena základní data a úspěchy tohoto českého polárníka, fakta byla podána formou hrané přednášky. Herci k vykreslení některých historických událostí využívali filmových projekcí.

Další představení dne vzniklo opět v rámci projektu *Nová síť*. Jednalo se o inscenaci s názvem *Void amongst humans*. Tanečníci Helena Arenbergerová a Jarek Cemerka během čtyřiceti minut vyjádřili pomocí fyzického pohybu (tanec, pantomima) širokou škálu lidských emocí. Podle autorů měli diváci v představení spatřit obraz dnešního světa – anonymita a odcizenost lidí – manželé spolu žijí, zároveň se ale míjejí a v podstatě se vůbec neznají, soudobá kultura a technologie je od sebe čím dál tím víc odděluje a odcizuje. Lidé jsou osamocení. Choreografii vytvořil Jarek Cemerka.

Sérii představení, která se odehrávala v Loutkovém divadle, přerušila inscenace *Prase aneb Václav Havel's Hunt for a Pig*. A to nejenom tím, že se inscenace uskutečnila v prostorách mutlinžánrového prostoru Cooltour, ale také faktem, že hra byla zinscenována zavedenou českou divadelní scénou. Jeden z méně známých dramatických textů bývalého prezidenta Václava Havla nastudoval v brněnské Huse na provázku režisér Vladimír Morávek. Sedmdesáti minutová inscenace vykreslovala selský život na vesnici v období zabijačky. Hlavní postavou příběhu byl sám Havel, který chtěl uspořádat na Hrádečku velkolepé hody se svými kamarády, ovšem nemohl sehnat kvalitní pohoštění, prase na plánovanou zabijačku. Základ dramatu stál na rozhovoru anglického novináře a právě postavy Václava Havla. Prostřednictvím otázek a

odpovědí byla divákům vykreslena česká kultura, přiblížen byl také charakter Čechů. Morávek inscenaci ozvláštnil o výraznou hudební složku, živé zpěvy z opery *Prodaná nevěsta* Bedřicha Smetany.

Druhý festivalový den byl zakončen představením *Foutaise* švýcarského divadelního souboru La Compagnie des pieds perchés. Poprvé se na festivale konala inscenace klasického nového cirkusu. Zahraniční umělecká společnost o sobě na svých webových stránkách píše: „*La Compagnie des pieds perchés tvoří Stéphanie N'Duhirahe a Morgane Widmer, jedná se o mladou, rozvíjející se cirkusovou společnost působící mezi Švýcarskem, Českou republikou a Belgií. Společnost se zabývá a uskutečňuje divadelní představení, která jsou určena rozdílnému publiku. Představení v sobě nesou prvky překvapení, zábavy a velkých emocí.*“⁸⁹ Malé zahraniční divadelní sdružení je v České republice známé také z hostování na pražském festivale nového cirkusu Letní Letná. Ostravskému publiku se na DFO předvedly dvě akrobatky Stéphanie N'Duhirahe a Morgane Widmer. Základem jejich výstupu byla nebezpečná akrobatická čísla na závěsných lanech. Umělkyně svým diváků předvedly životní etapy dvou dobrých kamarádek, někdy také sokyň a nepřátel.

---

⁸⁹ Srovnej: „*La compagine des pieds perchés, créée par Stéphanie N'Duhirahe et Morgane Widmer, est une juene compagnie de cirquet travaillant entre la Suisse, la République Tchèque et la Belgique. Elle s'intéresse a réaliser des spectacles proches de tout public et remplis de moments surprenants et d'émotion.*“ *La Compagnie des pieds perchés* [online]. La Compagnie des pieds perchés [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW:

<<http://www.ciepiedsperches.com/?lang=fr&action=cie&subCie=cie>>.

Z francouzského originálu přeložila autorka práce.

Během dalších dvou dnů festival vrcholil v prostorách Národní kulturní památky Dolu Hlubina. První akce, která se ocitla na programu třetího dne DFO, byla Improliga. Ta proběhla v Šapitó. Po ní následovalo představení *Psychóza ve 4:48* brněnského HaDivadla. Hra autorky Sarah Cane zachycovala rozpadající se osobnost ženy, hlavní hrdinka v závěru spáchala sebevraždu. Inscenace měla formu dekadentního kabaretu.⁹⁰ V představení se ostravským divákům představily Petra Bučková, Simona Peková a Sára Venclovská. Hru nastudoval režisér Filip Nuckolls.

Třetí den zakončili představením *Aucassina a Nicola* studenti brněnské Divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění. Režisérkou inscenace, ve festivalovém bulletinu popsané: „gendrový horror? - půlnoční karneval? - pohádka na dobrou noc? - (grotesque lovestory)!,“ byla Barbara Herz.

Tři představení odehrál poslední den festivalu olomoucký nezávislý soubor Divadlo na cucky. Jednalo se o inscenace *Groteska* (autor: Kurt Vonnegut jr. a Jiří Jelínek, režie: Jiří Jelínek), *Vyčištěno* (autorka: Kane Sarah, režie: Jan Žůrek) a *Obraz* (autorka: Rezy Yasmina, režie: Petr Nerušil). Hry *Vyčištěno* a *Obraz* spadaly do kategorie současné evropské dramatiky. Jednalo se o klasické činoherní inscenace, výraznou složkou v nich bylo herectví. *Groteska* zase představovala autorské divadlo – projekt Jiřího Jelínka a jeho kolektivu (počítejme zde herce Dominiku Šindelkovou, Johanu Vaňousovou, Adélu Nesrstovou a Tomáše Uhra). V představení se mísily různé formy divadla. Bylo zde využito pantomimy,

---

⁹⁰ *Psychóza v 4:48* [online]. HaDivadlo [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.hadivadlo.cz/inscenace/370/psychosis-at-448-psychoza-v-4-48>>.

akrobacie, loutkoherectví a herectví, kostýmů, líčení filmové grotesky. Dalším představením dne byl *Misanthrop*. Současné nastudování klasického Moliérova textu do Ostravy přivezl brněnský Buranteatr. Hru v dramaturgické úpravě Jana Šotkovského zrežiroval Michal Zetel. „*Brněnská inscenace Misanropa vznikala bez textu a jen pomocí řízené improvizace na zkouškách, pouze na základě stručného popisu jednotlivých situací předlohy. ... Transkripce Misanropa do roku 2010 a na luxusní skandinávskou vysokohorskou chatu, kde právě zuří teambuildingový víkend prestižní reklamní agentury, u staromilců možná nezbudí důvěru. ... Na diváka v Brně čeká misanrop alias umělecký fotograf Alcest, který nedokáže snést pokrytectví ve vzájemných vztazích v agentuře,*“⁹¹ napsal v recenzi pro *Mladou frontu DNES* Lubomír Mareček. Moderní verze *Misanropa* vznikala v Brně volnou asociací a hereckou improvizací. Jednotlivé scény měli herci za úkol rozehrávat a rozvíjet. Nejlepší pokusy se poté zachovaly, nacvičily a zakomponovaly přímo do inscenace. Jazyk hry byl aktualizován a děj byl zasazen do současných realit.⁹² Příběh se neodehrával v domě jedné z hrdinek v Paříži, ale na luxusní skandinávské chalupě. Alcest, hlavní postava dramatu, odcestoval se svými spolupracovníky na horskou chatu. V průběhu jejich pobytu se začne Alcest svých kolegů stranit, pozorně si totiž uvědomuje jejich podlézavé chování. Hra byla výrazně aktualizovaná, útočila na soudobého diváka, snaha o zpodobnění dnešního světa.

---

⁹¹ MAREČEK, Lubomír. *Pokud jste misanrop, vyléčí vás v Buranteatru* [online]. IDnes.cz. [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://brno.idnes.cz/recenze-pokud-jste-misanrop-vyleci-vas-v-buranteatru-p1n-/brno-zpravy.aspx?c=A101222_1503573_brno-zpravy_dmk>.

⁹² Tamtéž.

Po roce se do Ostravy vrátila slovenská společnost Champ de tension. Ta speciálně přímo pro festival vytvořila novou inscenaci s názvem *Departure of clown* – odchod klauna. Hra byla napsaná podle textů rozličných, světových dramatiků (Samuel Beckett, Chán Brontoskop, Ivan Diviš, Árpád Schilling, William Shakespeare).⁹³ V představení si zahráli Milan Cimerák, Tomáš David, Jana Žáčková a Ján Mikuš.⁹⁴ „*Stan – šapitó, tmavočervené zdi budov odstiňuje světlá plachta. Na plyšovém gauči tušíme pod šátkem mužskou postavu. Nekonečně dlouho se čeká na cosi, co by mělo začít. Člověk vnímá zostřené ozvuky aut, tramvají, železnice, švitoření ptáků v náletovém houští – čekání houstne. Dívka, která není herečka, obchází scénu, cosi jakože naléhavě říká, ale naléhavost je roztržitá, není jí vlastně rozumět, co řeší, klepou se jí prsty, když otvírá víno a lidé, jimž víno nabízí, se evidentně bojí, že by na ně mohla toto víno chrstnout, i když není herečka. Zpod šátku se konečně ukáže, co to je za postavu: clown!*“⁹⁵ tak popsala atmosféru a začátek představení jedna z přítomných diváček, recenzentka Radana Parmová. Z její reflexe je patrné, jak prostředí a jeho okolí ovlivňuje vnímání samotného divadelního představení. Městský ruch dokresluje nevšední divácký zážitek. Zvuky dopravních prostředků a přírody mohou přímo ovlivnit vnímání uměleckého díla. Slovenský soubor Champ de tension v inscenaci *Departure of clown* využíval prvků pantomimy, klauniády a pohybového divadla.

---

⁹³ *Departure of Clown* [online]. Champ de Tension [cit. 16. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://klaun.osoba.cz/rubriky/tie-texty/departure-of-clown>>.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ PARMOVÁ, Radan. *Departure of Clown na Dream Factory Ostrava* [online]. Divá báze [citováno dne 13. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/488-departure-of-clown.html>>.

Větší pozornost si v této diplomové práci zaslouží představení inscenace hry Dravida Drábka *Noc ožvlých mrtvol* Klicperova divadla z Hradce Králové. A to z toho důvodu, že inscenační tým dokonale využil potenciálu nedivadelních prostor. *Noc ožvlých mrtvol* bylo klasické činoherní představení s důrazem na hereckou složku. V tomto případě však inscenaci velmi napomohl právě již zmíněný prostor, kde se odehrála. Organizátoři ji situovali do místnosti s názvem Kupelky. Abychom pochopili význam nedivadelního prostoru pro tuto inscenaci, přibližme si alespoň okrajově její děj. Dalo by se říct, že *Noc ožvlých mrtvol* zastupuje dramatický žánr hororové grotesky. Hlavní postava, moderátor Beverly Rodriguez, uvádí klasický díl své úspěšné show. Do televizního studia si postupně zve výjimečné hosty – usměvavého gaye Reného, populárního zpěváka Petra Koláře, starého amatérského kouzelníka a hlavně „neživého“ občana bývalé Jugoslávie. Mezi příchozími se okamžitě začne nekontrolovatelně šířit nákaza „zombie“. Lidé se ve vteřině proměňují na neživé, smrtelnému člověku nebezpečné bytosti. Aby se herci pokusili zamezit „zombie nákaze“, oddělují provizorní jeviště a hlediště velkou plastovou stěnou. Ta ovšem nestačí. „Zombíci“ s neuvěřitelnou silou bortí tyto průhledné hranice a dostávají se mezi diváky. V závěru inscenace jsou všichni účinkující nakaženi „zombie jedem“ a tančí nastudovanou choreografii na song Michaela Jacksona Thriller. Velká prostorná místnost Kupelek dokonale rezonovala s tématem a dramatickým žánrem hry. Oprýskané, zchátralé stěny doplňovaly hrůzostrašné vyznění a napomáhaly vytvořit jedinečnou atmosféru. Také zanedbatelné, přesto však slyšitelné echo působilo děsivým dojmem. Zkrátka inscenace, která je primárně nastudována pro kukátkové jeviště Klicperova divadla, vyzněla

v nedivadelním industriálním prostoru daleko lépe – tíživěji, stísněněji (je to paradoxní vzhledem k velikosti sálu), promyšleněji.

Celý festival byl stejně jako předchozí dva ročníky zakončen koncertem. Tentokrát se jednalo o vystoupení hudební skupiny Kazety.

Třetí ročník DFO měl také doprovodný program. Soubor činohry Národního divadla moravskoslezského předvedl v prostorách Divadla Jiřího Myrona úspěšnou inscenaci režiséra Jana Mikuláška *Gottland*. Divadlo Petra Bezruče zase v rámci DFO zrealizovala reprízu svého site specific projektu *Pestré vrstvy*.⁹⁶ V rámci doprovodného programu se na Dole Hlubina v místnosti nazvané Kupelka za kupelkou uskutečnila ještě veřejná diskuze na téma kulturní granty, které se zúčastnili ředitelé uměleckých organizací a nezávislých, soukromých divadelních souborů.

Z programu třetího ročníku DFO opět můžeme vyvodit směr, kterým se dramaturgové vydali. Na festivalu byly uvedeny inscenace různých dramatických žánrů. Diváci měli příležitost navštívit tragédie (*Psychóza v 4:48*), komedie (*Naše furianti*) nebo hororovou frašku (*Noc ožvlých mrtvol*). Taktéž typ divadelních představení byl různorodý. Na programu byla klasická činohra, muzikál, pantomima, klauniáda, nový cirkus, pohybové a taneční divadlo. Když se také zaměříme přímo na tituly, které na festivalu uvedla kamenná činoherní divadla, zjistíme, že až na výjimku *Naše Furianty* Divadla v Dlouhé a *Misanropa* Buranteatru, byly všechny hry poměrně současné. *Noc ožvlých mrtvol*, *Psychóza v 4:48*, *Vyčištěno a*

---

⁹⁶ Inscenace *Pestré vrstvy* v režii Janusze Klimszi byla původně nastudována přímo pro prostory Špice na Dole Hlubina. Pro velkou diváckou oblibu se však divadlo rozhodlo inscenaci hrát také na své kamenné domovské scéně, tudíž na klasickém kukátkovém jevišti. Inscenace byla pro potřeby jeviště upravena.

Obraz jsou zástupci novodobého dramatu. A když se poté podíváme na inscenace, které představují tzv. „dramatickou klasiku“, *Naši Furianti* a *Misanthrop*, zjistíme, že obě byly ve svém provedení značně aktualizované, přiblížené mladému publiku. Dramaturgové festivalu chtěli vyjít vstříc všem vrstvám publika (žánrovou různorodostí, odlišnými typy divadelních představení), ovšem akcent dle našeho názoru položili na mladší generaci. Spojení netradičních divadelních prostor a progresivních, současných inscenací je pro mladé lidi velmi lákavé. Také jiný druh divadla, především nový cirkus, který je v současné době na velkém vzestupu, zaujme nekonvenčního (rozumějme mladšího, undergroundovějšího) diváka. Když se však na složení a charakter programu podíváme z jiného úhlu, například z ekonomického, můžeme také dojít k názoru, že některé inscenace, které byly do Ostravy pozvány, nebyly vybrány na základě své kvality, ale spíše v souvislosti se svou tržní cenou. Je pochopitelné, že festival operuje s omezeným rozpočtem, a tudíž je nemožné zvat divadelní soubory s inscenacemi, jejichž produkce by byla finančně náročná. Když si totiž představíme, už jen jak nákladný musí být převoz veškerých kulis, rekvizit, kostýmů a samotných herců, je pochopitelné, že si organizátoři nemohou dovolit mohutné produkce, které by představovaly zbytečné zvýšené investice. A tak zvou divadla s inscenacemi komorními a nezatíženými přebytkem kulis, které by na místě vyžadovaly složité stavební práce.

Aby organizátoři stále udržovali původní myšlenku festivalu – nabízet místo k veřejné diskuzi a napomáhat rozvoji mladého umění, byla do programu zahrnuta jedna beseda a jedna inscenace studentů Divadelní fakulty JAMU. Dle našeho mínění byla tato dramaturgická tendence (linie) v tomto ročníku značně utlumena. Pořadatelé, dvě výše zmíněné akce,

dostatečně nereprezentovali a nenabízeli. V hlavním programu byly sice uvedené, nicméně nebyly dostatečně zdůrazněné.

Třetí ročník DFO dle našeho názoru představil svým návštěvníkům během čtyř dnů zajímavé, různorodé inscenace. Festivalu napomohlo rozšíření o další hrací plochy, především zařazení prostoru multižánrového centra Cooltour hodnotíme pozitivně. Jeho prostory, s možností variabilního sestavení jeviště a hlediště, totiž nabídly nejenom účastníkům festivalu útulnou kavárnu pro chvilky oddechu, ale také organizátoři získali další nevšední hrací prostor pro pořádání dalších divadelních představení a výstav (v objektu je i menší výstavní síň).

4.4. Dream Factory Ostrava 2012

V roce 2012 proběhl DFO v termínu od 4. do 10. června, jednalo se zatím o nejdéle trvající ročník (tento fakt trvá dodnes, jelikož následující ročník byl o den kratší). Společnost OVArt, která doposud festival vedla, byla v roce 2012 nahrazena nově vzniklým občanským sdružením Dream Factory Ostrava, jehož jedinou činností mělo být a stále je právě pořádání stejnojmenné kulturní akce.⁹⁷

Čtvrtý ročník festivalu se odehrál v budově hlavního spolupořadatele Divadla Petra Bezruče, v místnostech multižánrového centra Cooltour a jako každoročně vrcholil v areálu Národní kulturní památky, industriální budovy Dolu Hlubina. Patrony festivalu byli pro tento rok vybráni herec – tehdy ještě

---

⁹⁷ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

existujícího pražského Divadla Komédie, držitel ceny Alfréda Radoka Martin Pechlát a zpěvačka Lenka Dusilová. Festivalová návštěvnost se vyšplhala na dva a půl tisíce diváků. Představení byla vyprodána, organizátoři často využívali nadkapacitního řešení pomocí přístavků.⁹⁸ Program vytvořili ředitel festivalu Tomáš Suchánek s lektorkou dramaturgie Divadla Petra Bezruče Stanislavou Rožnovskou. Hlavními finančními partnery byli statutární město Ostrava, Ministerstvo kultury České republiky, Moravskoslezský kraj, Moravská Ostrava a Přívoz, Ostravské vodárny a kanalizace a Nadace OKD. Rozpočet festivalu činil 1.431.276 Kč.⁹⁹

Při postihnutí tohoto a následujícího ročníku DFO jsme se rozhodli nevyužít, stejně jako v předchozích kapitolách o historii festivalu, popisu a charakterizace každého představení. S ohledem na množství inscenací, které byly na festivalu v těchto ročnících uvedeny,¹⁰⁰ spíše nastíníme jednotlivé dramaturgické linie. V rámci možností se pak zaměříme na některé inscenace, které například zaujaly divadelní kritiky, či které se svou specifičností lišily od ostatních.

Dramaturgie festivalu se, jako v tomto roce řada kulturních akcí, soustředila na „fenomén“ právě zanikající pražské scény

---

⁹⁸ ROŽNOVSKÁ, cit. 37, s. 73.

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ Hlavní program čítal dvaadvacet představení, doprovodný dalších sedm představení, tři diskuze a několik koncertů.

Divadla Komédie. Produkce vybrala tři profilové inscenace tohoto pražského komorního divadla, jednalo se o *Weissensteina*, *Hrdinové jako my* a *Spílání publiku*. Zmíněná představení byla odehrána v prostorách ostravského Divadla Petra Bezruče. Další dramaturgická linie byla taktéž úzce provázána se situací okolo zanikajícího Divadla Komédie. Do hlavního programu se dostaly inscenace autorů, kteří se na podzim v roce 2011 přihlásili do výběrového řízení na pokračovatele ve správě budovy Divadla Komédie. Jednalo se o představení Jiřího Havelky, Jiřího Adámka, Štěpána Pácla, Martiny Schlegelové a Daniela Špinara.

Dramaturgickou inovací bylo propojení s festivalem Bez hranic (konaným od roku 1987 v Českém Těšíně a Cieszyně). Diváci DFO měli možnost během jednoho dne navštívit divadelní představení, která se odehrávala v polštině. Organizátoři dokonce zajistili svým divákům do Českého Těšína odvoz. Byl pro ně vypraven zvláštní, tzv. „divadelní vagón“ Českých drah. Po celou dobu přepravy pak ve vlaku probíhal kulturní program – herci z Divadla Petra Bezruče zde hráli a zpívali. Po příjezdu mohli diváci zhlédnout inscenaci *Hráči* pražského Divadla v Dlouhé, která se odehrála v Těšínském divadle. Po ní následovalo představení *Rozmowy z diabłem. Wielkie kazanie Ksiedza Bernarda*,¹⁰¹ v monodramatu se představil herec Jerzy Trela.

---

¹⁰¹ Představení bylo odehráno v Teatr im Adama Mickewicza w Cieszni

Ředitel festivalu Tomáš Suchánek v rozhovoru pro Ostravablog.cz říká: „*Inscenací, které nemají vyšší cíle než pobavit diváka, těch přijíždí během roku do Ostravy požehnaně. Je to reakce pořadatelů a dramaturgů stagion na skutečnost, že se v dnešní době lidé chtějí v divadlech spíše bavit. Náš festival je alternativou pro ty, jež se s takovou produkcí nehodlají spokojit, a kteří od divadla čekají něco víc. Mají chuť přemýšlet, poznávat nové, srovnávat s produkcí ostravských divadel.*“¹⁰² Dramaturgie festivalu nebyla ale, přes tyto slova, primárně zaměřena na divadlo alternativní. Na program se ve větším počtu dostaly inscenace komerční, určené většinovému publiku. Ty totiž, nejspíš svým hereckým obsazením, zajistily organizátorům potřebné finanční příjmy. Na hlavním programu se tedy ocitly inscenace Dejvického divadla (*Ucpanej systém*), Strašnického divadla (*Testosteron, Tiché dny v mixing part*), Národního divadla Brno (*Europeana*) a již zmíněné pražské Komédie (*Weissenstein, Hrdinové jako my, Spílání publiku*). Alternativní linii festivalu představovala hlavně představení, která se uskutečnila v prostorách Dolu Hlubina.

Národní kulturní památka Důl Hlubina přivítala festivalové účastníky v pátek 8. a sobotu 9. června. Odehrálo se zde celkem osm představení a jeden koncert. Využito bylo prostor Kupelek,

---

¹⁰² HAVLENA, Jan. *Náš festival je alternativou, říká ředitel divadelního Dream Factory Ostrava* [online]. Ostravablog.cz [cit. 29. 3. 2014]. Dostupné z WWW : <<http://ostravablog.cz/rozhovory/nas-festival-je-alternativou-rika-reditel-divadelniho-dream-factory-ostrava/>>.

Špice, Kamenolomu a nově Podzemí. Stejně jako minulý rok bylo v areálu vystavěno divadelní šapitó, které sloužilo spíše ke každodennímu po-festivalovému „odreagování“, proběhlo zde jen jedno představení *iDOLLS* v režii Jiřího Jelínka (Divadlo DNO, Divadlo na Cucky). Z českých kamenných divadel si v industriálních prostorách zahrály Národní divadlo Brno (*Europeana*), Naivní divadlo Liberec (*Pandemonium*) a pražské Švandovo divadlo (*Zpověď masochisty*). Nejhorší ohlasy byly na provedení inscenace *Europeana*. Řada kritiků se ve svých recenzích nechala slyšet, že industriální prostor, který organizátoři zvolili, inscenaci vůbec nesvědčil. Z progresivnějších divadelních projektů, jež se nakonec do programu dostaly a odehrávaly se na Dole Hlubina, jmenujeme alespoň inscenaci *Požár* divadelního sdružení Boca Loca Lab. Režisér Jiří Adámek v Ostravě představil inscenaci, která v sobě spojovala pohybové a hudební divadlo. Využívala také voicebandu. Hra stihla v sedmdesáti minutách seznámit diváky s evropskou historií posledních dvou století.¹⁰³ Dalším alternativním projektem byl *Pérák – Na jméne nezáleží. Rozhodují činy!* v produkci divadla Vosto5. Ač se tato divadelní skupina primárně zaměřuje na improvizaci, v Ostravě byl uveden předem nastudovaný pevný jevištní tvar. Na Dole Hlubina byla dále uvedena inscenace *Červené Karkulky* olomouckého Divadla na Cucky, příležitost zahrát si na

---

¹⁰³ *Požár* [online]. Boca Loca Lab [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://jedefrau.org/boca-loca-lab/pozar-1914/>>.

velkém mezinárodním festivalu dostalo také studentské divadlo Disk.¹⁰⁴ Zklamáním bylo zrušení představení *Buzní kříž* z produkce pražského MeetFactory Praha. Na poslední chvíli se totiž jeden z vystupujících herců ze zdravotních důvodů omluvil a do Ostravy nedorazil. Dalším představením, které také spadalo do linie alternativního divadla, ale neodehrálo se na Dole Hlubina, byli *Muži*, společný projekt Adély Laštovkové Stodolové a režisérské dvojice SKUTR. Inscenace byla vytvořena na základě reálných událostí (líčila příběh pěti mužů, kteří se vypravili na nebezpečnou cestu).¹⁰⁵ Herci využívali jako hlavní vyjadřovací prvek své tělo, jednalo se o představení pohybové.

Čtvrtý ročník DFO se dle našeho mínění malinko odklonil od své původní vize. Dříve byla dramaturgie festivalu mnohem více zaměřena na alternativní sféru, teď dominovala představení činoherní, mainstreamovější. Organizátoři evidentně chtěli výběrem komerčnějších inscenací přilákat větší okruh diváků. Důsledkem takto zaměřené dramaturgie, stoupl poměr inscenací, které se uskutečnily na kukátkovém jevišti. Na Dole Hlubina se totiž vždy odehrávaly představení alternativního divadla. A když je tedy takovýchto netradičních projektů na festivalovém programu uvedeno

---

¹⁰⁴ Divadlo Disk uvedlo inscenaci *Hosté*.

¹⁰⁵ FELTLOVÁ, Marina. *Muži v Ponci* [online]. Rozhlas.cz [cit. 13. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/mozaika/divadlo/_zprava/muzi-v-ponci--991831>.

málo, je jasné, že se snižuje využití industriálních prostor. Co se týče dramatických žánrů, diváci se opět dočkali jak komedií, tak tragédií.

Ještě než přejdeme k poslednímu sledovanému ročníku, pokládáme za důležité zmínit se na několika málo řádcích o doprovodném programu. Ten byl totiž zatím nejdelší za celé trvání DFO. Diváci zde našli několik představení inscenací ostravských divadel (Divadlo Loutek, Komorní scéna Aréna, Divadlo Petra Bezruče, Národní divadlo moravskoslezské). Ovšem velkým přínosem pro festival, dle našeho názoru, byly tři debaty, které se dotýkaly končícího Divadla Komédie, a které otvíraly témata současného divadelnictví.

4.5. Dream Factory Ostrava 2013

Pátý ročník DFO se uskutečnil v termínu od 4. do 9. června 2013. Festival se odehrával, jako již tradičně, na několika místech po celé Ostravě. Hrál se v Divadle Petra Bezruče, Domu kultury města Ostravy, v multižánrovém centru Cooltour a na Dole Hlubina (v prostorách Nových koupelen a Špice). K zavedeným, tradičním hracím prostorům se připojily další dva – festivalová představení se nově odehrávala ve Staré Aréně, návštěvníci milující film mohli zavítat do prostor ostravského Minikina.¹⁰⁶ Výraznou změnou oproti

---

¹⁰⁶ KUBICOVÁ, Michaela. *Festival Dream Factory Ostrava nabídne hvězdný program*. 3. tisková zpráva. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 14. 5. 2013.

minulým ročníkům bylo přesunutí hlavní scény festivalu. Tou překvapivě nebyl jako každoročně prostor Národní kulturní památky Důl Hlubina, ale nově rekonstruovaná scéna Divadla Petra Bezruče. Organizátoři se k tomuto kroku museli uchýlit ze zcela praktických a pochopitelných důvodů. Důl Hlubina, kde se vždy v předchozích ročnících odehrával vrchol celého festivalu, procházel totiž v roce 2013 rozsáhlou rekonstrukcí. Pořadatelé se tedy museli ve své dramaturgické koncepci přizpůsobit této nepříjemné skutečnosti. Do Ostravy tedy pozvali povětšinou divadelní soubory z českých a slovenských kamenných divadel, kteří své inscenace odehrály v prostorách Domu kultury města Ostravy či Divadla Petra Bezruče. Další novinkou, kterou festival v letošním ročníku nabídl, byly jevištní rozhovory s autory a spoluautory některých uvedených inscenací a nový festivalový zpravodaj. Počet sponzorů a finančních partnerů byl nejvyšší za celou dobu existence DFO. Peněžní částkou do rozpočtu přispěli statutární město Ostrava, Nadace OKD, Ministerstvo kultury, Moravská Ostrava a Přívoz, Arcelor Mittal, Státní fond kultury České republiky, Dalkia Česká republika, ČEZ, ČSOB, Moravskoslezský kraj, Ostravské vodárny a kanalizace a.s. a OZO. Patrony festivalu se v tomto roce stali herci Jakub Prachař a Richard Krajčo.¹⁰⁷

---

¹⁰⁷ *O nás* [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.dfov.cz/o-festivalu>>.

Dramaturgie pátého ročníku DFO byla rozdělena do tří linií. První linii představovala všechna představení hostujících divadel, která byla uvedena v hlavním programu. Jednalo se o inscenace předních českých divadelních souborů (Městské divadlo Kladno, A studio Rubín, Divadlo Na zábradlí, Divadlo Ungelt, Buranteatr, Divadlo v Dlouhé, Husa na provázku, Studio Hrdinů, Naivní divadlo Liberec, Dejvické divadlo a brněnské Divadlo Reduta), českých uměleckých občanských sdružení (Décalages – divadlo v pohybu, Monstrkabaret Freda Brunolda a Nová síť o.s., Divadlo na cucky, MeNe KeKeL, Omnimusa o.s.) a zahraničních divadelních produkcí (maďarské Kompánia Theatre Studio, slovenské Divadlo STOKA). Druhá dramaturgická linie byla ve festivalovém programu nazvána Ostravská sekce. Jak už lze z názvu vyvodit, jednalo se o představení ostravských divadel. Své inscenace na festivalu tak měly možnost představit i všechny domovské divadelní scény – Divadlo Petra Bezruče (inscenace *Pestré vrstvy*, *Mrzák Inishmaanský*), Národní divadlo moravskoslezské (*Sen noci svatojánské*), Divadlo loutek (*Šaryk vzpomíná*) a Komorní scéna Aréna (*Hráči*). Novinkou letošního ročníků, a zároveň také třetí linií festivalu, se staly filmové projekce, které byly uvedeny ve festivalovém programu pod názvem Filmová sekce, a které se uskutečnily v Minikině v centru Ostravy. Jednalo se celkem o pět projekcí s tematickým přesahem k divadelnímu umění. Jako první se festivaloví návštěvníci dočkali televizního záznamu kultovní site specific inscenace *Pestré vrstvy*

z produkce ostravského Divadla Petra Bezruče. Poté byl dvakrát odpromítán nový film Jana Hřebejka *Odpad město smrt*.¹⁰⁸ Na něj navazoval záznam inscenace *Bratři Karamazovi* z Divadla Na zábradlí v režii Evalda Schorma a celou Filmovou sekci zakončoval film Petra Zelenky *Karamazovi*. Zařazením Filmové sekce na festivalový program organizátoři nejen DFO obohatili o další kulturní složku, ale také naznačili, jakým směrem se festival bude v následujících letech vyvíjet. V zařazení Filmové sekce můžeme spatřovat i jakýsi pokus či snahu organizátorů o edukaci diváků v divadelní historiografii – to vidíme např. v uvedení projekce záznamu představení *Bratři Karamazovi* v režii Evalda Schorma z Divadla Na zábradlí. Jak jsme se dozvěděli od ředitele festivalu, organizátoři se v této tendenci – uvádět na divadelních festivalech filmové projekce, nechali inspirovat olomouckým festivalem Divadelní Flora Olomouc, kde se v témže roce uskutečnily projekce záznamů z kolekce inscenací bývalého pražského Divadla Komedie.

Organizátoři se k dramaturgii letošního ročníku DFO sami mnohokrát vyjadřovali prostřednictvím tištěných i internetových

---

¹⁰⁸ „Filmový scénář */Der Müll, die Stadt und der Tod/* Rainera Wenera Fassbindera byl předlohou divadelní inscenace režiséra Dušana Davida Pařízka, kterou nastudoval se souborem Pražského komorního divadla. Z jeho scénáře a divadelního zpracování vychází nový celovečerní film Jana Hřebejka *ODPAD MĚSTO SMRT*, který vstupuje do kin 22. listopadu 2012 a je součástí uceleného projektu, věnovaného éře Divadla Komedie.“ Anotace [online]. Odpad město smrt [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.odpad-mesto-smrt.cz/ofilmu.php>>.

médií. Nový dramaturgický poradce festivalu Vojtěch Varyš například okomentoval programovou koncepci slovy: „*Ambicí letošního ročníku bylo propojit divoké a naleštěné proudy českého divadla v jeden mnohohlasý hovořící celek. Absenci industriálních prostorů, způsobenou rozsáhlou rekonstrukcí Dolu Hlubina, vyrovnávají inscenace a divadla s industriálním a divokým myšlením.*“¹⁰⁹ Varyš dále uvedl, že festival představí zásadně odlišné pohledy na současný svět prostřednictvím dvou autoportrétů. První pohled bude vykreslen skrze představení legendy slovenské avantgardy Blaho Uhlára a do kontrastu k němu se postaví monolog *Mrkev v řiti a křik* začínajícího dramatika a zlínského rodáka Martina Macháčka.¹¹⁰ Střet dvou odlišných generací, o kterém se Varyš zmiňuje, bohužel nebyl v odehraných festivalových představeních zcela zjevný. Macháčkovu scénické čtení autorského monologu *Mrkev v řiti a křik* bylo pětadvacetiminutovým pseudo-absurdním scifi, v němž autor představoval nespělého muže oděného do „modrého kožíšku“ a hledajícího svůj vlastní životní žánr.¹¹¹ Představení mělo představovat „mladistvou vizi“ současného, moderního života, bohužel však bylo pouhým „výkřikem do tmy“ a divákovi nepřineslo

---

¹⁰⁹ VARYŠ, Vojtěch. *Slovo k dramaturgii*. In: Dream Factory Ostrava 2013. Programová brožura. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 2013.

¹¹⁰ Tamtéž.

¹¹¹ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 2. den* [online]. Divá báze [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabase.cz/report/81-report/867-dream-factory-2013-2-den.html>>.

vůbec nic. Blaho Uhlár naopak předvedl představení balancující na pomezí divadla a televize. Jeho inscenace *Pokus*, nastudovaná slovenským nezávislým Divadlem STOKA se studenty VŠMU, byla filozofickým zamyšlením nad hledáním dokonalého divadelního prostoru.¹¹² Jednalo se o představení, které bylo založeno spíše na filmových prvcích. Herectví a živá promluva byly jen doprovodným faktorem celé inscenace. Jestliže měli tito dva výše zmínění autoři představovat odlišné pohledy na svět, záměr organizátorů nebyl naplněn. Spíše se podařilo srovnat, jak si představují novodobé „divadlo“ dvě zcela odlišné generace dramatiků – mladý, začínající autor versus zkušený, dlouholetý dramatik. Blaho Uhlár je totiž známou, zavedenou divadelní personou nejen na Slovensku. V devadesátých letech založil v Bratislavě s Milošem Karáskem Divadlo STOKA, ve kterém se nebál experimentovat a využívat nové divadelní postupy. Jejich inscenace vznikaly na základě dlouhého tvůrčího dialogu, byly multidisciplinární a multižánrové.¹¹³ Ředitel Tomáš Suchánek k sestavenému programu pátého ročníku DFO dodává: *„Přinášíme vám nabídku toho, dle našeho názoru nejlepšího, co se v této sezóně urodilo na našich jevištích. Inscenace nominované a ověřené cenami Alfréda Radoka a Cenami Thálie,*

---

¹¹² NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 3. den* [online]. Divá báze [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/868-dream-factory-3-den.html>>.

¹¹³ *Historia suboru* [online]. Divadlo STOKA [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.stoka.sk/historiasuboru.html>>.

*inscenace, o kterých se domníváme, že budou našemu festivalu sloužit...*¹¹⁴ Je pravda, že organizátorům se povedlo představit nejnovější a nejprogressivnější divadelní autory, režiséry a scény v současnosti. Na festivalu se například objevila sada představení režiséra Jana Nebeského. Jednalo se o představení inscenace hry Henrika Ibsena *Eyolfek* v nastudování pražského Divadla v Dlouhé. Dále pak představení inscenace hry *Denně (Poníci slabosti)* a do třetice představení inscenace hry Miloše Orsona Štědrone *Divadlo Gočár* vyprávějící příběh slavného architekta. Stejně jako výše zmíněný progresivní Nebeský byl v Ostravě představen i zástupce mladé české dramatiky Petr Kolečko. Produkce pozvala Městské divadlo Kladno s inscenací Kolečkova dramatu *Vinnetou*, další dvě dramatikovy hry (*Feder-Nadal, Zakázané uvolnění*) potom představilo A studio Rubín.

Jelikož byl tento ročník charakteristický přesunutím většiny produkcí na „klasické“ kukátkové scény, zaměříme se v práci dále jen na představení, která proběhla v nedivadelním prostoru. Ta jsou totiž dle našeho názoru jedinečná, protože skutečně vystihují původní dramaturgické záměry, se kterými festival v roce 2009 vznikal. Jak dále uvidíme, organizátoři se i přes nepřízeň¹¹⁵ nevzdali nedivadelních prostor, a zařadili do programu oproti minulým

---

¹¹⁴ SUCHÁNEK, Tomáš. Slovo ředitele. In: Dream Factory Ostrava 2013. Programová brožura.

¹¹⁵ Částečné uzavření Dolu Hlubina kvůli rekonstrukci.

ročníkům alespoň mnohem více pouličních divadelních produkcí. Je otázkou, proč nezařadili těchto představení, odehrávajících se v nedivadelním prostoru, větší množství. Možná se báli divácké neochoty, či si možná jenom chtěli malinko ulehčit práci. Inscenace, odehrávající se v kamenných divadlech, jsou totiž pro organizátory méně nákladné a produkčně výhodnější – není potřeba velké množství pomocníků při organizaci, technická vybavenost je lepší atd.

V otevřeném prostoru – na Masarykově náměstí a před Domem kultury města Ostravy – měla proběhnout dvě pohybová představení umělecké skupiny Decalages – divadlo v pohybu. Mělo se jednat o inscenace *Velvet blues* a *Malé formy ve vzduchu*. Obě dvě jmenované měly za úkol představit ostravskému publiku poměrně neznámý česko-francouzský divadelní soubor sídlící v Praze, který se na svých internetových stránkách charakterizuje takto: „*Snahou souboru je tvořit inscenace, vycházející ze skutečného života, z konkrétních intenzivních situací. Výsledkem divadelní transpozice je poetický vizuální jazyk, který je směsicí vzdušné akrobacie, hudby, tance, scénografie a činohry.*“¹¹⁶ Umělecký soubor Decaglas tak měl do programu festivalu vnést prvky nového cirkusu, představit

---

¹¹⁶ *O divadle* [online]. Oficiální stránky divadelního souboru Decalages [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: < <http://www.decalages.eu/o-divadle/>>.

nejnovější progresivní divadelní umění. Díky nepřízní počasí však byla nakonec obě tato představení zrušena.

Na Dole Hlubina se i přes veškeré problémy s přestavbami nakonec uskutečnila tři představení. Jedním z nich byla teď už kultovní inscenace ostravského Divadla Petra Bezurče *Pestré vrstvy*. Site specific inscenace režírovaná režisérem Januszem Klimszou vyprávěla o partě těžce pracujících horníků. Další představení bylo z repertoáru olomouckého Divadla na cucky, jednalo se o inscenace režiséra Jana Žúrka *Doupě*. Třetí pak bylo z produkce pražského Studia Hrdinů – původně byla na programu inscenace *Den Opričníka*, nakonec se však kvůli omluvě hlavního představitele Karla Dobrého, odehrálo představení *Černá zrcadla*. Při odchodu z posledně jmenovaného jsme zaslechli prohlášení jednoho z návštěvníků: „*Konečně! To je staré dobré Dream Factory.*“ S podobnými druhy reakcí, na prostor, kde se jednotlivá představení v letošním ročníku uskutečňovala, jsme se setkali i v řadě tištěných i nových médiích. Například v prvním reportu Matěje Antoše, kde se autor zabýval představením *Vinnetou* kladenského divadla, se o hracím prostoru dovídáme následující: „*Hereckým výkonům ani celkovému zpracování nelze nic podstatného vytknout, přesto by inscenaci seděl jiný prostor než architektonická sterilita Domu kultury. Škoda, že se nemohla hrát třeba na Dole Hlubina, tam by indiánská* *jeskyně*

s pokladem byla mnohem zajímavější.“¹¹⁷ Řada dalších, v letošním festivalovém ročníku uváděných inscenací, by si zasloužila jiný prostor, než měli nakonec pořadatelé k dispozici. Avšak můžeme být rádi, že se navzdory rozsáhlým rekonstrukcím na Dole Hlubina festival znovu opět uskutečnil.

V pátek 7. června 2013 se v prostorách Dolu Hlubina uskutečnilo představení inscenace hry Hany Košíkové a Jana Žúrka *Doupě*. Do Ostravy ho přivezl olomoucký nezávislý soubor vedený režisérem Janem Žůrkem Divadlo na cucky. Umělecké seskupení se zabývá alternativním, činoherním a tanečním divadlem. Jelikož nemůžeme o tomto představení psát z autopsie, přikládáme pro představu o atmosféře a hracím prostoru na festivalu citaci z reportu Petra Matěje Antoše: *„Pro inscenaci Doupě v podání olomouckého Divadla na cucky představoval temný hlubinský industriál prostředí naprosto ideální. ... ve hře se téměř nemluví (zaslechl jsem mimochodem názor, že to byla příjemná změna), veškerá komunikace probíhá za pomoci gest, mimiky, scénického tance a hlavně házení tenisových míčků. Svou roli hraje i hudba, jejíž výběr v kontextu porno castingu v Doupěti opravdu razí: od Einstürzende Neubaten, přes Gangnam style, až po Whitney Houston. ... Pro mě osobně bylo Doupě příjemně šokujícím představením, pro které je*

---

¹¹⁷ ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 1)* [online]. Divadelní noviny [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-1>>.

*navíc prostředí dolu Hlubina jako stvořené.*¹¹⁸ Pohybové, fyzické divadlo zachycuje příběh několika lidí, kteří pracují v porno-průmyslu. Režisér Jan Žůrek skrze tanec vykresluje osudy žen procházející porno-castingy. Hra je založena na skutečné autobiografické postavě Michaela Vaňaty.¹¹⁹

Další inscenace, která se odehrála v industriálních prostorách, byla hra Kathariny Schmitt *Černá zrcadla*. Inscenaci přivezlo Studio Hrdinů. Poměrně mladé, progresivní umělecké seskupení se zaměřuje na propojování výtvarného a divadelního umění.¹²⁰ Dramaturgie souboru si zakládá na produkci složené z výhradně autorských projektů, důležitá je pro ně i spolupráce s mezinárodními umělci. Jednotlivé inscenace v sobě mají nést prvky nového divadla, je kladen důraz na hledání a propojování nejrůznějších divadelních a nedivadelních prvků. Výše zmíněné vede k určité mezioborovosti, multižánrovosti a jedinečnosti tohoto divadelního uskupení. Kmenovými režiséry jsou Kamila Polívková, Katharina Schmitt, Jan Horák a Michal Pěchoček. Stálá, domovská scéna Studia Hrdinů se nachází v nedostavěném sálu v budově

---

¹¹⁸ ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 4)* [online]. Divadelní noviny [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-4>>.

¹¹⁹ *Doupě* [online]. Divadlo na Cucky [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadlonacucky.cz/inscenace.php?id=88&repertoar=current>>.

¹²⁰ Občanské sdružení Studio Hrdinů bylo založeno v roce 2011. *O nás* [online]. Studio Hrdinů [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.studiohrdinu.cz/#!o-ns/cfke>>.

Veletržního paláce Národní galerie v Praze. Prostor, kde se jednotlivá představení odehrávají, tedy není klasickým, kamenným sálem, nýbrž nedostavěným torzem. Stejně jako v případě Dolu Hlubina vypadá prostor opuštěně, je oprýskaný, zašlý a opotřebovaný. Architektonicky je však koncipovaný jako kukátkové jeviště, je zde rozdělení – pódium, hlediště. Na rozdíl od jejich domovské scény byla místnost, kde se představení na festivalu odehrávalo, rozčleněna složitěji. Rozlehlý prázdný prostor měl uprostřed menší čtvercový vyvýšený podstavec, na kterém se uskutečnila většina scén. Za ním byla stěna s malým otevřeným oknem, další menší místnost. Po stranách této menší místnosti byly dvě úzké chodbičky, které ústily k hlavní hrací ploše. Vše bylo jedinou hlavní představitelkou dokonale, někdy velmi překvapivě, využito, zapojeno do hry. Na zpravodajském internetovém serveru Divá báze se o představení ještě dozvídáme: *„Hra se zabývala rozpadem osobnosti posledního přeživšího člověka. Ten žil po třetí světové válce již několik let v osamění, a tak si jednoduše vytvořil nového kamaráda. Představení se odehrávalo v bývalých šatnách někdejší důlní ostrahy, v místnosti, která se nachází kousek od vrátnice (vlastně je přímo u vstupu do Vítkovického areálu), a která svou zchátralostí, opotřebovaností a „oprýskaností“ skvěle zapadala do celkového konceptu hry. Inscenace v těchto prostorách dobře rezonovala. Diváci se dočkali jedinečné atmosféry. Hlavní a také jedinou postavu ztvárnila Ivana Uhlířová, které se podařilo nad*

*očekávání dobře zapojit do hry celý jí nabízený prostor. Herečka využívala všech postranních chodbiček či zadní zastrčenou místnost, do které diváci bohužel neviděli. Do této místnosti se Uhlířová dostávala velmi nápaditě – skrze malé okýnko, které herečka díky své pohybové zdatnosti byla schopná prolézat. Celou inscenaci dotvářel nepřetržitý zvukový podkres, jakési temné zádumčivé hučení. Jedinečný prostor představení, hluboký psychologický herecký výkon představitelky i audiální složka podpořili výjimečný, nevšední divácký zážitek.*¹²¹ Ač se inscenace *Černá zrcadla* neměla na programu festivalu vůbec objevit, jejím zařazením organizátoři umožnili posunutí konečného vyznění hry do jiných, ještě temnějších rozměrů. Nedivadelní prostor *Dolu Hlubina* totiž svou industriální povahou (zašlostí, opotřebovaností) prohloubil výsledný divácký zážitek, podpořil smysl, poselství a tragičnost obsahu – apokalypsy světa.

Pátý ročník DFO nabídl velké množství divadelních představení (jedenadvacet se jich odehrálo v rámci hlavního programu, pět bylo uvedeno v programu doprovodném a stejný počet bylo filmových projekcí). Jakoby se snad organizátoři chtěli svým divákům, takto pestrou nabídkou omluvit za to, že nebyli schopni zajistit industriální prostory pro odehrané inscenace – místo, pro

---

¹²¹ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 5. den* [online]. Diva báze [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/870-dream-factory-2013-5-den.html>>.

festival tak specifické. Mohli bychom si ovšem položit otázku, jestli na jednu stranu nebylo, toto většinové přesunutí jednotlivých představení do divadelních kukátkových sálů, pro festival přínosné. Organizátoři totiž možná oslovili mnohem větší část ostravského publika, která by nikdy do nedivadelních prostor na představení nepřišla. Nechceme v této práci generalizovat, ovšem nemůžeme nezmínit fakt, že v divadelních sálech byla většina publika starší generace. Dramaturgie pátého ročníku ovšem cílila na širokou skupinu obyvatelstva. Na festivalu byly uvedeny hry mladých, progresivních dramatiků (Petr Kolečko, Keith Huff) i klasických autorů (Čechovův *Racek*, Ibsenův *Eyolfek*). Opět zde bylo uvedeno široké spektrum dramatických žánrů (komedie, tragédie, fraška, atd.). Dramaturgie se ve větší míře zaměřila na divadlo činoherní. Inscenací, jež by ve svém základu měli tanec, pantomimu, nový cirkus nebo klauniádu, bylo na programu málo. Jedinými představiteli těchto divadelních druhů byly soubory Décalages – divadlo v pohybu,¹²² maďarské Kompánia Theatre Studio a Divadlo na cucky.¹²³ Na festivalu byl uveden jeden muzikál Miloše Orsona Štědrone *Divadlo Gočár*.

Organizátoři a dramaturgové se ovšem úplně odklonili od původního záměru, na kterém festival názorově postavili. Na

---

¹²² Přičemž ani jedno z plánovaných představení se na festivalu nakonec díky nepřízní počasí neuskutečnilo.

¹²³ Inscenace Doupě.

programu nebyla uvedena ani jedna diskuse o současné divadelním umění¹²⁴ a nebyla odehrána jediná inscenace začínajících divadelních praktiků.¹²⁵ Podle našeho mínění, je tomu tak proto, že předešlé zkušenosti organizátorů s pořádanými diskuzemi, nebyly příliš pozitivní. Vždy se totiž našlo jen několik málo jedinců, kteří si udělali čas a na diskuze skutečně přišli. Tento ročník tak byly diskuze částečně nahrazeny rozhovory s tvůrci jednotlivých inscenací. Ty se odehrávaly vždy po skončení daného představení. Organizátoři měli větší jistotu, že diváci spíše zůstanou a zúčastní se této besedy, než aby museli speciálně v určitý čas přijít na předem stanovené místo.

Když se teď ohlédneme za poměrně krátkou historii festivalu, zjistíme, že se v průběhu jednotlivých ročníků proměňovala jeho dramaturgická koncepce. Změny byly pomalé, ale přece viditelné. První ročník byl výrazně zaměřen na alternativní divadlo. Soubory, které v té době na festivalu vystoupily, představovaly to nejlepší z tuzemské divadelní produkce. Převážná většina představení zastupovala nové linie divadla, které se v České republice začaly vyvíjet po roce 1989. Větší prostor měly na programu pantomimy, taneční představení, inscenace nového

---

¹²⁴ Nepočítáme besedy tvůrců inscenací s diváky. Uskutečnila se jen diskuse o festivalu, festivalovém programu.

¹²⁵ Nepočítáme zde představení Martina Macháčka Mrkev v řiti a křik. Jednalo se totiž spíše o autorské čtení. Navíc Macháček nepředstavuje cílovou skupinu, na kterou organizátoři při založení festivalu mysleli. Tehdy se totiž dávala příležitost mladým studentům herectví a režie z DAMU, JAMU a JKGO.

cirkusu, atp. Postupem času dramaturgie začala upřednostňovat inscenace činoherní. Na festival byla zvána prestižní česká kamenná divadla. S výše uvedenou dramaturgickou změnou dle našeho názoru souvisí i fakt, že se představení přesunula do prostor divadelních sálů, kukátkových scén. Organizátoři si uvědomili, že určitá část návštěvníků preferuje klasické kukátkové jeviště. Zařazením většího množství představení do prostor Divadla Petra Bezruče a Domu kultury města Ostravy, tak chtěli vyjít festivalovému publiku vstříc.

5. KOMPARACE FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA A FESTIVALU 4+4 DNY V POHYBU

Dalším festivalem, který ke své produkci primárně využívá netradičních divadelních prostor, je pražský 4+4 Dny v pohybu. Akce byla poprvé uskutečněna v roce 1996. Od té doby ji každoročně pořádá nezisková vládní organizace Čtyři dny (zástupci MgA. Denisa Václavová, Pavel Štorek, Markéta Černá). Dramaturgická koncepce festivalu je zacílena na současné, progresivní umění. Do programu se dostávají inscenace a projekty tanečního, pohybového, dokumentárního divadla, akčního a vizuálního umění. Diváci se zde tedy mohou setkat s happeningy, performancemi, živými výstavami, kabarety, videoarty, audiovizuálními díly atp. Program bývá doplněn o přednášky, besedy, diskuze a komentované prohlídky. Doménou festivalu jsou především ojedinělé akce site specific. Performeři, malíři, designéři, divadelní soubory z celého světa na festivalu společně vytvářejí jedinečné projekty přímo pro konkrétní místo a konkrétní čas. Většina takto připravených projektů nese charakter pomíjivosti. Na festivalu se totiž dočkají své premiéry, několika repríz a hned také derniéry. Cílem organizátorů festivalu bylo v několika málo dnech prezentovat současné progresivní umění,

dostat do Prahy mezinárodně uznávané umělce a pokusit se oživit pomalu chátrající historické budovy.¹²⁶

Akce se původně konala pouze v experimentálním prostoru Roxy. V průběhu dalších let se ale rozrůstala a mnohem více zviditelňovala. V současné době se koná v Divadle Archa, ve Studiu Alta na pražském Výstavišti, na Nové scéně Národního divadla a v prostorách La Fabriky. Každý ročník jsou k těmto stálým místům, vybrány další odlišné nedivadelní prostory, ve kterých se uskutečňují projekty site specific. Většinou se jedná o nepoužívané objekty pražské architektury. Jejich charakter je velmi často industriální. Projekty tohoto typu jsou ve festivalovém programu uvedeny v sekci s názvem Místa činu.

Jeden z prvních site specific projektů festivalu 4+4 Dny v pohybu se odehrál v kanalizační čističce odpadních vod v Bubenči. Další byly uskutečněny např. v továrních halách ČKD Karlín, v Národním zemědělském muzeu na Letné nebo v bývalém areálu cihelny v Šáreckém údolí.¹²⁷

Z novějších festivalových site specific akcí můžeme zmínit například v roce 2008 proběhlý projekt KORZÁT. Ten se odehrál v holešovických postindustriálních budovách haly Alta (konkrétně

---

¹²⁶ *O festivalu* [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 2. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/festival-2013/o-festivalu/>>.

¹²⁷ *Místa činu* [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/projekty/mista-cinu-2013/#toggle>>.

v místnostech 23 a 30). Na jeho vytvoření se podíleli čeští i zahraniční umělci, performeři (Žan Loose, Irina Mueller, Ivan Vosecký, Lubomír Typlt, Michal Mícl Novotný, Tamara Moyzes a další). V rámci projektu byly také v halách vytvořeny rozsáhlé kolektivní nástěnné malby – na nich spolupracovalo několik desítek českých i zahraničních výtvarných umělců.¹²⁸

V letech 2010 a 2011 zase organizátoři pro projekty site specific vybrali objekt bývalé Ústřední lidové umělecké výroby na Národní třídě 36. Funkcionalistická budova architekta Oldřicha Starého hostila např. interaktivní instalaci a videoprojekci *Oživte barák*, výstavu současného umění *Šťěstí*, performance a audiovizuální výstavu CK Last minute *Na Barrandov!* atp.¹²⁹

Zatím poslední budovou, kterou festival 4+4 Dny v pohybu „oživil“, byl Palác U Stýblů na pražském Václavském náměstí. Jednalo se o funkcionalistickou stavbu architektů Ludvíka Kysely a Jana Jarolíma. Dům byl v historii využíván jako prostor pro nejrůznější obchodní aktivity. Nacházely se zde restaurace, kavárny, ordinace, ale také proslulé kino Alfa. Obyvatelé České republiky si však dům spojují hlavně s pasáží, která vede ke kinu Světozor a ústí do Františkánské zahrady. Během devíti festivalových dnů se zde

---

¹²⁸ *4+4 Dny v pohybu* [online]. Spaceboss.net [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.spaceboss.net/party/4-4-dny-v-pohybu>>.

¹²⁹ *Místa činu* [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/festival/archiv/mista-cinu-uluv/>>.

uskutečnilo několik uměleckých akcí. Jednou ze stěžejních byla výstava současného umění s názvem *Problem is Here*, kterou organizátorka akce Denisa Václavová popsala následovně: „Výstava *Problem is here* je lakonické upozornění na to, že nejdůležitější problémy jsou právě ty, které ovlivňují svět přímo kolem nás a které jsme schopni řešit. Umělecká díla na této výstavě se snažila poukázat na nejrůznější komplikace, zádrhely a nesnáze artikulované jazykem současného umění.“¹³⁰ Zařazením výstavy na program festivalu chtěli organizátoři zdůraznit problematiku světa kolem nás. Přáli si, aby se lidé pořádně rozhlédli a začali si uvědomovat, co vše se vůbec v jejich blízkosti odehrává. A aby také byli schopni reagovat.

Každý ročník 4+4 Dny v pohybu je také festivalové dramaturgie zaměřena na určitý společenský problém. Před několika lety to byly demolice. V té době se site specific akce uskutečnily v opuštěných k demolici určených halách ČKD. V jiném období to zase bylo téma hibernace. V roce 2013, kdy byla k uměleckým projektům využita budova Paláce U Stýblů, se jednalo o téma s názvem *Problem is Here*.

V několika dalších odstavcích se nyní zaměříme na komparaci výše představeného pražského festivalu s DFO.

---

¹³⁰ VÁCLAVOVÁ, Denisa. *Místa činu* [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/projekty/mista-cinu-2013/#toggle>>.

Oba festivaly jsou zástupci českých mezinárodních kulturních akcí zaměřených na současné umění. V případě DFO však můžeme toto označení ještě zúžit, jelikož se jedná spíše o festival současného divadelního umění, zatímco 4+4 Dny v pohybu reprezentuje celou škálu uměleckých forem. Na DFO např. doposud nikdy nebyly uvedeny audiovizuální projekty, umění videoartu, výstavy výtvarného, sochařského, současného umění, které jsou každoročně součástí programu 4+4 Dny v pohybu.

Dalším podobným rysem je prostor konání festivalů. Oba kulturní projekty využívají pro představení nedivadelní budovy. 4+4 Dny v pohybu každoročně tyto prostory proměňují. Na rozdíl od DFO, který má hlavní hrací industriální prostor – Národní kulturní památku Dolu Hlubina, konstantní. Organizátoři pražského festivalu také dále vycházejí z podstaty site specific umění – nejdříve je nalezen nepoužívaný, netradiční prostor, teprve poté je tam vykonána umělecká aktivita. Autoři výstav, divadelních představení se místem nechávají inspirovat, následně svá díla vytvářejí. V Ostravě nalezneme během pěti let na festivalovém programu podobné site specific projekty, ovšem jádro DFO tvoří inscenace předem nastudované, které jsou do netradičního prostoru pouze přenesené.

Ačkoli se od sebe DFO a 4+4 Dny v pohybu v mnoha bodech odlišují, jejich záměr – upozorňování na nevyužívaná místa, je

totožný. Festivaly do dříve prázdných, opuštěných budov opět přivedly veřejnost. Za pomoci jimi vytvářených kulturních akcí byly tyto budovy propagovány v médiích a lidé si jich začali znovu všímat. Právě v tomto se DFO inspiroval od svého většího pražského kolegy. Chtěl znovu „oživit“ industriální prostory.

Nicméně festival 4+4 Dny v pohybu je zavedenější a programově bohatší. Za dobu svého konání si stihl vytvořit jedinečnou prestiž, díky které získal mnoho finančních sponzorů. Může si tedy dovolit, na rozdíl od DFO, pozvat hosty významnější – peněžně náročnější. Produkce je schopna jednotlivým divadelním představením také zajistit ojedinělé prostory.

6. SPECIFICKÉ RYSY FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA

Specifickým znakem DFO je prostředí, ve kterém se festival každoročně odehrává. Industriální budova Národní kulturní památky Dolu Hlubina je pořadateli využívána jako hlavní hrací prostor. Podle původních dramaturgických plánů měl celý festival vždy vrcholit v tomto netradičním divadelním prostředí. S pátým ročníkem však nastala změna. Stěžejním hracím prostorem se stal kukátkový sál Divadla Petra Bezruče. Tato skutečnost byla zapříčiněna právě probíhajícími rekonstrukčními úpravami, které v objektu Národní kulturní památky probíhaly. Na tomto místě bychom si mohli položit otázku, zda prováděná revitalizace budovy, nebyla vyvolána právě probíhajícím festivalem. Máme za důležité dodat, že DFO totiž jako jediná upozornila na dosud chátrající prostory nečinnou veřejnost. Je tedy pravděpodobné, že rekonstrukce byla spuštěna právě na popud uvědomělých občanů, kteří si jen díky festivalu DFO povšimli potenciálu zdevastované budovy. Každopádně stálý industriální prostor je jedním z nejdůležitějších specifických rysů festivalu.

Ostravská „Továrna na sny“, jak lze název festivalu volně přeložit, uvedla za pět let svého konání, velký počet různorodých představení. Z dramatických žánrů bylo uvedeno téměř vše. Dramaturgové na program DFO zařazovali komedie, tragédie, absurdní dramata, grotesky, tragikomedie atd. Co se týče divadelních forem, byla škála také rozsáhlá (čínohra, muzikál, projekty nového cirkusu, site specific, commedie dell arte,

pantomima, klauniáda atd.). Jednotčím dramaturgických rysem všech ročníků může být jisté zaměření na mladého diváka. Ačkoliv totiž byla představení rozdílná, jednotně upozorňovala na aktuální problémy mladých lidí ve společnosti. Na festivalu byla uváděna současná dramata stále žijících nebo nedávno zesnulých autorů, klasické texty inscenované novým způsobem (pod režijní složkou byli podepsáni mladí nonkonformní režiséři) či novodobé autorské projekty.

V této kapitole pokládáme za důležité zmínit, že DFO opravdu není festivalem výhradně zaměřeným na site specific projekty. Těch bylo v konečném důsledku uvedeno za pět let trvání projektu velmi málo. Podobným počtem se může pochlubit i Divadelní Flora Olomouc (projekty holandské skupiny United-C). Tudíž ve výsledku nemůžeme označovat tuto ostravskou kulturní akci přídomek site specific.

DFO je mezinárodní přehlídkou činoherního a alternativního divadla. Na programu jsou zastoupeny inscenace souborů profesionálních (sdružení, soukromá divadla, příspěvkové organizace) i amatérských. Dramaturgie festivalu se dlouhodobě soustředí na oceňované činoherní inscenace, současnou dramaturgiu, na nové alternativní divadelní projekty a autorské divadlo. Festival cílí na mladé publikum. V prvních třech ročnících byl kladen důraz na propagaci začínající herecké a režisérské generace – uváděny byly

inscenace z produkce Janáčkovy konzervatoře a Gymnázia v Ostravě a divadelních fakult Janáčkovy akademie múzických umění Brno, Akademie umění v Praze. Organizátoři festivalu také ve svých počátcích kladli větší důraz na názor diváků a jejich kulturní vzdělanost – pod vedením odborníků se pořádaly nejrůznější diskuse, besedy zaměřené na současné divadelní umění. Na pátém ročníku se žádné akce takového druhu nekonaly.¹³¹

---

¹³¹ Pořádány byly jen diskuse s tvůrci inscenací a vedením festivalu.

ZÁVĚR

V předkládané magisterské diplomové práci jsme se věnovali divadelnímu festivalu Dream Factory Ostrava, který od roku 2009 prezentuje tvorbu novodobé linie site specific a divadla v industriálním prostoru. Naší primární snahou, bylo postihnout pět již uskutečněných ročníků festivalu. Důraz jsme při tom kladli na dramaturgické tendence, žánrové vymezení a specifika akce.

Úvodní část práce byla koncipována teoreticky. Na základě odborných článků a publikací jsme vymezili obecnou definici slova festival a provedli krátký historický přehled vývoje české festivalové kultury.

Další úsek už byl věnován základní problematice práce – festivalu Dream Factory Ostrava. V prvním kroku byla popsána geneze a jednoduchá charakteristika festivalu. Následně jsme Dream Factory Ostrava zasadili do kontextu současných divadelních festivalů konaných na území České republiky. Poté jsme se věnovali deskripci jeho krátkého historického vývoje. Při práci jsme využívali autopsie a četných tištěných i orálních pramenů (zpravodajské novinové články, reporty, kritiky, komentáře, rozhovory s pořadateli). Podle námi vytvořené deskripce jednotlivých představení uskutečněných v rámci festivalu, jsme provedli žánrové vymezení a popsali základní dramaturgické tendence této ojedinělé akce.

V závěru práce byla provedena komparace s déle existujícím českým festivalem 4+4 Dny v pohybu, na jejímž základě byly následně určeny specifické rysy ostravského divadelního projektu.

Dream Factory Ostrava představuje na české festivalové scéně unikátní kulturní projekt – mezinárodní divadelní festival činoherního a alternativního divadla, který se každoročně již pět let koná v netradičním industriálním prostředí Národní kulturní památky Dolu Hlubina. Jeho odlišnost je dána právě hlavní scénou – prostorem, kde se festival odehrává. Dalším zástupcem, který ke svému provozu primárně využívá netradičních prostor je pražský festival 4+4 Dny v pohybu. Ten se však od Dream Factory Ostrava odlišuje, jelikož jeho hlavní program (Místa činu), je založen na principech site specific projektů, zatímco Dream Factory Ostrava se na takovéto projekty primárně nesoustředí. Ostravský festival se většinou zaměřuje na inscenace činoherních, alternativních, profesionálních i neprofesionálních divadelních souborů a sdružení, které v České republice a blízkém zahraničí v uplynulé sezóně vznikly a jsou považovány za nejlepší a ve svém druhu za nejprogressivnější.

V prvních ročnících se dramaturgie festivalu Dream Factory Ostrava soustředila na produkce alternativních divadelních souborů - byly uváděny pantomimy, klauniády, site specific projekty atd. Představení v té době navštěvovali převážně kritici, ostravští herci,

režiséři, jejich příbuzní a známí. Během dalších čtyř let, se organizátorům podařilo program rozšířit a přilákat nové, nadšené diváky. Z původně malé, lokální, úzce zaměřené akce, se tak během pěti let stal velký, žánrově rozličný divadelní festival, na jehož produkce jsou lístky měsíc dopředu vyprodané.

ZDROJE

Literatura

BRAUN, Kazimierz. *Druhá divadelní reforma?* 1. vyd. Praha : Divadelní ústav, 1993. 171 s. ISBN 80-7008-037-X.

BROCKETT, Oskar G. *Dějiny divadla*. Praha : Lidové noviny, Divadelní ústav, 2008. 948 s.

CÍLEK, Václav (ed.). *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific – současné tendence*. 1. vyd. Praha : Akademie múzických umění, 2010. 249 s. ISBN 978-80-7331-184-1.

DVOŘÁK, Jan. *Alt.divadlo – slovník českého alternativního divadla*. Praha : Pražská scéna, 2000. 260 s. ISBN 80-86102-13-0.

DVOŘÁK, Jan. *Malý slovník managementu divadla: příručka pro organizátory, producenty, manažery, produkční, studenty a adepty studia divadla, kultury a umění*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 2005. 304 s. ISBN 80-86102-49-1.

DVOŘÁK, Jan, HULEC, Vladimír. *Příští vlna - Antologie alternativy, okraje undergroundu v českém divadle 90.let*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 1996. 296 s. ISBN 80-901671-3-6.

HOŘÍNEK, Zdeněk. *Drama, divadlo, divák*. Brno : JAMU, 2008. 210 s. ISBN 978K80K86928K46K3.

FALASSI, Alessandro. *Festival: Definition and Morphology*. In: *Time Out of Time: Essays on the Festival*. Albuquerque: University of New Mexico Press, 1987. 1-10 s.

FISCHER-LICHTE, Erika. *Estetika performativity*. 1. vyd. Mníšek pod Brdy : Na konáři, 2011. 334 s. ISBN 978-80-904487-2-8.

JIŘÍK, Karel (ed.). *Dějiny Ostravy*. 1. vyd. Ostrava : Profil, 1967. 767 s.

KALETA, Ivo (ed.). *Bílá kniha: 17 příběhů z historie ostravské kultury*. 1. vyd. Ostrava : Statutární město Ostrava, 2009. 321 s. ISBN 978-80-254-6362-8.

LAZORČÁKOVÁ, Tatjana, ROUBAL, Jan. *K netradičnímu divadlu na Moravě a ve Slezsku 60. - 80. let dvacátého století*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 2003. 207 s. ISBN 80-86102-41-6.

LEHMAN, Hans-Thies. *Postdramatické divadlo*. Divadelní ústav : Bratislava, 2007. 365 s. ISBN: 978-80-88987-81-9.

MORGANOVÁ, Pavlína. *Akční umění*. 2. vyd. Olomouc : Votobia, 1999. 277 s. ISBN 80-7198-351-9.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Současné ostravské industriální divadlo*. Bakalářská práce, Filozofická fakulta UPOL Olomouc. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012.

PAVIS, Patrice. *Divadelní slovník*. 1. vyd. Praha : Divadelní ústav, 2003. 489 s. ISBN 80-7008-157-0.

PAVLOVSKÝ, Petr (ed.). *Základní pojmy divadla*. 1. vyd. Praha : Libri, 2003. 348 s. ISBN 80-7277-194-9.

PÖRTNER, Paul. *Experimentální divadlo: přehledy, dokumenty, kresby, fotografie*. 1. vyd. Praha : Orbis, 1965. 175 s.

ROŽNOVSKÁ, Stanislava. *Krizový management divadelního festivalu*. Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykova Univerzita. Brno : Masarykova Univerzita, 2013.

VÁCLAVOVÁ, Denisa. Site specific – divadelní projekty. In *Orghast 2002 Almanach příští vlny divadla*. Praha: Pražská scéna, 2001, s. 51-57. ISBN 80-86102-23-8.

VÁCLAVOVÁ, Denisa (ed.). *Site specific*. 1. vyd. Praha : Pražská scéna, 2008. 324 s. ISBN 970-80-86102-44-3.

SCHERHAUFER, Peter. *Takzvané pouliční divadlo*. 1. vyd. Brno : Janáčkova akademie múzických umění, 2002. 172 s. ISBN 80-85429-72.

Prameny

BŘEZINOVÁ, Pavla. Festival Dream Factory Ostrava 2009 dává velký prostor divadelní alternativě, improvizaci a mladým umělcům. *Moravskoslezský deník* 9, 2009, č. 107, s. 28. ISSN 1213-5577.

HEJNIC, Otto. Dream Factory po nulté. *Literární noviny* 20, 2009, č. 25, s. 14. ISSN 1210-0021.

HEJNIC, Otto. Snová divadelní partie na pozadí těžních věží. *Literární noviny* 20, 2009, č. 26, s. 14. ISSN 1210-0021.

HONUŠ, Aleš. Areál Dolu Hlubina ovládne divadlo. *Právo : Severní Morava* 20, 2010, č. 116, s. 11. ISSN 1211-2119.

HONUS, Aleš. Festival Dream Factory otevřel nové obzory ostravské kultury. *Právo : Severní Morava* 19, 2009, č. 132, s. 15.

HONUS, Aleš. Festival má úspěch. *Právo : Severní Morava* 19, 2009, č. 130, s. 15. ISSN 1211-2119.

HONUS, Aleš. Ostrava uspořádá divadelní festival. *Právo : Severní Morava* 19, 2009, č. 111, s. 17. ISSN 1211-2119 .

HONUS, Aleš. Začíná divadelní festival Dream Factory. *Právo : Severní Morava* 19, 2009, č. 128, s. 13. ISSN 1211-2119.

HULEC, Vladimír. Divadlo v industriálu. *Divadelní noviny* 19, 2010, č. 12, s. 3. ISSN 1210-471X.

HULEC, Vladimír. Doly plné snů. *Divadelní noviny* 20, 2011, č. 13, s. 3. ISSN 1210-471X.

HULEC, Vladimír. Když odejdou horníci. *Divadelní noviny* 18, 2009, č. 13, s. 13. ISSN 1210-471X.

JIROUŠEK, Martin. Casanova utekl, divadlo ožilo. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 133 (20090609), s. [C]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Divadelníci přečtou svoje vlastní texty. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 129, s. [C]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Dream Factory přináší alternativu. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 129, s. [C]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Dream Factory přiveze osobnosti českého divadla. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 121, s. [C]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Důl Hlubina bude továrnou snů. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 123, s. [B]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Festival Dream Factory Ostrava 2009. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 129, s. [C]1. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Festival nabídne divadelní alternativu. *Mladá fronta Dnes : Severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 108, s. [D]3. ISSN 1210-1168 .

JIROUŠEK, Martin. Ostrava má nový divadelní festival. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 119, s. [B]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Vstupenky zdarma na Dream Factory Ostrava. *Mladá fronta Dnes : Severní Morava a Slezsko* 21, 2010, č. 120, s. [B]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Začínají velké divadelní žně. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 127, s. [C]5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Cirkus Modré z nebe ovládne festival Dream Factory. *Mladá fronta Dnes : Kraj Moravskoslezský* 22, 2011, č. 136, s. 5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Dream Factory - neskutečné divadlo v prachu pecí. *Mladá fronta Dnes: Kraj Moravskoslezský* 23, 2012, č. 137, s. 1. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Dream Factory zve na špičkové divadlo. *Mladá fronta Dnes : Severní Morava a Slezsko* 21, 2010, č. 124, s. 5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Důl Hlubina ovládne divadelní alternativa. *Mladá fronta Dnes : Severní Morava a Slezsko* 21, 2010, č. 108, s. 5. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Důl Hlubina ovládnou herci. *Mladá fronta Dnes : Kraj Moravskoslezský* 23, 2012, č. 130, s. 4. ISSN 1210-1168.

JIROUŠEK, Martin. Zombie na Hlubině aneb alternativní Dream Factory. *Mladá fronta Dnes : Kraj Moravskoslezský* 22, 2011, č. 143, s. [B]5. ISSN 1210-1168.

KRYŠTOFOVÁ, Petra. *Divadlo v 7 a půl*. Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykova univerzita. Brno : Masarykova univerzita, 2009.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. Chvála ostravského továrního snění. *Právo* 22, 2012, č. 137, s. 12. ISSN 1211-2119.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. Ostravská továrna na sny. *Literární noviny* 23, 2012, č. 24, s. 10-11. ISSN 1210-0021.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. Rozjíždí se ostravská Továrna na sny. *Právo : Severní Morava* 20, 2010, č. 122, s. 12. ISSN1211-2119.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. Továrna na sny se v hašíšové doupě neproměnila. *Právo : Severní Morava* 20, 2010, č. 128, s. 11. ISSN 1211-2119.

KUBICOVÁ, Michaela. *Richard Krajčo se vrátí na jeviště Divadla Petra Bezruče*. 1. tisková zpráva. Ostrava: 4. 4. 2013.

KUBICOVÁ, Michaela. *Dream Factory Ostrava nabídne výlet na Divoký západ s Jakubem Prachařem a Vojtou Kotkem*. 2. tisková zpráva. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 24. 4. 2013.

KUBICOVÁ, Michaela. *Festival Dream Factory Ostrava nabídne hvězdný program*. 3. tisková zpráva. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 14. 5. 2013.

KUBICOVÁ, Michaela. *Festival Dream Factory Ostrava se blíží, nabídne hvězdný program a návrat Richarda Krajča na ostravské jeviště*. 4. tisková zpráva. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava 22. 5. 2013.

MRVOVÁ, Šárka. Dream Factory Ostrava nabídne přehlídku činoherního a alternativního divadla. *Moravskoslezský deník* 9, 2009, č. 123 (20090528), s. 29. ISSN 1213-5577.

ŠOTKOVSKÁ, Jitka. Havel, kam se podíváš. *Svět a divadlo* 20, 2009, č. 2, s. 74 -77. ISSN 0862 -7258.

UHLÁŘ, Břetislav. Hraje se v dole, ale také v solné jeskyni. *Opavský a Hlučínský deník* 10, 2010, č. 123, s. 11. ISSN 1801-0156.

VARYŠ, Vojtěch. Lesk a bída divadelních festivalů. *Týden*, 19, 2012, č. 25, s. 62. ISSN 1210-9940.

VARYŠ, Vojtěch. Tovární sny v Ostravě. *Instinkt* 11, 2012, č. 25, s. 34-35. ISSN 12 13-774X.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 6*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 9. 6. 2013.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 5*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 8. 6. 2013.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 4*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 7. 6. 2013.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 3*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 6. 6. 2013.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 2*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 5. 6. 2013.

VARYŠ, Vojtěch, PAVELKA, Kryštof a kol. *Snář z továrny 1*. Magazín festivalu Dream factory Ostrava 2013. Ostrava: festival Dream Factory Ostrava, 4. 6. 2013.

Do Ostravy se o víkendu vrací festival alternativního divadla Dream Factory. *Opavský a Hlučinský deník* 10, 2010, č. 123, s. 8. ISSN 1801-0156.

Dream Factory potřetí. *Opavský a Hlučinský deník* 11, 2011, č. 91, s. 7. ISSN 1801-0156.

Herci proměnili města na otevřenou scénu. *Mladá fronta Dnes : severní Morava a Slezsko* 20, 2009, č. 133, s. [C]1. ISSN 1210-1168.

Začal festival Dream Factory. *Moravskoslezský deník* 9, č. 129, s. 26. ISSN 1213-5577.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Literatura

FEKETE, Vladislava. *A Slovak Experience with the Contemporary Drama Festival* [online]. Pozorje.org.rs [cit. 14. 3. 2014]. Příspěvek na: 13th International Symposium of Theatre Critics and Scholars. Dostupné z WWW: < <http://www.pozorje.org.rs/2009/symposium/s-Vfekete.pdf>>.

SZABÓ, János Zoltán. *Theatre Festivals: Towards a Bigger Theatre Audience* [online]. Pozorje.org.rs [cit. 13. 3. 2014]. Příspěvek na: 13th International Symposium of Theatre Critics and Scholars. Dostupné z WWW: <<http://www.pozorje.org.rs/2009/symposium/s-JanosZSzabo.pdf>>.

Prameny

ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 1)* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-1>>.

ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 2)* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-2>>.

ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 3)* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-3>>.

ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 4)* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-4>>.

ANTOŠ, Matěj. *Ostravské divadelní snění (No. 5)* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/ostravske-divadelni-sneni-no-5>>.

BARTOŠ, Václav. *Dream factory představil také Důl Hlubina* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/dream-factory-predstavil-take-dul-hlubina.html>>.

BARTOŠ, Václav. *Páteční odpoledne na Dream Factory v Ostravě*. [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/patecni-odpoledne-na-dream-factory-v-ostrove.html>>.

BARTOŠ, Václav. *Páteční večer v Hlubině na Dream Factory* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/patecni-vecer-v-hlubine-na-dream-factory.html>>.

BARTOŠ, Václav. *Subjektivní vpád: Čtvrteční večer na Dream Factory* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/subjektivni-vpad-ctvrtecni-vecer-na-dream-factory.html>>.

BRANTLEY, Ben. *A Sentimental Journey Over Brutal Terrain* [online]. The New York Times [cit. 26. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <http://www.nytimes.com/2009/09/30/theater/reviews/30steady.html?_r=0>.

ČVANČAROVÁ, Naďa. *Dva divadelní festivaly na severu Moravy a Slezska* [online]. ČRo Vltava [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/mozaika/divadlo/_zprava/dva-divadelni-festivaly-na-severu-moravy-a-slezska--1068968>.

DOMBROVSKÁ, Lenka. *Těžce dolované divadelní sny* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/tezce-dolovane-divadelni-sny>>.

FELTLOVÁ, Marina. *Muži v Ponci* [online]. Rozhlas.cz [cit. 13. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/mozaika/divadlo/_zprava/muzi-v-ponci--991831>.

HAVLENA, Jan. *Dream Factory Ostrava 2013 nabídne to nejlepší z českých pódíí* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/dream-factory-ostrava-2013-nabidne-to-nejlepsi-z-ceskych-podii/>>.

HAVLENA, Jan. *Divadelní Dream Factory Ostrava 2012* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/divadelni-dream-factory-ostrava-2012/>>.

HAVLENA, Jan. *Náš festival je alternativou, říká ředitel divadelního Dream Factory Ostrava* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/rozhovory/nas-festival-je-alternativou-rika-reditel-divadelniho-dream-factory-ostrava/>>.

HAVLENA, Jan. *Program jsme sestavovali velmi pečlivě, říká šéf divadelního Dream Factory Ostrava* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/program-jsme-sestavovali-velmi-peclive-rika-sef-divadelniho-dream-factory-ostrava/>>.

HAVLENA, Jan. *Dream Factory Ostrava 2011* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/dream-factory-ostrava-2011/>>.

HAVLENA, Jan. *Tomáš Suchánek: Snažíme se i o nemožné* [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/tomas-suchanek-snazime-se-i-o-nemozne>>.

HAVLENA, Jan. *Tomáš Suchánek: Pro naše diváky to nejlepší* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/rozhovory/tomas-suchanek-pro-nase-divaky-to-nejlepsi/>>.

HAVLENA, Jan, LIČKA, Milan. *Ohlédnutí za festivalem Dream factory Ostrava 2013* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/ohljednuti-za-festivalem-dream-factory-ostrava-2013/>>.

JIREŠOVÁ, Martina. *Dream Factory Ostrava 2012 – Pandemonium* [online]. Rozrazilonline [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozrazilonline.cz/clanky/942-Dream-Factory-Ostrava-2012-Pandemonium>>.

JIREŠOVÁ, Martina. *Dream Factory Ostrava 2012 – Pestré vrstvy* [online]. Rozrazilonline [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozrazilonline.cz/clanky/936-Dream-Factory-Ostrava-2012-Pestre-vrstvy>>.

KAČMARSKÁ, Kristina. Ostravský divadelní sen. *Kulturama* [online televizní záznam pořadu]. Česká televize: Televizní studio Ostrava [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10315082629-kulturama/212411058150024/>>.

KAČMARSKÁ, Kristina. *Ucpanej systém zahájil ostravskou divadelní přehlídku Dream factory* [online]. Česká televize: Televizní studio Ostrava [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostrava/kultura/180070-ucpanej-system-zahajil-ostravskou-divadelni-prehlikku-dream-factory/>>.

KRAUTSCHNEIDEROVÁ, Doubravka. *Dream factory Ostrava 2010* [online]. Scéna.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.scena.cz/index.php?o=1&d=1&r=8&c=12074>>.

KRAUTSCHNEIDEROVÁ, Doubravka. *Nultý ročník Dream factory Ostrava zaplnil divadlem Hlubinu* [online]. Scéna.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.scena.cz/index.php?o=1&d=1&r=8&c=9796>>.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. *Na bránu klopajú.* [online]. Novinky.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/kultura/201419-na-banu-klopaju-rozjizdi-se-ostravska-tovarna-na-sny.html>>.

KŘÍŽ, Jiří Pavel. *Světadíl radosti - Ostrava snů a skutečností* [online]. Novinky.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.novinky.cz/kultura/304171-svetadil-radosti-ostrava-snu-a-skutecnosti.html?keepThis=true&TB_iframe=true&height=650&width=850>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *A třetí den přestalo pršet!* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/480-a-treti-den-prestalo-prset.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – den 1.* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/724-dream-factory-1.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – den 2.* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/725-dream-factory-2.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – den 3.* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/729-dream-factory-den-3.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – den 4.* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/730-dream-factory-den-4.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – den 5.,6 a 7.*[online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/732-dream-factory-den-5-6-a-7-.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory se blíží!* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/novinky/moravskoslezsky/721-dream-factory-se-blizi.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Dream Factory – O festivalu Dream Factory Ostrava s ředitelem Tomášem Suchánkem* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/rozhovory/58-rozhovory/728-tomasuchanek-je-to-posledni-ance-jak-ostrav-divadlo-komedie-pedstavit.html>>.

KŘÍŽOVÁ, Bára. *Továrna na sny konečně zahájila svůj provoz* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/474-tovarna-na-sny-konen-zahajila-svj-provoz-.html>>.

LENARTOVÁ, Eva. *Začíná divadelní festival Dream Factory Ostrava. Rozhovor s dramaturgyní Zuzanou Mildeovou* [online]. ČRo Vltava [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.rozhlas.cz/mozaika/divadlo/_zprava/zacina-divadelni-festival-dream-factory-ostrava--904904>.

LÍČKA, Milan. *Co nám ukázala továrna na sny* [online]. OstravaBlog [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/-co-nam-ukazala-tovarna-na-sny/>>.

LOLLOK, Marek. *Dream Factory Ostrava 2010 – shrnutí* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/dream-factory-ostrava-2010-shrnuti.html>>.

LOLLOK, Marek. *Petr Kolečko - Soprán ze slapské přehrady* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-recenze/petr-kolecko-sopran-ze-slapske-prehrady.html>>.

LOLLOK, Marek. *Nejlepší import Dream Factory - Pískoviště Divadla Na Zábradlí* [online]. Nekultura.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/nejlepsi-import-dream-factory-piskoviste-divadla-na-zabradli.html>>.

LOLLOK, Marek. *Zajatci aneb Když se chystá politická zabíjačka* [online]. Nekultura.cz [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-recenze/zajatci-aneb-kdyz-se-chysta-politicka-zabijacka.html>>.

LUDVOVÁ, Jitka. *Neues deutsches Theater in Prag* [online]. Host.divadlo.cz [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://host.divadlo.cz/art/clanek.asp?id=5342>>.

MAREČEK, Lubomír. *Pokud jste misantrop, vyléčí vás v Buranteatru* [online]. IDnes.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://brno.idnes.cz/recenze-pokud-jste-misanthrop-vyleci-vas-v-buranteatru-p1n-/brno-zpravy.aspx?c=A101222_1503573_brno-zpravy_dmk>.

MATUŠÍKOVÁ, Romana. *Až na tu diskuzi...* [online]. Rozrazilonline [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozrazilonline.cz/clanky/220-Az-na-tu-diskuzi>>.

MATUŠÍKOVÁ, Romana. *Cvičení imaginace s Radiem Ivo.* [online]. Rozrazilonline [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozrazilonline.cz/clanky/219-Cviceni-imaginace-s-Radiem-Ivo>>.

MATUŠÍKOVÁ, Romana. *„Zásobuju tuhle zemi nezávislými divadly“* [online]. Rozrazilonline [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.rozrazilonline.cz/clanky/63--Zasobuju-tuhle-zemi-nezavislymi-divadly>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory – 6. den aneb Velkolepý závěr* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/872-dream-factory-6-den-aneb-velkolepy-zaver.html>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 5. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/870-dream-factory-2013-5-den.html>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 4. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/869-dream-factory-2013-4-den.html>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 3. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/868-dream-factory-3-den.html>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 2. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/867-dream-factory-2013-2-den.html>>.

NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 1. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/865-dream-factory-2013-1-den.html>>.

PARMOVÁ, Radana. *Departure of Clown na Dream Factory Ostrava* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/488-departure-of-clown.html>>.

PETRMICHLOVÁ, Radka. *Přehled divadelních festivalů a přehlídek 2013* [online]. Institut umění – Divadelní ústav [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: < <http://www.idu.cz/cs/prehled-divadelnich-festivalu-a-prehlidek-v-roce-2>>.

PITHAROVÁ, Jana, PRZEBINDA, Michal, SVĚRÁK, Jiří Šlupka a kol. Dream Factory Ostrava. *Divadlo žije* [online televizní záznam pořadu]. Česká televize: Televizní studio Ostrava [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1095352674-divadlo/412234100041007/>>.

RADUŠEVIČ, Mirko. *Divadelní festival Dream Factory Ostrava otevře pražské Dejvické divadlo* [online]. Literárky.cz [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.literarky.cz/kultura/divadlo/9751-divadelni-festival-dream-factory-ostava-oteve-praske-dejvicke-divadlo>>.

ŠENKYPL, Martin. *Divadelní festival Dream Factory Ostrava* [online]. OV - kluby [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.ov-kluby.net/report.php?city=1&rid=3339>>.

SMYCZEK, Petr. *DORA: Studenti JAMU si vyzkoušeli sexuální neurozy svých rodičů* [online]. Nekultura.cz [cit. 3. 2. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-recenze/dora-studenti-jamu-si-vyzkouseli-sexualni-neurozy-svych-rodicu.html>>.

STAŘIČNÁ, Ivana. *Europeana – opravdu stručná historie 20. století* [online]. Sokolská 33 [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.sokolska33.cz/novinky/europeana-opravdu-strucna-historie-20-stoleti/>>.

VASAKUDIS, Dimitrios. *Ostrava má nový festival. Startuje zítra a s mezinárodní účastí* [online]. Nekultura.cz [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://ostravablog.cz/kultura/divadlo/ostrava-ma-novy-festival-startuje-zitra-a-s-mezinarodni-ucasti/>>.

VÁCLAVOVÁ, Denisa. *Místa činu* [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/projekty/mista-cinu-2013/#toggle>>.

VARYŠ, Vojtěch. *David Drábek mezi fetujícími důchodci a zombies Ostrava* [online]. Týden.cz [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/divadlo/david-drabek-mezi-fetujicimi-duchodci-a-zombies_208435.html>.

REŽNÝ, Martin. *Dream Factory Ostrava* [online]. Radiocyp [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://radiocyp.cz/new/dream-factory-ostrava-vice-informaci-viz-%E2%80%9Ecely-prispevek/>>.

4+4 Dny v pohybu [online]. Spaceboss.net [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.spaceboss.net/party/4-4-dny-v-pohybu>>.

4. ročník festivalu Dream Factory Ostrava se blíží [online]. Ostrava online [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ostrava-online.cz/kultura/4-rocnik-festivalu-dream-factory-ostrava-se-blizi>>.

Departure of Clown [online]. Champ de Tension [cit. 16. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://klaun.osoba.cz/rubriky/tie-texty/departure-of-clown>>.

Doupě [online]. Divadlo na Cucky [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadlonacucky.cz/inscenace.php?id=88&repertoar=current>>.

Dramaturgie [online]. Divadelní Flora Olomouc [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://divadelniflora.cz/2012/index.php?page=rezie-jan-mikulasek-zadna-komedie>>.

Dream Factory Ostrava [online]. Divá báze [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/udalosti/440-dream-factory-ostrava.html>>.

Dream Factory sází na Deštivé dny [online]. Divadelní noviny [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/dream-factory-u-bezrucu-a-s-krajcem>>.

Dream Factory táhne. Mnohá představení jsou vyprodaná [online]. Česká televize [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostrava/kultura/228667-dream-factory-tahne-mnoha-predstaveni-jsou-vyprodana/>>.

Festival snů v černých dolech [online]. Internetové Divadelní noviny [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-noviny.cz/festival-snu-v-cernych-dolech>>.

Historia suboru [online]. Divadlo STOKA [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.stoka.sk/historiasuboru.html>>.

Kauza Salome [online]. A Studio Rubín [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.astudiorubin.cz/article/repertoar/kauza-salome.html>>.

La Compagnie des pieds perchés [online]. La Compagnie des pieds perchés [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ciepiedsperches.com/?lang=fr&action=cie&subCie=cie>>.

Místa činu [online]. Čtyři dny v pohybu [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.ctyridny.cz/projekty/mista-cinu-2013/#toggle>>.

Naše cíle [online]. Open air program festivalu Divadlo evropských regionů [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.openairprogram.cz/o-nas-2>>.

Naši furianti [online]. Divadlo v Dlouhé [cit. 13. 3. 2014] Dostupné z WWW: <<http://www.divadlovdlouhe.cz/repertoar.html?repertoarId=124>>.

O divadle [online]. Oficiální stránky divadelního souboru Decalages [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: < <http://www.decalages.eu/o-divadle/>>.

Odpad, město, smrt [online]. Oficiální webové stránky filmu Odpad, město, smrt [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.odpad-mesto-smrt.cz/ofilmu.php>>.

O nás [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.dfov.cz/o-festivalu>>.

O nás [online]. Champ de tension [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: < <http://klaun.osoba.cz/rubriky/o-nas>>.

O nás [online]. Ostravské amatérské divadlo Divadlo [cit. 11. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://divadlo-ostrava.ic.cz/>>.

O nás [online]. Studio Hrdinů [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z www: < <http://www.studiohrdinu.cz/#!o-ns/cfke>>.

O festivalu [online]. Jiráskův Hronov [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW <<http://www.jiraskuvhronov.cz/jh/clanky.php?id=6370>>.

O festivalu [online]. Klicperovo divadlo Hradec Králové [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.klicperovodivadlo.cz/festivaly.htm>>.

O festivalu [online]. Open air program festivalu Divadlo evropských regionů [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.openairprogram.cz/festival>>.

OVART, Ostrava.cz [online]. Nová síť, umění vzdělávání networking art advokacie [cit. 30. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.novasit.cz/cs/partneri.php?id=33>>.

Pestré vrstvy na Dream Factory dříve než v televizi [online]. Česká televize [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostava/novinky-ze-studia/230032-pestre-vrstvy-na-dream-factory-drive-nez-v-televizi/>>.

Požár [online]. Boca Loca Lab [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://jedefrau.org/boca-loc-a-lab/pozar-1914/>>.

Přehled divadelních festivalů a přehlídek v roce 2014 [online]. Institut umění – Divadelní ústav [cit. 14. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.divadelni-ustav.cz/cs/prehled-divadelnich-festivalu-a-prehlidek-v-roce-2-2>>.

Psychóza v 4:48 [online]. HaDivadlo [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.hadivadlo.cz/inscenace/370/psychosis-at-448-psychoza-v-4-48>>.

Středeční zahájení festivalu Dream Factory Ostrava 2009 [online]. Nekultura.cz [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.nekultura.cz/divadlo-serial-mimoprazsky-rozcestnik/stredecni-zahajeni-festivalu-dream-factory-ostava-2009.html>>.

Ucpanej systém zahájí ostravský festival Dream factory [online]. Tyden.cz [cit. 9. 3. 2014]. Dostupné z WWW: <http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/divadlo/ucpanej-system-zahaji-ostavsky-festival-dream-factory_235294.html>.

V Olomouci začala Divadelní Flora, nabídne na 70 produkcí [online]. České noviny [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-olomouci-zacala-divadelni-flora-nabidne-na-70-produkci/936456>>.

Začal festival Dream Factory. Kvůli dešti bez pouličních představení [online]. Česká televize [cit. 8. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostava/kultura/230198-zacal-festival-dream-factory-kvuli-desti-bez-poulicnich-predstaveni/>>.

Závěrem – Mezinárodní festival Divadlo evropských regionů [online]. Televize Hradec [citováno dne 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://tvhradec.cz/Reportaze/Kultura/Zaverem---XVII--MEZINARODNI-FESTIVAL-DIVADLO-EVROP.aspx>>.

Platnost internetových odkazů ověřena k 1. 4. 2014

TEXTOVÁ PŘÍLOHA

PROGRAMY

Žlutě vyznačena jsou ta představení, která byla odehrána v nedivadelních prostorech.

Dream Factory Ostrava 2009 – 1. ročník¹³²

HLAVNÍ PROGRAM

3. ČERVNA

17:00 Divadlo Petra Bezruče – Havel píše Husákovi (Národní divadlo Brno)

18:18 a 19:19 Jeskyňka Halos – Na konflikt (Tomáš Běhal)

19:30 Dům kultury města Ostravy – Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách (Divadlo v dlouhé, Praha)

4. ČERVNA

13:00 Divadlo Petra Bezruče – Divadlo uprostřed Evropy – debata na téma současné české divadlo ve středoevropském kontextu

15:00 Divadlo Petra Bezruče – Dora aneb sexuální neurózy našich rodičů (Rept a. s.)

17:00 Dům kultury Librex – Divadlo jako důkaz

18:18 a 19:19 Jeskyňa Halos – Volně z cyklu Rudokvět hore nohami (SK, Champ de tension, Ján Mikuš a Ján Pole)

20:00 Divadlo Petra Bezruče – Debris (Dejvické divadlo, Praha)

22:00 Divadlo Petra Bezruče – Zapomenuté světlo (Divadlo u stolu, Brno)

5. ČERVNA – všechna představení na Dole Hlubina

---

¹³² MRVOVÁ, Šárka. Dream Factory Ostrava nabídne přehlídku činoherního a alternativního divadla. *Moravskoslezský deník* 9, 2009, č. 123 (20090528), s. 29. ISSN 1213-5577.

11:00 Kupelka – Realizace umění v nalezených prostorech

13:30 Špica – PARTIE (Eventualité, Brno)

15:00 Kupelka – WERTER, WERTER (SK, Divadlo J. Kiripovského)

16:30 Špica – Kdo se bojí, nesmí do lesa (D.I.S.Harmonie, Praha)

18:00 Kupelka – Jejich pokusy o život / Já krát dva (Šílený PePa, Ostrava)

19:30 Špica – Pískoviště (Divadlo Na zábradlí, Praha)

20:45 Venku – Dva pod balkónem ve Veroně (PaS de Theater, Ostrava)

21:30 Kupelka – Literární výprodej aneb striptýz nitěnek (hudba, básně písničky – Lichý, Sedláček)

6. ČERVEN – vše na Dole Hlubina

12:00 Komentovaná prohlídka areálu

13:00 Špica – Helverova noc (DAMU)

14:30 Kupelka – Dohořívají svíce (Divadlo v 7 a půl, Brno)

16:30 Špica – Soprán ze Slapské přehrady (A studio Rubín, Praha)

18:00 Venku – Ztracené děcko (Mimotaurus, Praha)

19:30 Kupelka – Život nedoceníš (Rádio IVO, Praha)

21:00 Venku – Malá smrt (SKUTR, Praha) – zrušeno

22:30 Venku – závěrečný koncert

DOPROVODNÝ PROGRAM

3. ČERVNA

18:30 KSA – Višňový sad

4. ČERVNA

11:00 LDO – Krásná Isabella a tři nápadníci aneb Harlekýn

19:00 NDM – Válka s mlouky

5. ČERVNA

19:00 DPB – 1984

Dream Factory Ostrava 2010 – 2. ročník¹³³

HLAVNÍ PROGRAM

28. KVĚTNA 2010

15:00 S. J. Halos – Jeskyňka – ZENBUDHISTICKÁ POHÁDKA O DVOU PRINCÍCH, KTERÍ PRINCEZNU NENAŠLI A PŘESTO BYLI SPOKOJENI (Šílený PePa, Ostrava)

17:00 Důl Hlubina – Kupelky - TY, KTERÝ LYŽUJEŠ (Bílé divadlo, Ostrava)

18:00 Divadlo Petra Bezruče – Albee: Hra o manželství (Divadlo Ungelt, Praha)

21:00 Důl Hlubina – Kupelky – Pornohvězdy (NOD, Praha)

23:00 Důl Hlubina – Kupelky – koncert Nightwork

29. KVĚTNA 2010

12:00 Důl Hlubina – Kupelky – Laura de Weck: Oblíbenci (Divadlo na cucky, Olomouc)

13:30 Důl Hlubina – Kupelky – Jones Marie: Kamene vo vreckách (Divadlo Kontra, SK)

16:00 Důl Hlubina – Kupelky – Jařab David: Zajatci (Divadlo Komédie, Praha)

18:00 Důl Hlubina – Kupelky – Kolečko: Kauza Salome (A studio Rubín, Praha)

20:00 Důl Hlubina – Kupelky – Dea Loher: Země beze slov (Meetfactory, Praha)

21:30 Důl Hlubina – Kupelky – Standartní kabaret (Vosto5, Praha)

23:00 Důl Hlubina – Kupelky – STODOLNÍ aneb West Side Story po našimu (JKGO, Ostrava)

---

¹³³ *Dream Factory Ostrava 2010* [online]. Informuji.cz [cit. 1. 4. 2014]. Dostupné z WWW <<http://www.informuji.cz/clanky/136-dream-factory-ostrava-2010/>>.

Dream Factory Ostrava 2011 – 3. ročník¹³⁴

HLAVNÍ PROGRAM

8. ČERVNA 2011

19:00 Dům kultury města Ostravy – Stroupežnický: Naši furianti (Divadlo v Dlouhé, Praha)

Po představení před Domem kultury ohňová show.

9. ČERVNA 2011

17:00 Divadlo loutek Ostrava – ARKTICKÝ ROBINSON aneb Neuvěřitelné putování Jana Eskymo Welzla (Nová síť, Praha).

18:30 Divadlo loutek Ostrava – VOID AMONGST HUMANS (Nová síť, Praha)

20:00 Cooltour – PRASE aneb Václav Havel's Hunt for a Pig (Husa na provázku, Brno)

22:00 Divadlo loutek Ostrava – Foutaise (La Compagnie des pieds perchés, Švýcarsko)

10. ČERVNA 2011

16:30 Důl Hlubina – Šapito – Improliga (Ostrava)

18:00 Důl Hlubina – Kupelka – Kane Sarah: Psychóza ve 4:48 (HaDivadlo, Brno)

22:00 Důl Hlubina – Kupelka – David Ondřej: Do ráje (Alfred ve dvoře, Praha)

23:30 Důl Hlubina – Šapito – Aucassin a Nicola (JAMU, Brno)

11. ČERVNA 2011

13:00 Důl Hlubina – Šapito – Vonnegut Kurt: Grotoska (Divadlo na cucky, Olomouc)

14:30 Důl Hlubina – Špica – Molière: Misanthrop (Burantetr, Brno)

---

¹³⁴ Program [online] DFOV [cit. 1. 4. 2014]. Dostupné z WWW: <
http://www.dfov.cz/Dream_Factory_Ostrava/Program_2011.html>.

16:00 Důl Hlubina – Kane Sarah: Vyčištěno (Divadlo na cucky, Olomouc)

18:00 Důl Hlubina – Šapito – Departure of clown (Klaunská společnost Champ de tension, Slovensko)

19:30 Důl Hlubina – Špica – Rezy Yasmina: Obraz (Divadlo na cucky, Olomouc)

21:00 Důl Hlubina – Kupelka – Drábek David: Noc ožvlých mrtvol (Klicperovo divadlo, Hradec Králové)

23:00 Důl Hlubina – Šapito – Kazety (koncert)

DOPROVODNÝ PROGRAM

8. 6. – 18:30 Divadlo Jiřího Myrona – NDM: Gottland

10. 6. – 15:00 Důl Hlubina – Kupelka za kupelkou – veřejná diskuze (kulturní granty)

10. 6. – 19:30 Důl Hlubina – Špica – DPB: Pestré vrstvy

Dream Factory Ostrava 2012 – 4. ročník¹³⁵

HLAVNÍ PROGRAM FESTIVALU

PONDĚLÍ 4. ČERVNA

17.00 – Cooltour

KAUZA MÉDEIA / Eurípidés, Kolečko, Špinar / A studio Rubín (Praha)

19.00 – Divadlo Petra Bezruče

UCPANEJ SYSTÉM / Irvine Welsh / Dejvické divadlo (Praha) – slavnostní zahájení festivalu

ÚTERÝ 5. ČERVNA

17.00 – Cooltour

LISTOPAD / David Mamet / Buranteatr (Brno)

---

¹³⁵ *Divadelní festival Dream Factory v Ostravě již počtvrté* [online]. Czecot.cz [cit. 1. 4. 2014] Dostupné z WWW: <<http://www.czecot.cz/?page=14&id=21926>>.

19.00 – Divadlo Petra Bezruče

DOMOV MŮJ / Jiří Pokorný / Divadlo Na zábradlí (Praha)

STŘEDA 6. ČERVNA

17.00 – Cooltour

MUŽI / Adéla Laštovková Stodolová / Divadlo Ponec (Praha)

19.00 – Divadlo Petra Bezruče

TESTOSTERON / Andrzej Saramonowicz / Strašnické divadlo
(Praha)

21.30 – Divadlo Petra Bezruče – Márnice

TICHÉ DNY V MIXING PART / Erlend Loe / Strašnické divadlo
(Praha)

ČTVRTEK 7. ČERVNA

16.00 – Těšínské divadlo

HRÁČI / Nikolaj Vasiljevič Gogol / Divadlo v Dlouhé (Praha)

19.30 – Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszyni

ROZMOWY Z DIABLEM. WIELKIE KAZANIE KSIEDZA BERNARDA
/

Leszek Kołakowski / Teatr STU, (Krakow, Polsko)

PÁTEK 8. ČERVNA

15.00 Důl Hlubina – Šapitó / iDOLLS / Jiří Jelínek / Divadlo na cucky
(Olomouc) a Divadlo DNO (Hradec Králové)

16.30 Důl Hlubina – Podzemí / PANDEMONIUM / D. Baban, V.
Mašek / Naivní divadlo Liberec

18.00 Důl Hlubina – Kupelka / EUROPEANA / Patrik Ouředník /
NDB – Divadlo Reduta (Brno)

20.30 Důl Hlubina – Kamenolom / ZPOVĚĎ MASOCHISTY / Roman
Sikora / Švandovo divadlo (Praha) a Divadlo Letí (Praha)

22.22 Důl Hlubina – Podzemí / ČERVENÁ KARKULKA / Jan Frič a
kol. / Divadlo na cucky (Olomouc)

SOBOTA 9. ČERVNA

14.00 Důl Hlubina – Plenér / POŽÁR / Jiří Adámek / Boca Loca Lab
(Praha)

16.00 Důl Hlubina – Špica / HOSTÉ / Oliver Bukowski / DISK
(Praha)

18.00 Důl Hlubina – Kamenolom / BUZNÍ KŘÍŽ / Miroslav
Bambušek, Jan Horák / MeetFactory (Praha)

20.00 Důl Hlubina – Kupelka / PÉRÁK – Na jméně nezáleží.
Rozhodují činy! / Vosto5 (Praha)

22.00 Důl Hlubina / KAREL WEISSENSTEIN & HOSTÉ / Lenka
Dusilová, Jana Vebrová a Ivan Acher / koncert

NEDĚLE 10. ČERVNA

13.00 – Divadlo Petra Bezruče

WEISSENSTEIN / Johannes Urzidil / Divadlo Komédie (Praha)

17.30 – Divadlo Petra Bezruče – Márnice

HRDINOVÉ JAKO MY / _omas Brussig / Divadlo Komédie (Praha)

20.00 – Divadlo Petra Bezruče

SPÍLÁNÍ PUBLIKU 2010 / Peter Handke / Divadlo Komédie (Praha)
slavnostní zakončení festivalu

DOPROVODNÝ PROGRAM

ÚTERÝ 5. ČERVNA

22.00 Divadlo Petra Bezruče – Márnice / VALAŠSKÁ NOC SE
SLOVEM I PÍSNÍ / křest her Nevěsta a Karla dramatika Martina
Františka VZTAHOVĚ-GASTRONOMICKÝ SEMINÁŘ JANA
VÁPENÍKA / koncert

STŘEDA 6. ČERVNA

10.30 Divadlo loutek Ostrava / LÁSKA S ČERVENÝM NOSEM /
Václav Klemens (Divadlo loutek Ostrava)

18.30 Komorní scéna Aréna / S NADĚJÍ I BEZ NÍ / Tomáš Vůjtek
(Komorní scéna Aréna, Ostrava)

ČTVRTEK 7. ČERVNA

9.30 Divadlo Petra Bezruče – Márnice / POSLEDNÍ CHVÍLE
KOMEDIE ANEB HODINA, V NÍŽ O SOBĚ VÍME VELMI DOBŘE

19.00 Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie / VÁCLAV HAVEL /
Vernisáž výstavy předního českého fotografa Oldřicha Škáchy.

PÁTEK 8. ČERVNA

13.00 Důl Hlubina – Šapitó / UMĚNÍ V KONZERVĚ / Zoufalý kabaret
zoufalých studentů / premiéra

19.00 Důl Hlubina – Špica / PESTRÉ VRSTVY / Ivan Landsmann
(Divadlo Petra Bezruče, Ostrava)

SOBOTA 9. ČERVNA

12.00 Důl Hlubina / JE TO KOMEDIE? JE TO TRAGÉDIE?

18.30 Divadlo Antonína Dvořáka / PYGMALION / George Bernard
Shaw (Národní divadlo moravskoslezské, Ostrava)

19.30 Důl Hlubina – Špica / VIDĚNO JINAK

NEDĚLE 10. ČERVNA

15.00 Divadlo Petra Bezruče – Klub / HODINA, VE KTERÉ JSME

Dream Factory Ostrava 2013 – 5. ročník¹³⁶

HLAVNÍ PROGRAM

ÚTERÝ 4. 6. 2013

15:00 Masarykovo náměstí – Velvet blues (Decalages – divadlo v
pohybu, Praha) – zrušeno díky nepřízní počasí

17:00 Divadlo Petra Bezruče – SONST BECAME DEER (Kompánia
Theatre Studio, Maďarsko)

19:00 Dům kultury města Ostravy – PETR KOLEČKO: VINNETOU
(Městské divadlo Kladno, režie: Ondřej Pavelka)

---

¹³⁶ Program [online]. Dream Factory Ostrava [cit. 1. 4. 2014]. Dostupné z WWW:
<<http://www.dfov.cz/archiv/>>.

21:00 prostranství před Domem kultury města Ostravy – MALÉ FORMY VE VZDUCHU (Décalages – divadlo v pohybu, Praha) – zrušeno díky nepřízní počasí

STŘEDA 5. 6. 2013

16:00 Stará Aréna – MRKEV V ŘITI A KŘIK (MeNe KeKeL, Zlín)

17:00 Multižánrové centrum současného umění Cooltour – PETR KOLEČKO: FEDERER – NADAL (A Studio Rubín Praha, režie: SKUTR)

19:00 Divadlo Petra Bezruče – EGON TOBIÁŠ: DENNĚ (PONÍCI SLABOSTI) (Divadlo Na zábradlí Praha, režie: Jan Nebeský)

21:00 Divadlo Petra Bezruče – Márnice – ZAKÁZANÉ UVOLNĚNÍ (A studio Rubín, Praha)

ČTVRTEK 6. 6. 2013

16:00 Stará Aréna – POKUS (Divadlo STOKA, Slovensko)

17:00 a 20:00 Divadlo Petra Bezruče – KEITH HUFF: DEŠTIVÉ DNY (Divadlo Ungelt Praha, režie: Janusz Klimsza)

17:30 Cooltour – MŮJ ROMANTICKÝ PŘÍBĚH (Buranteatr, Brno)

PÁTEK 7. 6. 2013

13:00 Stará Aréna – FESTIVALOVÁ DISKUZE

15:00 Stará Aréna – JOŽKALIPNIKJEBOŽIČLOVĚKANEUMÍLHÁT! NO. 12 (Monstrkabaret Freda Brunolda a Nová síť o.s., Praha)

19:00 Divadlo Petra Bezruče – HENRIK IBSEN: EYOLFEEK (Divadlo v Dlouhé Praha, režie: Jan Nebeský)

21:30 Důl Hlubina – DOUPĚ (Divadlo na cucky, Olomouc)

SOBOTA 8. 6. 2013

16:00 Divadlo Petra Bezruče – SIMONA PETRŮ, PETR JAN KRYŠTOF: TICHÝ TARZAN (Divadlo Husa na provázku Brno, režie: Anna Petrželková)

19:00 Důl Hlubina – DEN OPRIČNÍKA (Studio Hrdinů, Praha) – zrušeno z osobních důvodů hlavního představitel – představení

nahrazeno inscenací ČERNÁ ZRCADLA (Studio Hrdinů, Praha)

21:00 Divadlo Petra Bezruče – MILOŠ ORSON ŠTĚDRŮ:
DIVADLO GOČÁR (Omnimusa Praha, režie: Jan Nebeský)

22:30 Divadlo Petra Beruče – klub – KABARET MIX (Omnimusa o.s.,
Praha)

NEDĚLE 9. 6. 2013

10:30 a 13:00 Divadlo Petra Bezruče – Márnice – BUDULÍNEK
(Naivní divadlo Liberec)

16:00 Dům kultury města Ostravy – ANTON PAVLOVIČ ČECHOV:
RACEK (Dejvické divadlo Praha, režie: Michal Vajdička)

20:00 Divadlo Petra Bezruče – JEAN-CLAUDE CARRIÉRE:
NENÁPADNÝ PŮVAB BURŽOAZIE (Divadlo Reduta Brno, režie Jan
Mikulášek)

PROGRAM DOPROVODNÝ – OSTRAVSKÁ SEKCE

5. 6. – Důl Hlubina, Pestré vrstvy

6. 6. – DPB, Mrzák inishmaanský

6. 6. – NDM, Sen noci svatojánské

7. 6. – DLO, Šaryk vzpomíná

7. 6. – KSA, Hráči

PROGRAM DOPROVODNÝ – FILMOVÁ SEKCE – MINIKINO

5. 6. PESTRÉ VRSTVY

8. 6. ODPAD MĚSTO SMRT – režie: Radim Špaček

8. 6. ODPAD MĚSTO SMRT – režie: Jan Hřebejk

9. 6. BRATŘI KARAMAZOVY – režie: Evald Schorm

9. 6. KARAMAZOVI – režie Petr Zelenka

REPORTY Z POSLEDNÍHO ROČNÍKU FESTVALU

Dream Factory 2013 – 1. den

Obrovská průtrž mračen přivítala v úterý 4. června první festivalové návštěvníky pátého ročníku divadelního festivalu Dream Factory Ostrava. Jeden z největších ostravských divadelních svátků – tzv. „továrna na sny“ – právě započal. Díky nepříznivému počasí však byly ihned v úvodu zrušeny dvě venkovní, pouliční akce. Jednalo se o představení česko-francouzského divadelního souboru sídlícího v Praze Decalages – divadlo v pohybu. Ti se v rámci festivalového programu měli představit s inscenacemi Velvet blues a Malé formy ve vzduchu.

Prvním festivalovým představením nakonec bylo Sons that became deer maďarského souboru Kompánia Theatre Studio. Jednalo se o ryze taneční inscenaci, která čerpala z hudebního díla cantata profana předního maďarského skladatele 20. století Bély Bartoka.

Oficiálně odstartoval festival teprve na druhém představení dne – stalo se tak přesně v 19 hodin v Domě kultury města Ostravy. Slavnostním zahájením provázeli herci ostravského Divadla Petra Bezruče Markéta Haroková a Ondřej Brett. Ti na jeviště přivítali náměstkyni primátora Simonu Piperkovou a patrona festivalu herce Jakuba Prachaře. Společně s nimi pak poděkovali všem festivalovým sponzorům a organizátorům.

Vinnetou jako výsledek prokrastinace

Druhou festivalovou produkcí a zároveň vrcholem prvního festivalového dne byla inscenace *Vinnetou* Městského divadla Kladno. Poměrně novou hru napsal přímo pro kladenský činoherní soubor nadějný český dramatik, umělecký šéf a dramaturg pražského divadla A studia Rubín Petr Kolečko. Jméno tohoto mladého umělce není ostravskému divákovi zcela neznámé. Divadlo Petra Bezruče totiž v minulých sezónách některé z jeho her přímo v Ostravě uvedlo, jednalo se například o *Britney Goes to Heaven* či *Láska, vole*. V současnosti je také u Bezručů stále ještě uváděn muzikál *Pornohvězdy*, se kterým se však jeho příznivci budou muset za pár týdnů rozloučit, derniéra je totiž naplánována již brzy.

Vinnetou – název inscenace odkazuje ke klasickému literárnímu dílu Karla Maye, které s velikou oblibou pročítá v mladém i starším věku většina mužské populace po celém světě. Příběh, odehrávající se na dalekém divokém západě, vypráví o notoricky známém přátelství mezi indiánem a bledou tváří. Divák, který však předpokládá, že uvedené představení bude adaptací výše zmíněné knihy nebo, že se alespoň bude jednat o převedení její filmové verze do divadelní podoby, bude nadmíru zklamán. Hra *Vinnetou* je totiž čistou postmodernou, kde je příběh dvou pokrevních bratří pouze součástí (sice dost velkou) jednoho celku vypovídajícím a akcentujícím dnešní společnost. Divák se v inscenaci setkává nejenom s *Vinnetou* a *Old Shatterhandem*, kteří se společně projíždějí na dřevěných houpacích konících skrze prérii, ale také se zpívajícím Johnem

Lennonem, neodbytným lobbistou a především s obyčejným politikem, který se rozhoduje, zda přijme či odmítne nabízený úplatek.

Režisér Ondřej Pavelka využívá v inscenaci řadu parodických prvků. Herci na mnoha místech záměrně přehrávají, jednotlivé postavy nadlehčují a silně ironizují – plamenné pohledy, které vrhají do publika, pečlivě naučená indiánská gesta prováděna se smyslem pro detail. To vše vytváří jednu velkou, nespoutanou „show“. Největším lákadlem bylo pro diváky hvězdné obsazení – postavu Vinnetoua totiž ztvárnil bývalý snowboardář Vojtěch Kotek a jeho pokrevního bratra Old Shatterhanda si zahrál neméně známý Jakub Prachař.¹³⁷

Dream Factory 2013 – 2. den

Čas utíká rychle... člověk se ani nestačí pořádně nadechnout, rozhlédnout se kolem sebe a už je tu další, tentokrát druhý festivalový den.

Středa 5. června byla v Ostravě ve znamení filmu. Na programu Dream Factory Ostrava se totiž poprvé ocitla filmová sekce. Novinka, která se v letošním roce objevila také na Divadelní floře Olomouc (projekce inscenací bývalého pražského Divadla komedie), zahrnuje celkem pět filmových projekcí, které budou probíhat v ostravské

---

¹³⁷ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 1. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/865-dream-factory-2013-1-den.html>>.

Minikino kavárně. Jako první se festivaloví návštěvníci dočkali televizního záznamu kultovní site specific inscenace Pestré vrstvy z produkce ostravského Divadla Petra Bezruče. Na toto promítání bude v následujících dnech navazovat např. nový film Jana Hřebejka Odpad město smrt či záznam inscenace Bratří Karamazů z Divadla Na zábradlí v režii Evalda Schorma.

Středechní divadelní sekce odstartovala v 16 hodin v prostorách Staré arény představením Mrkev v řiti a křik. Scénické čtení doprovázené „projekcí“ přivezl do Ostravy zlínský rodák, dramatik a divadelní kritik Martin Macháček. V pětadvacetiminutovém nesmělém monologu mladého „muže“, který je oděn do modrého kožíšku a který se pokouší nalézt svůj životní žánr, bylo divákům předčítáno jakési pseudo-absurdní „sci-fi“.

Za další inscenací se diváci museli přesunout do multižánrového centra Cooltour, kde proběhlo představení Federer – Nadal pražského divadelního spolku A studia Rubín. Na necelých šedesát minut se tak ocitli na posvátné trávě wimbledonského All England Clubu a sledovali zápas mezi hvězdnou dvojicí. Jakub Prachař v roli Nadala představoval pověřivého španěla, který si nasazoval čelenku promáčenou vajíčky, láhev s vodou si dával etiketou od kurtu a kvůli rodinné historii byl odsouzen k neustálému vytahování si šortek ze svého pozadí. Nadalův protihráč Federer (Marek Taclík) zase k smrti nesnášel kuchyni své slovenské manželky – rozblemcané halušky a nepoživatelnou, tvrdou obědovou přílohu

lokše. Oba herci si v představení navzájem dobře sekundovali, přednášeli vtipné monology a při jednotlivých tenisových výměnách báječně tančili... Dynamickou, vtipnou, příjemnou komedii ukončovalo deus ex machina, které se na jevišti zjevilo ve formě disko koule, čili jestřábího oka – „to jediné je totiž schopné soudit moje činy“. Kromě dvou výše zmiňovaných hlavních aktérů, kteří se podíleli také na samotném vzniku inscenace, si ve hře zahrál ještě jeden herec. A tím byl poslední spoluautor Petr Kolečko, který ke vzniku hry dodává: „*Federer-Nadal je věc udělaná čistě z radosti, kdy jsme se s klukama chtěli vyblbnout. Popravdě jsme úplně nečekali, že s tím budeme jezdit po celé republice.*“ Zato další Kolečkova hra, která se ten den na Dream Factory objevila – Zakázané uvolnění, pro svého autora znamenala jakýsi pokus o vyrovnání se se specifickým žánrem svatební komedie. Zatímco v předešlé inscenaci se na jevišti objevili tři muži, zde se setkáváme se třemi ženami – Zuzanou Stavnou, Hanou Vagnerovou a Janou Strykovou.

Středeční festivalový program čítal ještě představení Divadla Na zábradlí *Denně (Poníci slabosti)* v režii Jana Nebeského (postmoderní komedii z kriminalistického prostředí) a domácí inscenaci *Pestré vrstvy* Divadla Petra Bezruče, jež zastupovala ostravskou divadelní sekci.¹³⁸

---

¹³⁸ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 2. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/867-dream-factory-2013-2-den.html>>.

Dream Factory 2013 – 3. den

Festival Dream Factory pokračuje... třetí den začal už o půl jedenácté ráno v Divadle Petra Bezruče, kde se v rámci ostravské divadelní sekce odehrálo představení domovského souboru Mrzák Inishmaanský. Černou, krutou, drsnou komedie britského dramatika Martina McDonagha režíroval Janusz Klimesza. Festivalový program dále pokračoval v odpoledních hodinách. Přesně ve čtyři hodiny začalo v prostorách Staré Arény představení Pokus slovenského nezávislého Divadla STOKA. Neustálý boj o divadelní prostory a filosofické zamyšlení se nad postavením umělce ve společnosti – takto jednoduše by se dala charakterizovat inscenace, která stojí na pomezí videa a divadla a kterou se studenty VŠMU nastudoval v Bratislavě Blaho Uhlár.

Vrcholem třetího dne festivalu bylo bezesporu představení Deštivé dny, se kterým se ostravskému publiku představilo pražské Divadlo Ungelt. Americké drama se odehrávalo na chicagském předměstí a vyprávělo příběh dvou kamarádů z dětství. Hlavní a jediné postavy Danny a Joey spolu nejenom od narození vyrůstali, ale v dospělosti také pracovali u chicagské policie. Byli to přesně ti typičtí nerozluční partáci „na život a na smrt“, přesně takoví divadelní Profesionále (Body a Doyel). Spontánní, cholerický Danny žil spokojený život po boku své manželky, zatímco rozvážnější, citlivější a pragmatičtější Joey se nikdy neoženil. Na pozadí kriminálního případu se pomaličku v Joeyho srdci rodil nebezpečný cit k Dannyho manželce, který se

v druhé polovině inscenace dočkal svého naplnění. Vyústění celého příběhu tak nemohlo být jiné než tragické. Danny spáchal sebevraždu a přeživší Joey byl odhodlán se se zapřením minulosti postarat o celou Dannyho rodinu. Inscenaci, která se odehrávala v podstatě na prázdném jevišti (jedinými kulisami jsou dvě židle), a která byla z velké části postavena na citlivém a přirozeném herectví dvou hlavních protagonistů, nastudoval v Ungeltu režisér Janusz Klimsza. Do role Dannyho obsadil Klimsza Richarda Krajča a postavu Joyeho nechal nastudovat Davida Švehlíka. Oba herci si za své výkony odnesli ocenění – Krajčo získal cenu Thálie 2012 a Švehlík se probojoval do její širší nominace. Představení se v rámci festivalu uvedlo hned 2x (a to v 17 a 20 hod.) a pořadatelé o něj hned od počátku předprodeje zaznamenávali nebývalý zájem. Během dvou hodin byla obě představení beznadějně vyprodána. Tato, pro mnohé potencionální diváky, smutná situace nastala nejspíše kvůli již zmiňovanému hvězdnému obsazení. Velkým „tahákem“ byl právě Richard Krajčo, který se totiž po necelých sedmi letech vrátil na své, kdysi domovské působiště – na jeviště Divadla Petra Bezruče, kde ještě jako student Janáčkovy konzervatoře začínal v roli Hamleta. Sál byl tedy, alespoň co se týče v pořadí druhého uvedeného představení, zaplněn do posledního místa – diváci seděli všude, kde se jen dalo. Prázdné nezůstaly ani schody či obyčejná zem. Inscenace probíhala v dynamickém tempu, jednotlivé scény byly citlivě vygradovány. Herci předvedli vysoce emocionální

výkony. Krajčův Denny byl nespoutaným, city ovládaným policistou, jehož expresivita (především gestická) stála v kontrastu s vnitřně uzavřenou postavou Davida Švehlíka. Závěrečný potlesk ve stoje, si tak oba dva protagonisté právem zasloužili.

Dále bylo na čtvrtčním programu festivalu uvedeno představení Můj romantický příběh (17:30, Cooltour) brněnského Buranteatru a klasická komedie nesmrtelného evropského dramatika Sen noci svatojánské v podání činoherního souboru Národního divadla moravskoslezského. Celý den zakončovala kapela L.A. Sunday, která se představila v rámci afterparty v divadelním klubu u Bezručů.¹³⁹

Dream Factory 2013 – 5. den

Předposlední festivalový den odstartoval v deset hodin ráno v Minikině. Nejdříve zde byl promítnut televizní záznam slavné divadelní inscenace pražského Divadla Komedie Odpad město smrt a v zápětí, v jednu hodinu odpoledne, na něj navazoval stejnojmenný film Jana Hřebejka.

Divoký Tarzan

Hluboko v nespoutané přírodě, daleko od lidí žil člověk. Člověk, který byl od narození vychováván opicemi a který se nikdy nestaral o problémy, jež byly spojeny s velkým lidským společenstvím. Tarzan,

---

¹³⁹ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 3. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/868-dream-factory-3-den.html>>.

známá to literární postava, byl lidmi odsuzován za své způsoby života stejně jako hlavní postava dalšího festivalového představení, které se uskutečnilo v 16 hodin v Divadle Petra Bezruče.

Inscenaci s názvem Tichý Tarzan Simony Petrů a Petra Jana Kryštofa přivezla do Ostravy brněnská Husa na provázku. Hra vyprávěla příběh jednoho z nejvýznamnějších fotografů 20. století, jehož dílo bylo a stále je vystavováno na největších prestižních výstavách po celém světě, skutečně žijící osobnosti Miroslava Tichého. Tento umělec žijící v Kyjově byl od narození společností pokládán za šílence a psychopata. A to především proto, že se v letních měsících plížil kolem rybníků, koupališť, otevřených zahrad a fotografoval nádherné mladé, spoře oděné ženy. Režisérka brněnské inscenace Anna Petrželková však nepředstavuje divákovi postavu Tichého jako voyaera, blázna či sexuálního slídiče, ale ukazuje nám ho jako lidmi nepochopeného člověka obdivujícího krásu světa. Člověka, který pohrdá společností, do které je nekompromisně chycen a ze které nemůže uniknout. Odpor hlavní postavy k lidem a jejich vlastnostem je ve hře zdůrazněn také mnoha narážkami. Ty se ve hře několikrát opakují, například: „Doba se mění, ale lidé zůstávají stejní.“ V této jedné větě je řečeno téměř vše – člověku jde v kterékoliv době stále jenom o to jedno... o peníze, bohatství, vlastnictví velkého jmění a s tím spojený klidný život. A jestliže se nalezne ve světě člověk, pro kterého jsou tyto „propriety“ podřadné, je bohužel pasován, stejně jako náš hlavní hrdina,

ostatními lidmi na blázna. Hlavní postavu, fotografa Miroslava Tichého ztvárnila Ivana Hloužková. Obsazením ženy do mužské role, jakoby snad chtěli inscenátoři setřít rozdílnost mezi oběma pohlavími – je jedno, zda jsi muž nebo žena, pořád jsi „jen“ člověk. V dalších rolích se divákům představili Anna Duchaňová, Anežka Kubátová, Gabriela Štefanová, Robert Mikluš a Vladimír Hauser.

Výraznou složkou inscenace byla scénografie. Lucie Labajová umístila do zadní části jeviště velkou plexisklovou stěnu, za níž se odehrávaly některé scény, vizuálně silné obrazy. Průhledná zeď evokovala jednotlivé Tichého fotografie a dodávala inscenaci nádech snovosti a fantastičnosti.

Změna představení aneb Udělejme z Karla Dobrého patrona dalšího ročníku festivalu

Předposlední představení dne se konečně opět odehrálo na Dole Hlubina. Ovšem místo avizované inscenace Den opričníka se nakonec uskutečnilo představení Černá zrcadla. Rychlá změna programu byla zapříčiněna osobními problémy hlavního představitele Karla Dobrého. Ten se, stejně jako minulý ročník festivalu, narychlo pořadatelům omluvil a opět do Ostravy nedorazil. Diváci se tak dočkali poměrně nového „kusu“ (premiéra 3. 4. 2013) – adaptace novely německého spisovatele Arno Schmidta Černá zrcadla, která ve Studiu Hrdinů nastudovala Katharina Schmitt. Hra se zabývala rozpadem osobnosti posledního přeživšího člověka. Ten žil po třetí světové válce již několik let v osamění, a tak si jednoduše vytvořil

nového kamaráda. Představení se odehrávalo v bývalých šatnách někdejší důlní ostražky, v místnosti, která se nachází kousek od vrátnice (vlastně je přímo u vstupu do Vítkovického areálu), a která svou zchátralostí, opotřebovaností a „oprýskaností“ skvěle zapadala do celkového konceptu hry. Inscenace v těchto prostorách dobře rezonovala. Diváci se dočkali jedinečné atmosféry. Hlavní a také jedinou postavu ztvárnila Ivana Uhlířová, které se podařilo nad očekávání dobře zapojit do hry celý jí nabízený prostor. Herečka využívala všech postraních chodbiček či zadní zastrčenou místnost, do které diváci bohužel neviděli. Do této místnosti se Uhlířová dostávala velmi nápaditě – skrze malé okýnko, které herečka díky své pohybové zdatnosti byla schopná prolézat. Celou inscenaci dotvářel nepřetržitý zvukový podkres, jakési temné zádumčivé hučení. Jedinečný prostor představení, hluboký psychologický herecký výkon představitelky i audiální složka podpořili výjimečný, nevšední divácký zážitek.

Hudba nás provede zbytkem dne

V devět hodin večer zavítali na jeviště Divadla Petra Bezruče tři talentovaní architekti – představitel moderního českého kubismu, urbanismu a funkcionalismu Josef Gočár, dále pak architekt pražského Škodova Palace či Paláce Adria Pavel Janák a autor nové přestavby Pražského hradu Jože Plečnick. Tito tři nezapomenutelní umělci se společně setkali v nové hře Miloše Orsona Štědrone Divadlo Gočár. Jednalo se o hudebně-divadelní představení, které

navazuje na sérii autorských projektů věnovaných velkým osobnostem (Kabaret Hašek, Kabaret Ivan Blatný, Lamento).

Po posledním představení se v klubu Divadla Petra Bezruče konala tradiční afterparty. Návštěvníci se tentokrát dočkali písní z „Kabaretu Hašek“ Miloše Orsona Štědrone a výběru jazzových standardů v podání zpěvačky Aleny Bazalové.¹⁴⁰

---

¹⁴⁰ NOVÁKOVÁ, Jana. *Dream Factory 2013 – 5. den* [online]. Divá báze [cit. 28. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <<http://www.divabaze.cz/report/81-report/870-dream-factory-2013-5-den.html>>.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

FOTOGRAFIE

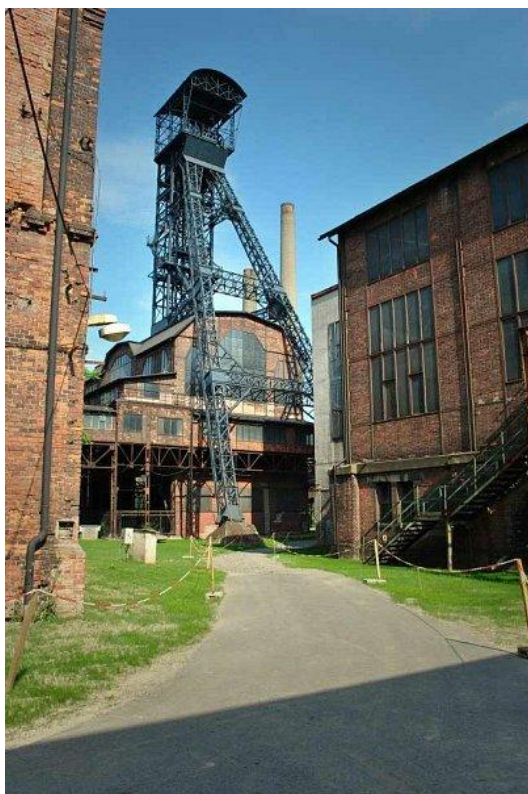
Dream Factory Ostrava 2009 – hrací prostory

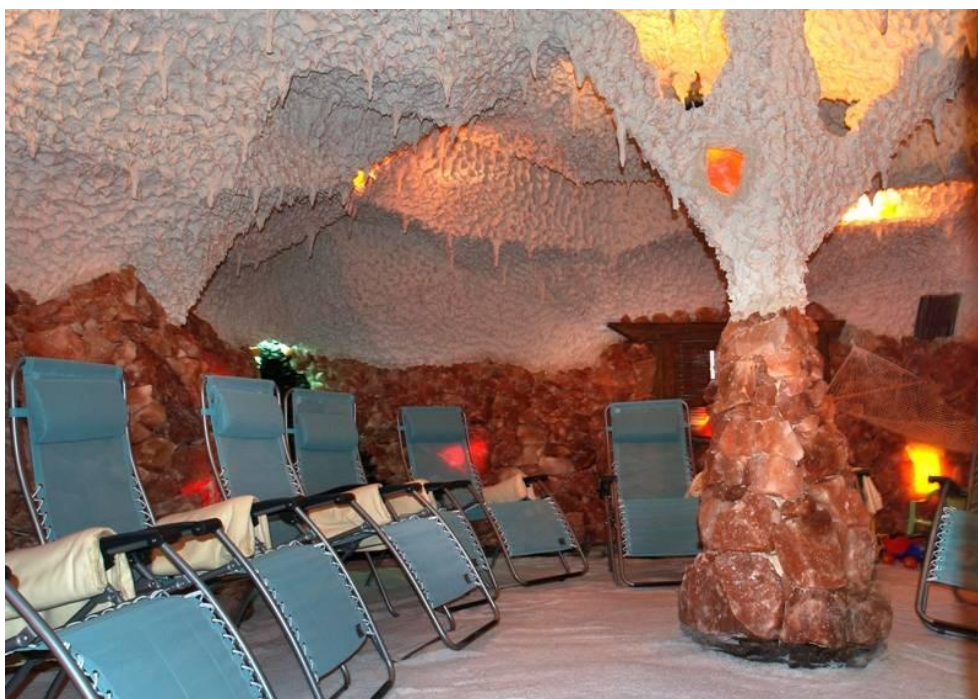
Dům kultury Ostrava

Divadlo Petra Bezruče

Národní kulturní památka Důl Hlubina

Solná jeskyně HALOS

Dream Factory Ostrava 2010

Fotografie Kupelek – před představením inscenace Pornohvězdy.

Kupelky před představením inscenace Zajatci - Divadlo Komedie, Praha.

Festivalová atmosféra – diváci před budovou, kde se nacházel hlavní hrací prostor

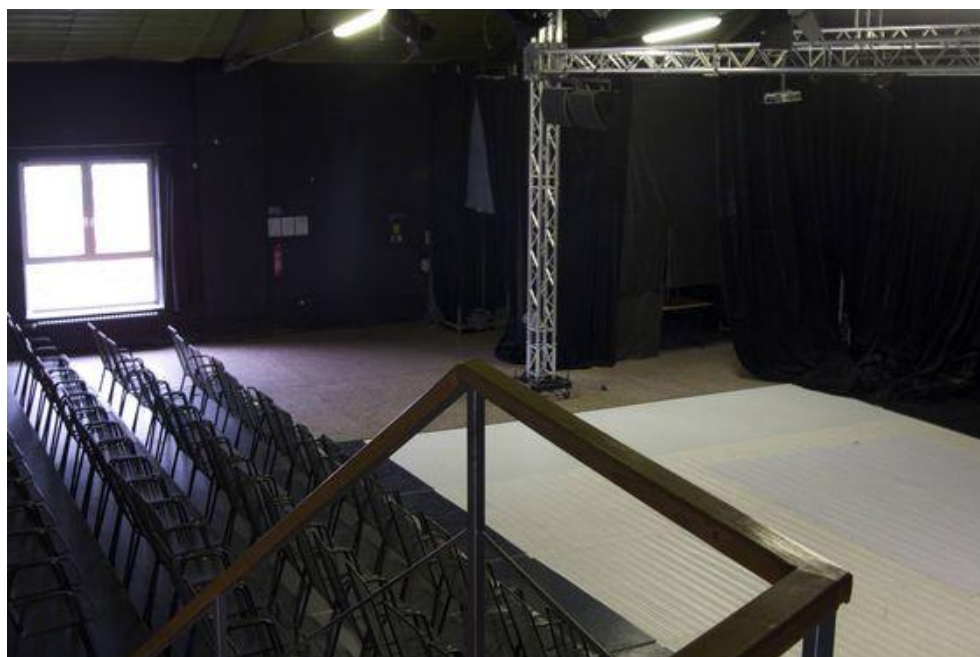
Představení inscenace olomouckého Divadla na cucky Oblíbenci v prostorách Kupelek

FOTOGRAFIE: Jiří Olejník

Dream Factory Ostrava 2011

Představení inscenace hry Davida Drábka Noc ožvlých mrtvol –
Klicperovo divadlo Hradec Králové – prostor Kupelek

Multižánrové centrum Cooltour

Kupelky – Tim Crouch - England, Meetfactory

Koncert skupiny Kazety – Šapitó postavené v prostorách areálu Dolu Hlubina

FOTOGRAFIE: Jiří Olejník

Dream Factory Ostrava 2012

Herci Divadla Petra Bezruče hrají v „divadelním vlaku“ při přepravě diváků do divadla v Českém Těšíně

Představení inscenace hry Olivera Bukowského Hosté – Divadlo DISK, prostor Špica.

Kupelky – před představení inscenace Europeana (Divadlo Reduta, Brno).

Fronta před vstupem do prostou Špica.

FOTOGRAFIE: Jiří Olejník

Dream Factory Ostrava 2013

Představení inscenace hry Hany Košíkové a Jana Žúrka Doupě (Divadlo na cucky, Olomouc) – prostor Špica

Představení inscenace hry Jeana-Clauda Carriéra Nenápadný půvab buržoazie (Divadlo Reduta, Brno) – prostor Divadlo Petra Bezruče

Besedy s tvůrci inscenací – prostor Divadla Petra Bezruče

FOTOGRAFIE: Archiv festivalu

LOGO FESTIVALU

3. ročník divadelního festivalu
8 / 6 – 11 / 6 2011

